

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ
V ZÁKLADNÍ ŠKOLE SPECIÁLNÍ**

*ZŠ speciální, Frýdlant,
okres Liberec,
příspěvková organizace.*

Školou pro život

č. j. 321/10

Obsah	strana
1. Identifikační údaje	5
2. Charakteristika školy	6
3. Charakteristika ŠVP	11
4. Učební plán	24
5. Učební osnovy – díl I.	27
5.1. Jazyková komunikace	30
<u>5.1.1 Čtení</u>	30
<u>5.1.2 Psaní</u>	48
<u>5.1.3 Řečová výchova</u>	56
5.2. Matematika a její aplikace	67
<u>5.2.1 Počty</u>	67
5.3. Informační a komunikační technologie	85
5.4. Člověk a jeho svět	92
<u>5.4.1 Prvouka</u>	92
5.5. Člověk a společnost	107
<u>5.5.1 Vlastivěda</u>	107

5.6. Člověk a příroda	119
<u>5.6.1 Člověk a příroda</u>	119
5.7. Umění a kultura	129
<u>5.7.1 Hudební výchova</u>	129
<u>5.7.2 Výtvarná výchova</u>	152
5.8. Člověk a zdraví	162
<u>5.8.1 Tělesná výchova</u>	162
5.9. Člověk a svět práce	186
<u>5.9.1 Pracovní činnosti</u>	186
10. Učební osnovy – díl II.	200
10.1. Člověk a komunikace	200
<u>10.1.1 Rozumová výchova</u>	200
<u>10.1.2 Řečová výchova</u>	223
10.2. Člověk a jeho svět	230
<u>10.2.1 Smyslová výchova</u>	230

10.3. Umění a kultura	247
<u>10.3.1 Hudební výchova</u>	247
10.4. Člověk a zdraví	272
<u>10.4.1 Pohybová výchova</u>	272
10.5. Člověk a svět práce	280
<u>10.5.1 Pracovní a výtvarná výchova</u>	280
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	292
7. Seznam příloh :	

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1. PŘEDKLADATEL A ZŘIZOVATEL

Škola : **Základní škola speciální, Frýdlant, okres Liberec, příspěvková organizace
Husova 784, 464 01 Frýdlant**

Ředitel školy: Mgr. Jaroslava Smolová, reditelka@zsps-frydlant.cz
tel. : 482 312 110

IČ : 46745751

DIČ : CZ46745751

IZO : 102 241 325

RED-IZO : 600080358

JKoordinátor ŠVP : Mgr. Jarmila Kesnerová, jarmila.kesnerova@zsps-frydlant.cz

Zřizovatel školy : Město Frýdlant, právní forma : obec, IČO : 00 262 781
Náměstí T.G. Masaryka 37, 464 01 Frýdlant
tel. : 488886111

Projednáno ve školské radě dne: 26.8. 2010

Schválil ředitel školy dne: 25.8. 2010

Podpis ředitele školy a razítko:

Dokument nabývá účinnosti dne: 1. září 2010

Úprava číslo 1 nabývá účinnosti dne: 1.9. 2020

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Škola je plně organizované speciálně pedagogické zařízení spádového typu. Je právním subjektem, který spojuje dva typy škol – ZŠ a ZŠ speciální. Celková kapacita ZŠ speciální je 18 žáků a 4 - 6 žáků přípravného stupně ZŠS speciální (nesmí být spojeno se třídou ZŠ speciální). V současné době škola organizuje tři třídy. Zajišťuje vzdělávání žákům se zdravotním postižením (se středně těžkým mentálním postižením, s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami – uvedeno v kapitole č.3 Charakteristika ŠVP). Směřuje k naplnění kompetencí stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělávání základní škola speciální.

Ve škole se vzdělává v průměru 70 žáků, přibližně 75 % žáků v ZŠ a 25 % žáků v ZŠ speciální. Škola je úplná s 1. až 9. postupným ročníkem ZŠ a s 1. až 10. ročníkem ZŠ speciální. Se souhlasem zřizovatele ředitelka školy povoluje pokračování v základním vzdělávání žáků ZŠ speciální i po ukončení 10. roku školní docházky, až do 26 let věku dítěte (dle školského zákona č. 564/2004 Sb, §

V ZŠ speciální se vyučuje ve třídách, kde je zařazeno více ročníků a každý žák má vypracován buď IVP (doporučeno SPC – více vady) a nebo tzv. individuální pracovní plán.

2.2 Vybavení školy

Technické

Součástí školy je rozsáhlejší školní pozemek, na kterém je upraveno malé hřiště (míčové hry, florbal ,atd.) , venkovní stůl pro stolní tenis, skleník , pergoly vhodné pro odpočinkovou a výukovou činnost, zahradní gril a ohniště s posezením.Škola je obklopena úměrně velkou zahradou s travnatými plochami, okrasnými stromy, květinovými i zeleninovými záhony.

Škola se nachází v blízkosti centra města v ulici Husova, na křižovatce dvou hlavních silnic, z nichž jedna je průtahem města Frýdlant s velmi silným provozem. Z bezpečnostních důvodů je škola žákům přístupna pouze z ulice Husova.

Je obklopena rodinnými domy a panelovou zástavbou.

Prostorové

Škola ve Frýdlantu je tvořena dvěma objekty, starší budovou vilového typu a novější účelovou přístavbou montovaného charakteru, která je bezbariérová.

V budovách je umístěno:

- 10 učeben (včetně učeben: učebna s PC, učebna s interaktivní tabulí, učebna Pč, Vv, Hv)
- místnost pro výchovné poradenství
- místnost pro oddělení školní družiny (včetně knihovny pro žáky a učitele)
- 3 kabinety, ředitelna, sborovna, kancelář
- cvičná kuchyň
- dílny
- přípravná pro dílenské práce
- keramická dílna
- cvičebna

Materiální a hygienické

- ZŠ je **vybavena pomůckami**, potřebami, náradím, které odpovídá typu a zaměření školy s přihlédnutím k moderním trendům výuky.
- Škola má počítačovou učebnu a interaktivní učebnu
- **Zahrada** je prostorná. **Pozemek i skleník** odpovídají požadavkům Pv pro speciální zařízení a kapacitě školy.
- Na zahradě je umístěno **náradí využitelné pro Tv**, zájmovou a rekreační činnost.
- Škola prošla ve školním roce 2004/2005 generální rekonstrukcí.
- Sanitární zařízení (WC, umyvadla, sprchový kout) odpovídají předpisům pro školská zařízení.

Přípravný stupeň ZŠ speciální

ZŠ speciální mohou navštěvovat žáci přípravného stupně, kteří se připravují na vstup a zahájení základního vzdělání (doporučeno SPC – dítě nemusí absolvovat celý tříletý pobyt). Přípravný stupeň základní školy speciální umožňuje nezbytnou přípravu na vzdělávání dětem s těžším mentálním postižením, postižením více vadami a autismem. Příprava na vzdělávání v „přípravném stupni“ respektuje vývojové zvláštnosti těchto dětí v době nástupu k plnění povinné školní docházky. V rámci plnění školní docházky je třeba děti zařazené do „přípravného stupně“ posuzovat z hlediska jejich věku. Pokud je dítě ve věku, kdy se na něj již vztahuje povinnost plnit povinnou školní docházku, musí být buď přijato k základnímu vzdělávání, nebo mu musí být povolen odklad povinné školní docházky, případně dodatečný odklad povinné školní docházky – viz. § 37 odst.1 a odst.3 školského zákona. Otevření třídy přípravného stupně je vázáno na minimální počet dětí ve třídě (4).

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří:

- ředitel školy,
- zástupce ředitele,
- obvykle 11 – 15 pedagogických pracovníků (učitel, asistent pedagoga a vychovatel)

Učitelé mají plnou kvalifikaci (speciální pedagogika). Všichni pedagogičtí pracovníci si rozšiřují své znalosti a praktické dovednosti formou kurzů, školení a seminářů. Koordinátor ŠVP, koordinátor EVVO a metodik prevence splňují požadavek specializačního studia pro výkon těchto funkcí.

Všichni pedagogičtí pracovníci si rozšiřují své znalosti a praktické dovednosti formou kurzů, školení a seminářů.

Prioritními oblastmi DVPP jsou psychologie, speciální pedagogika, osobnostní a sociální výchova, moderní metody v didaktice předmětů a v neposlední řadě výpočetní a komunikační technika.

Ve škole pracuje výchovný poradce, kariérový poradce a metodik prevence sociálně patologických jevů. Jedna učitelka je absolventka kurzu záchrany a první pomoci.

2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola již delší dobu udržuje kontakt se školou v Polsku podobného typu (SOSW Lwówek Slaski). Předmětem jsou vzájemné návštěvy a spolupráce, jejichž náplní jsou poznávací akce, kulturní vystoupení, přátelská sportovní utkání formou kolektivních her.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči a jinými institucemi

Rodiče se mohou informovat o dění ve škole :

1. kdykoli telefonicky,
2. při předem sjednaných návštěvách,
3. v rámci vypsanych konzultačních hodin u výchovného poradce a jednotlivých učitelů,
4. mohou se obracet s dotazy a podněty přímo na vedení školy,
5. školu mohou navštívit při všech sportovních akcích, výtvarných a prodejních výstavách a dětských vystoupeních,
6. webové stránky školy umožní čerpat informace po internetu,
7. na třídních schůzkách, které se konají pravidelně 3x ročně,
8. učitelé ZŠ speciální jsou zvyklí prakticky denně podávat rodičům informace a řešit s nimi případné problémy,
9. pravidelnou a úzkou spoluprací má škola s SPC MP v Jablonci nad Nisou a dalšími SPC – TP, vady řeči, sluchové a zrakové postižení (psychologická vyšetření, odborné posudky, doporučení, kontrolní vyšetření, konzultace, atd.)
10. ve škole je zřizovatelem ustanovena 3 členná Školská rada, ve které mají rodiče jednoho voleného zástupce.

Škola úzce spolupracuje se svým zřizovatelem – Městem Frýdlant. Pravidelně předkládá hodnocení školy, zprávy o hospodaření.

Případná doplnění, upřesnění, změny

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání žáků v základní škole speciální (dále jen ŠVP) vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní školu speciální (RVP ZŠS) a navazuje svým pojetím na přílohu RVP ZV. Základní škola speciální poskytuje vzdělávání žákům se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, žáků s vícenásobným postižením a autismem.

Při tvorbě ŠVP jsme vycházeli z nutnosti přizpůsobit výuku žákům a zejména respektovat opoždění jejich psychomotorického vývoje. Program navazuje na dlouhodobě osvědčený systém integrace žáků, kteří se potřebují připravit na vzdělávání podle programu přípravného stupně základní školy speciální.

Koncepce školy a celkové pojetí a cíle ŠVP vycházejí ze základních charakteristik oboru vzdělávání v základní škole speciální (RVP ZŠS).

Vzhledem ke specifickým potřebám žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením je kladen důraz především na klíčové kompetence **komunikativní, sociální a personální, pracovní**. Na konci základního vzdělávání žák dosahuje úrovně klíčových kompetencí podle schopností a v rámci svých možností (RVP ZŠS).

3.1 Zaměření školy

Prioritou školy je vzdělávání a výchova žáků podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí a mládeže. Zaměření školy proto vychází z výchovných a vzdělávacích potřeb žáků, kvalifikovanosti pedagogického sboru a ze vzdělávacích tradic školy, které jsou v souladu s cíli vzdělávání žáků s mentálním postižením.

Dle § 184a školského zákona jsou nastavena zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti dětí, žáků a studentů ve školách. Žáci naší školy jsou povinni se vzdělávat distančním způsobem. Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám žáka.

Hlavním zaměřením školy je rozvíjet psychické i fyzické schopnosti a předpoklady žáků a vybavit je takovými vědomostmi, dovednostmi a návyky, které jim umožní, aby se v maximální možné míře zapojili do společenského života. Dále rozvíjení jejich pohybových dovedností, komunikačních dovedností v mateřském jazyce, rozvíjení osobnosti každého žáka v sociálních vztazích.

Cílem je rozvíjení rozumových schopností a osvojování přiměřených poznatků, vypěstování návyků sebeobsluhy, vytváření dovedností používat předměty denní potřeby a vykonávat jednoduché pracovní činnosti. Rozvíjení duševních i tělesných schopností žáků je založené na důsledném respektování jejich individuálních zvláštností. V neposlední řadě je důležité vytvářet emočně kladné prostředí, kde bude respektována individualita žáka.

Jsme ZŠ a ZŠ speciální

Spojení těchto škol chápeme jako velkou výhodu, neboť prostupnost je pak při řešení aktuálních možností každého dítěte rychlejší a bez vedlejších nepříznivých vlivů. Dítě s mentálním postižením velmi těžce nese změnu školy a prostředí, které představuje nové rozhodnutí o vřazení do určitého typu školy.

„ Školou pro život „, tak zní název našeho ŠVP, neboť škola je zaměřena na rozvíjení dovedností a schopností, které dle individuálních možností a schopností žáků umožní jejich začlenění do společnosti v co nejvyšší míře a umožní jejich další rozvíjení v rámci dalšího vzdělávání nejen např. v praktické škole, chráněných dílnách a nebo v samotné rodině, ale i v širší společnosti.

V ZŠ speciální jsou třídy naplněny od 4 do 6 žáků. Máme třídy, kde jsou vzděláváni žáci s vícenásobným postižením, autismem a žáci přípravného stupně ZŠ speciální. V těchto třídách ředitelka školy zajišťuje asistenta pedagoga, který napomáhá žákům přizpůsobení se školnímu prostředí a pomáhá učitelům při výchovně vzdělávací činnosti. Vzhledem k zajištění potřebných podmínek ve třídách, dbáme na to, aby panovala klidná, motivující a rodinná atmosféra. Mezi žákem a pedagogem musí existovat pocit vzájemného respektu a důvěry. Žáci jsou vedeni ke spoluodpovědnosti za dění ve třídě, k utváření estetického prostředí a celkového klimatu školy, které vytváří podmínky pro pocit bezpečí a pohody. Máme dobré zkušenosti s rodiči, kteří mají zájem o vzdělávání svých dětí. Aktivně pomáhají, účastní se společných akcí a stávají se tak

plnohodnotnými účastníky dění ve škole. Naší snahou je toto podporovat a vytvářet otevřené a vřelé podmínky pro spolupráci rodičů a pedagogů. Považujeme to za důležitý aspekt ve vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením.

Třídy jsou vybaveny různými didaktickými, kompenzačními a relaxačními pomůckami, které škola zajišťuje buď z vlastních finančních zdrojů nebo z grantových projektů LK, přijímá též nabídku formou sponzorského daru (relaxační bazének, domeček pro autistické žáky). Třídy jsou též vybaveny počítači, které škola obnovuje a dbá na jejich modernizaci.

Dovednosti a schopnosti získávají žáci ve třídách, na školním pozemku, v cvičné kuchyňce, ve školní dílně. Účastní se různých kulturních akcí v rámci projektu MaK, programů zaměřených na environmentální výchovu, akcí realizovaných školou (projektové vyučování, exkurze, výlety, sportovní klání a tematicky zaměřené akce – prevence, zdravý životní styl, BESIP, besídky pro veřejnost atd.), spolupráce s jinými školami stejného nebo podobného typu, zahraniční spolupráce s polskou školou podobného typu (mentálně a tělesně postižení žáci).

Činnosti, které našim žákům nabízíme jsou vybírány a předkládány v souvislosti se speciálními vzdělávacími potřebami jednotlivých žáků.

Na první místo klademe komunikaci. Rozvíjíme slovní zásobu, nabízíme spolupráci při nápravě vadné výslovnosti hlásek, žáky nemluvící či s omezeným vývojem řeči učíme alternativní komunikaci. Mluvenou řeč doplňujeme znakováním (znak do řeči) a vizualizací zástupnými předměty, piktogramy, obrázky, fotografiemi. U několika žáků používáme alternativní metodu komunikace VOKS, AAK.

Žáci pracují podle „pracovních“ i individuálních vzdělávacích plánů (je možnost kombinace ZŠ a ZŠ speciální). Schopnější žáci se učí triviální – čtení, psaní, počítání. Vybíráme pro žáky vhodnou metodu nácvičku čtecích dovedností analyticko-syntetickou metodu, globální metodu nebo genetickou metodu. Při problémech s grafomotorikou volíme hůlkové písmo nebo psaní na počítači.

Používáme též metodu strukturovaného učení, vizualizaci denního režimu apod. (hlavně u autistických žáků).

Využíváme rehabilitační a stimulační metody : orofaciální stimulace (masáž obličeje, okolí úst a rtů), chirofonetika k vyvození zvuků, zajištění centrální trupové stability (speciální židle), canisterapie, polohování na polštářích.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, představující souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti a vycházejících z RVP ZŠ. Strategie, vedoucí k jejich naplňování, jsou uplatňovány všemi pedagogy, přičemž reflektují specifické potřeby žáků s mentálním postižením, odlišné postupy a metody práce s těmito žáky a rozdílnou úroveň rozumových schopností jednotlivých žáků v rámci školy i jednotlivých tříd.

Hlavní cíle základního vzdělávání a klíčové kompetence se prolínají celým životem naší školy.

Pedagogický proces je zaměřen na utváření a rozvíjení klíčových kompetencí podle možností žáků.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány :

- 1. kompetence komunikativní**
- 2. kompetence sociální a personální**
- 3. kompetence pracovní**
4. kompetence k učení
5. kompetence k řešení problémů
6. kompetence občanské

1. Kompetence komunikativní

Učitel :

- zvolí vhodnou metodu ke komunikaci s žákem s ohledem na jeho individuální schopnosti
- vede žáka ke komunikaci se svým okolím
- volí pomůcky a prostředky vhodné pro komunikaci žáka
- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a dospělými ve škole i mimo školu
- vede žáky k vyjádření svých postojů, názorů a pocitů

2. Kompetence sociální a personální

Učitel :

- na skutečných příkladech z běžného života v rodině a společnosti vyvozuje s žáky pravidla kultivovaného chování
- pomáhá žákovi v různých sociálních situacích
- vede žáky k ostražitosti při styku s neznámými lidmi
- vede žáky ke spolupráci v kolektivu
- objasňuje žákovi proč je chválen a usměřován
- napomáhá žákovi v sociální adaptaci
- objasňuje žákovi základní sociální struktury

3. Kompetence pracovní

Učitel :

- rozvíjí u žáka sebeobslužné činnosti
- pomáhá žákovi v osvojení hygienických návyků
- manuální činnosti žákovi diferencuje podle indicie schopností, dosažené zručnosti, úrovně motoriky a míry handicapu
- volí pracovní činnosti zvládnutelné v kratších časových úsecích, u rozsáhlejších prací hodnotí i dílčí výsledky
- vytváří u žáka žádoucí návyky a stereotypy, které vedou k bezpečnosti a ochraně zdraví

4. Kompetence k učení

Učitel :

- vhodnou motivací rozvíjí u žáků elementární základy čtení, psaní a počítání (trivium)
- využívá optimální didaktické pomůcky, vhodné metody a postupy
- vychází z individ. potřeb a schopností žáka
- posiluje vhodnými pedagog. metodami schopnost a délku koncentrace pozornosti
- využívá metodu strukturovaného učení
- chválí žáka za každý pokrok a motivuje tak pro další učení
- zaměřuje výukové činnosti k praktickému využití

5. Kompetence k řešení problémů

Učitel :

- nabízí a poskytuje pomoc při řešení problémů
- pěstuje u žáka schopnost rozpoznat problém a svěřit se s ním
- formou modelových situací a dramatizace směřuje žáka k osvojení si postupu řešení situací, přivolání pomoci

6. Kompetence občanské

Učitel :

- učitel klade důraz na ochranu zdraví žáka a dodržování zdravého životního stylu
- vede žáka k dodržování základních společenských norem
- vytváří u žáka povědomí o základních právech a povinnostech občana

3.3 Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení

„Žádné dítě, ať už je postižené jakkoliv, není nevzdělavatelné. Ve skutečnosti čím větší je stupeň postižení, tím důležitější je poskytnout vzdělání, které odpovídá potřebám jedince.“

Adrian D. Ward

Vycházíme ze zákona č. 561/2004, vyhlášky č. 27/2016 Sb. a z RVP ZV žáků v základní škole speciální.

Jak jsme již uvedli, vzděláváme žáky se souběžným postižením více vadami (= dítě, respektive žák postižený současně dvěma nebo více na sobě kauzálně nezávislými druhy postižení, z nichž každé by jej vzhledem k hloubce a důsledkům opravňovalo k zařazení do speciální školy příslušného typu) – **s kombinací postižení** (mentálním postižením a s dalším zdravotním postižením – tělesným, zrakovým, sluchovým, těžkými vadami řeči a autismem). Těmto žákům zajišťujeme potřebné podmínky ke vzdělávání, úzce spolupracujeme s SPC, odbornými lékaři a též jsme v každodenním styku s jejich rodiči.

a) Kombinace mentální a tělesné postižení :

- plně respektujeme potřeby žáka, stupeň postižení, věk a jeho schopnosti
- bezbariérovost vstupu a úplného pohybu na vozíčku ve škole ve Frýdlantu, ve škole v Liberci (odloučeném pracovišti), kde budova není bezbariérová zajišťujeme pouze v nejnútnejších případech, nelze-li zajistit pobyt žáka ve vhodnějším školském zařízení
- zajišťujeme asistenta pedagoga (druhého pedagoga) v plné míře výuky
- žáci mají vypracovaný IVP, konzultace a kontrolní návštěvy SPC (úprava učebního plánu)
- podporujeme též odpovědnost rodičů při zajištění výuky mimo školu

- volíme vhodné formy a metody výuky - práce na PC, skupinová i individuální práce, didaktické a kompenzační pomůcky, rehabilitační a odpočinkové chvílky,

b) **Kombinace mentální postižení a těžké vady řeči :**

- zajišťujeme klidné a podnětné prostředí
- volíme nonverbální komunikační metody – metody sociální komunikace, symboly, karty s obrázky, piktogramy, počítačové programy, pohybová cvičení, arteterapie, canisterapie, hudebně-pohybové chvílky, relaxační cvičení
- eliminujeme pasivitu a vytváříme podnětné prostředí ke zvyšování aktivity během vzdělávacích činností i ve volném čase

c) **Kombinace mentální postižení a autismus :**

- samostatná a vhodně vybavená třída – prostor, relaxační koutek (domeček), zajištění bezpečnosti
- výuku zajišťuje zkušený pedagog + druhý pedagog
- vhodné pomůcky, které žák potřebuje každodenně, zajištění hudby (klávesy, orffovy instrumentální nástroje, magnetofon)
- vytvoření IVP, podpora individuálních schopností (výtvarných, hudebních, ...)
- výuka probíhá metodou strukturovaného učení
- verbálně nekomunikující žáci pracují s komunikační metodou VOKS
- vytvoření pravidelného systematického vzdělávání, jednotné výchovné působení
- zajištění stabilního pedagogického kolektivu
- canisterapie

3.4 Začlenění průřezových témat

Přehled tematických okruhů průřezových témat – 1. stupeň

Tematické okruhy PT jsou realizovány formou integrace do vzdělávacích obsahů nebo formou projektů (P)

Tematické okruhy PT	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník
1. Osobnostní a sociální výchova						
- OSOBNOSTNÍ ROZVOJ						
✓ Rozvoj schopností poznávání	Čt, Hv, Tv, Pč	Čt, Hv, Tv, Pč	Čt, Hv, Pč	Čt, Hv, Pč	Čt, Hv, Tv, Pč	Čt, Hv, Pč
✓ Sebepoznání a sebepojetí	Prv	Prv	Prv	Prv	Prv	Prv
✓ Seberegulace a sebeorganizace	Tv					
✓ psychohygiena	Prv	Prv	Prv	Prv	Prv	Prv
- SOCIÁLNÍ ROZVOJ						
✓ Poznávací schopnosti	Tv					
✓ Mezilidské vztahy	Prv, Tv	Prv	Prv, Tv	Prv, Tv	Prv	Prv
✓ komunikace	Řv, Čt	Řv, Čt	Řv, Čt	Řv, Čt	Řv, Čt	Řv, Čt
✓ spolupráce a soutěživost					Hv	
- MORÁLNÍ ROZVOJ						
✓ Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Řv	Řv	Řv	Řv	Řv	Řv
✓ Hodnoty, postoje, praktická etika				Prv	Prv	Prv
2. Environmentální výchova						
✓ ekosystémy						
✓ základní podmínky života						
✓ lidské aktivity a problémy				Pč	Pč	Pč

životního prostředí						
✓ vztah člověka k prostředí	Prv	Prv	Prv, Tv	Prv	Prv	Prv, Tv
3. Mediální výchova	1.	2.	3.	4.	5.	6.
✓ Vnímání mediálních sdělení		Čt	Čt	Čt	Čt	Čt
✓ Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		Čt		Čt		Čt
✓ Fungování a vliv médií ve společnosti						

Přehled tematických okruhů průřezových témat – 2. stupeň

Tematické okruhy PT	7.ročník	8.ročník	9.ročník	10.ročník
4. Osobnostní a sociální výchova				
- OSOBNOSTNÍ ROZVOJ				
✓ Rozvoj schopností poznávání	Čt, Hv, Tv, Pč	Čt, Hv, Tv, Pč	Čt, Hv, Tv	Čt, Hv, Tv
✓ Sebepoznání a sebepojetí	VI			
✓ Seberegulace a sebeorganizace	Tv		VI	VI
✓ psychohygiena	VI			VI
✓ SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
✓ Poznávací schopnosti	VI, Tv			
✓ Mezilidské vztahy	VI, Tv	Tv	Tv	Tv
✓ komunikace	Čt, Řv	Čt, Řv	Čt, Řv, VI	Čt, Řv,
✓ spolupráce a soutěživost		Hv		
- MORÁLNÍ ROZVOJ				
✓ Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čt, Řv	Řv	Řv, VI	Řv, VI
✓ Hodnoty, postoje, praktická etika		VI	VI	
5. Environmentální výchova				
✓ ekosystémy	Čp	Čp		
✓ základní podmínky života	Čp	Čp		
✓ lidské aktivity a problémy životního prostředí		VI	Čp	Čp
✓ vztah člověka k prostředí	Pč	Pč	Pč, Čp	Pč, Čp
6. Mediální výchova				
✓ Vnímání mediálních sdělení			Čt	Čt

✓ Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	PrPC	PrPC	PrPC, Čt	PrPC, Čt
✓ Fungování a vliv médií ve společnosti	PrPC	PrPC, Tv	PrPC	PrPC
4. Výchova demokratického občana				
✓ Občan, občanská společnost a stát		VI		

4. UČEBNÍ PLÁN PRO 1.ST. ZŠS

od 1.9. 2010

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	6.roč.	Celkem předměty	Z toho DČD
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	Čtení (Čt)	3 (+1)	3 (+1)	3	3	3	3	18	4
	Psaní	Psaní (Ps)	2 (+1)	2 (+1)	2	2	2	2	12	
	Řečová výchova	Řečová výchova (Řv)	2	2	2	2	2	2	12	
Matematika a její aplikace	Matematika	Počty (Po)	1	1	2 (+1)	3	3	3	13	1
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Práce na počítači (PrPC)	-	-	-	1 (+1)	1	1	3	1
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka (Prv)	2	2	3	3	3	3	16	-
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova (Hv)	3 (+1)	3 (+1)	2	2	2	2	14	2
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova (Vv)	1	1	1	1	1	1	6	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova (Tv)	3	3	3	3	3	3	18	-
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti (Pč)	3	3	3	4	5 (+1)	5 (+1)	23	2
Průřezová témata			P	P	P	P	P	P		
Disponibilní časová dotace			3	3	1	1	1	1		10
Celková povinná časová dotace			20	20	21	24	25	25	135	

Poznámky k UP : Čtení – v 1.-2.roč. je hodinová dotace navýšena o jednu hodinu z DČD. Psaní – v 1.-2.roč. je hodinová dotace navýšena o jednu hodinu z DČD. Počty – ve 3.roč. je hodinová dotace navýšena o jednu hodinu z DČD. Práce na počítači –ve 4.roč. je tento předmět stanoven z jedné hodiny z DČD. Hudební výchova – v 1.-2.roč. je hodinová dotace navýšena o jednu hodinu z DČD, která je věnována na rozvoj komunikačních dovedností a možného zařazení Dramatické výchovy. Pracovní činnosti – v 5.-6.roč. je hod.dotace navýšena o jednu hodinu z DČD.

UČEBNÍ PLÁN PRO 2. ST. ZŠS

od 1.9. 2013

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	7.roč.	8.roč.	9.roč.	10.roč.	Celkem předměty	Z toho DČD
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	Čtení (Čt)	3	3	3	3	12	1
	Psaní	Psaní (Ps)	2	2	2	2 (+1)	8	
	Řečová výchova	Řečová výchova (Řv)	1	1	1	1	4	
Matematika a její aplikace	Matematika	Počty (Po)	3	3	3	3	12	-
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Práce na počítači (PrPC)	2 (+1)	2 (+1)	2 (+1)	2 (+1)	8	4
Člověk a společnost	Člověk a společnost	Vlastivěda (Vl)	2	2	2	2	8	-
Člověk a příroda	Člověk a příroda	Člověk a příroda (Čp)	3	3	3	3	12	-
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova (Hv)	2 (+1)	2 (+1)	2 (+1)	2 (+1)	8	4
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova (Vv)	1	1	1	1	4	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Tělesná výchova (Tv)	3	3	1	1	2	-
	Tělesná výchova				3	3	12	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti (PČ)	6 (+1)	6 (+1)	6	6	24	2
Průřezová témata			P	P	P	P		
Disponibilní časová dotace			3	3	2	3		11
Celková povinná časová dotace			28	28	29	29	114	

Poznámky k UP : Psaní – v 10.roč. je hodinová dotace navýšena o jednu hodinu z DČD. **Práce na počítači** – v 7.-10.roč. je hod.dotace navýšena o jednu hodinu z DČD. **Tělesná výchova** – v 9.-10.roč. je začleněn předmět Výchova ke zdraví. **Pracovní činnosti** – v 7.-8.roč. je hod.dotace navýšena o jednu hodinu z DČD.

UČEBNÍ PLÁN PRO 1. – 10. roč. ZŠS TMP
od 1.9. 2010

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	10.r.	Celkem předměty	DČD
Člověk a komunikace	Rozumová výchova	Rozumová výchova (Rv)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	
	Řečová výchova	Řečová výchova (Řv)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20	
Člověk a jeho svět	Smyslová výchova	Smyslová výchova (Sv)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	
Umění a kultura	Hudební výchova ★Výtvarná výchova	Hudební výchova (Hv)	2 (+1)	2 (+1)	2 (+1)	2 (+1)	2 (+1)	2 (+1)	2 (+1)	2 (+1)	2 (+1)	2 (+1)	10	10
Člověk a zdraví	Pohybová výchova	Pohybová výchova (PoV)	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60	
	Zdravotní tělesná výchova nebo Rehabilitační tělesná výchova													
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	★Pracovní a výtvarná výchova (PVv)	3	3	3	4 (+1)	4 (+1)	4 (+1)	4 (+1)	5 (+2)	5 (+2)	5 (+2)	20 + 10	10
Disponibilní časová dotace			1	1	1	2	2	2	2	3	3	3		20
Celková povinná časová dotace			20	20	20	21	21	21	21	22	22	22	210	

Poznámky k UP : Hudební výchova – v 1.-10.roč. je hod.dotace navýšena o jednu hodinu z DČD. Pracovní a výtvarná výchova – sloučení dvou předmětů s hodinovou dotací dle RVP.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1 ČTENÍ

5.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Čtení** vychází ze vzdělávací oblasti **Jazyková komunikace**.

Cílem vyučovacího předmětu je postupné osvojování a používání mluvené i písemné podoby jazyka a to především s ohledem na schopnosti jednotlivých žáků, kterým je věnována potřebná péče a jsou užity speciální metody a formy práce.

Obsahové vymezení předmětu:

Obsahem vyučovacího předmětu Čtení je postupné poznávání a osvojování jednotlivých písmen abecedy, čtení slov a vět, které má vést k rozvíjení čtecí dovednosti a čtení snadného krátkého textu s porozuměním. U žáků, kteří nekomunikují verbálně (OVŘ a jiné) je součástí výuky tohoto předmětu výuka používání vhodné neverbální komunikace – zejména VOKS, piktogramy, znaky do řeči, případně další dle aktuální potřeby a doporučení odborníků (SPC, klinický logoped).

Časové vymezení předmětu :

V 1. – 2. ročníku 2 + 1 disponibilní hodina týdně , celkem 3 hodiny týdně.

Ve 3. – 10. ročníku 3 hodiny týdně.

Jednotlivé vyučovací hodiny mohou být dále členěny na kratší časové úseky, případně mohou být zařazovány do bloků v kombinaci s dalšími vyučovacími předměty.

Organizační vymezení předmětu :

Při výuce čtení bude vyučující vždy respektovat hloubku a druh postižení jednotlivých žáků, jejich schopnosti a předpoklady pro zvládnutí jednotlivých očekávaných výstupů. Podle zkušeností z práce se žáky se středním mentálním postižením a se žáky se souběžným postižením více vadami a v případě čtení též se žáky s OVŘ lze předpokládat, že ne vždy budou moci být u každého žáka očekávané výstupy splněny. Bude kladen důraz na to, aby tyto očekávané výstupy žáci zvládali alespoň částečně s dopomocí učitele.

Učivo jednotlivých ročníků je rozvrženo orientačně, jednotlivé učivo může být probíráno, procvičováno a přesouváno dle aktuálních možností a schopností žáků (vždy na základě individuálního vzdělávacího plánu žáka).

Ke zvládnutí očekávaných výstupů a stanovených klíčových kompetencí bude vyučující využívat všechny dostupné metody, učebnice, pomůcky. Metody výuky čtení: analyticko-syntetická metoda, metoda globálního čtení, strukturované učení (autismus), alternativní metody komunikace (VOKS, znak do řeči, piktogramy, případně další). Kromě schválených učebnic a standardních pomůcek pro výuku čtení bude učitel využívat interaktivní tabuli, počítač s vhodnými výukovými programy a Internetem, CD a DVD přehrávač, televizor, návštěvy knihoven, divadel apod. Učitel bude vždy uplatňovat individuální přístup k žákovi, používat vhodnou motivaci.

5.1.1.2 Předmětové strategie

Učitel :

- vytváří klidné a pozitivní prostředí
- vede žáky ke spolupráci a k aktivnímu přístupu
- připravuje vhodné pomůcky a volí vhodné metody a formy práce
- citlivě motivuje žáky k další práci
- zařazuje relaxační a odpočinkové chvíle
- vypracovává a pravidelně vyhodnocuje IVP u každého žáka

Učitel :

Kompetence komunikativní

- volí vhodnou metodu ke komunikaci se žákem s ohledem na jeho individuální schopnost
- volí pomůcky a prostředky vhodné pro komunikaci
- vede žáka k vyjádření svých postojů, názorů, pocitů
- vede žáka ke komunikaci se svým okolím

Kompetence k učení

- vhodnou motivací rozvíjí u žáka zájem o elementární základy čtení
- využívá optimální didaktické pomůcky a vhodné metody a postupy
- vychází z individuálních potřeb a schopností žáka
- chválí žáka za každý pokrok a tím ho motivuje pro další učení

Kompetence pracovní

- volí činnosti zvládnutelné v kratších časových úsecích
- vytváří u žáka žádoucí návyky a stereotypy

5.1.1.3 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do výuky předmětu Čtení.

Průřezové téma : Osobnostní a sociální výchova – 1. stupeň			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	Cvičení smyslového vnímání (zrakové, sluchové)	Integrace do předmětu	Praktický rozvoj všech smyslů
Sociální rozvoj - komunikace	Verbální i neverbální sdělování, schopnost dorozumět se	Integrace do předmětu	Rozvoj slovní zásoby, rozvoj komunikačních dovedností, zvyšování samostatnosti žáka v dorozumívání s okolím

Průřezové téma : Mediální výchova – 1. a 2. stupeň			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Rozdíl mezi reklamou a zprávou, orientace v reklamě, jak se liší od reality	Integrace do předmětu	Snaha o pochopení vlivu reklamy na svůj výběr?

Průřezové téma : Osobnostní a sociální výchova – 2. stupeň			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Cvičení pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování	Integrace do předmětu	Maximálně možné soustředění žáka podle jeho aktuálních možností, rozvíjení a postupné trénování paměti
Sociální rozvoj - komunikace	Aktivní naslouchání, procvičování dovedností verbální i neverbální komunikace	Integrace do předmětu	Co největší rozvoj komunikace, naslouchání druhým lidem
Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Dramatizace situací, nácvik rolí	Integrace do předmětu	Snaha o co největší zapojení žáka do praktického života, umět se pro něco rozhodnout

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 1.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné a pravidelné dýchání, správně vyslovovat, případně používat prvky vhodné alternativní komunikace - orientovat se v knize na stránce i na řádku - tvořit věty podle obrázků (s pomocí učitele) - znát, vyslovovat, číst dané hlásky (písmena) - skládat a číst slabiky z naučených písmen 	<p>Příprava na čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - dechová a hlasová cvičení - rytmizace říkadél – opakování po učiteli - prohlížení jednoduchých dětských knížek (otáčení stránek, správné zacházení s knihou, orientace na stránce v knize, ukazování v knize podle pokynů) <p>Práce s obrázky</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení obrázků - čtení obrázků v řádku v knize - tvoření vět k obrázkům (s pomocí) <p>Seznámení se slabikářem</p> <ul style="list-style-type: none"> - hláska a písmeno a,A (vyvození s pomocí říkanky a obrázků) - hláska a písmeno i,I (vyvození s pomocí říkanky a obrázků) - funkce spojky mezi obrázky - hláska a písmeno m,M (vyvození s pomocí říkanky a obrázků) - správná výslovnost - tvoření a čtení slabik (ma, má, mi, mí) - tvoření a čtení slov (máma, mimi) - hláska a písmeno e,E (vyvození s pomocí říkanky a obrázků) - tvoření a čtení slabik (me, mé) 	<p>Pochvala Obrázek Razítko Slovní hodnocení Odměna, sladkost Motivační 1</p>	<p>1. OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace - rozvoj schopností poznávání 	<p>OV: 1 4 U: 1 MPV: ŘV</p> <p>OV: 3 U: 1</p> <p>U: 1</p> <p>OV: 2 U 1</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 1.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>- chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem</p> <p>- složit dvojslabičné slovo z naučených slabik</p> <p>Žák by měl:</p> <p>- používat aktivně alespoň několik výrazů prostřednictvím alternativní forma komunikace (např. 3 – 5 piktogramů, znaků, obrázků VOKS apod.)</p>	<ul style="list-style-type: none">- tvoření a čtení slov (Ema, máme)- krátké věty doplněné obrázkem- práce se slabikami na kartičkách (dělení a skládání dvojslabičných slov) <p>Poslech, seznamování s literaturou</p> <ul style="list-style-type: none">- poslech (případně i recitace) veršů a říkadel- poslech četby pohádek a vyprávění <p>Alternativní formy výuky</p> <ul style="list-style-type: none">- u nemluvicích žáků (autismus, OVŘ a jiné diagnózy) výběr a nácvik vhodné formy alternativní komunikace – směřování k používání komunikačních obrázků, symbolů, piktogramů, případně znaků)- z výše uvedeného učiva vybírat vhodné aktivity i pro tyto žáky (práce s knihou, soustředěný poslech apod.)		<p>1. OSV</p> <p>- rozvoj schopností poznávání</p> <p>.</p>	<p>OV: 5 2 U: 1</p> <p>U: 2</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 2.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správnou výslovnost, tempo řeči, pravidelné dýchání - poznat, číst, používat hlásky a písmena, tvořit a číst slabiky a jednoduchá dvojslabičná slova - tvořit věty podle obrázků - orientovat se na řádku - chápat obsah vět s obrázkem 	<p>Opakování a upevňování učiva z 1. ročníku</p> <p>Dechová, hlasová a artikulační cvičení</p> <p>Nácvik čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - hláska a písmeno o, O (vyvození s pomocí říkanky a obrázků) - tvoření a čtení slabik (mo, mó) - tvoření a čtení slov (mámo, Emo) - hláska a písmeno u, U (vyvození s pomocí říkanky a obrázků) - tvoření a čtení slabik (mu, mů) - tvoření a čtení slov (mámu, Emu) - čtení vět doplněných obrázkem - hláska a písmeno l, L (vyvození pomocí říkanky a obrázků) - tvoření a čtení slabik s L, l - tvoření a čtení dvojslabičných slov s l (láme, lomí, mele apod.) - hláska a písmeno v, V (vyvození s pomocí říkanky a obrázků) - tvoření a čtení slabik a dvojslabičných slov s v, V - věty doplněné obrázkem 	<p>Pochvala Obrázek Razítko Slovní hodnocení Odměna, sladkost Motivační 1</p>	<p>1. OSV - komunikace</p> <p>1. OSV - rozvoj schopností poznávání</p>	<p>OV: 1 U: 1 MPV: ŘV</p> <p>OV: 2 U: 1</p> <p>OV: 3 4 5 U: 1</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 2.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl: - používat aktivně alespoň několik dalších nových výrazů prostřednictvím alternativní formy komunikace (podle schopností žáka)</p>	<p>Seznamování s literaturou, poslech</p> <ul style="list-style-type: none">- verše, říkadla – poslech, rytmizace, recitace- poslech četby z knih, vyprávění (využití CD, kazet, poslech četby učitele)- prohlížení dětských časopisů a knížek (různé typy sdělení) <p>Alternativní formy výuky</p> <ul style="list-style-type: none">- pro nemluvící žáky, žáky s předpokladem, že se nebude dařit běžná výuka čtení- např. u autistů nácvik čtení pomocí systému VOKS a strukturovaného učení- výuka nových znaků, obrázků (s pochopením významu)		<p>1. OSV - rozvoj schopností poznávání</p> <p>6. MV - vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>	<p>U: 2</p> <p>MPV: VV</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správnou výslovnost, tempo řeči, pravidelné dýchání, srozumitelnost projevu - číst slabiky a dvojslabičná slova, používat je ve větách - orientovat se v knize, na stránce, na řádku 	<p>Opakování a upevňování učiva z 1. a 2. ročníku – procvičování čtení všech samohlásek a probraných souhlásek</p> <p>Dechová, hlasová a artikulační cvičení</p> <p>Nácvik a procvičování čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení otevřených slabik s procvičenými písmeny - tvoření a čtení dvojslabičných slov, užití těchto slov v jednoduchých větách - hlásky a písmena t, T, y, Y (vyvození s pomocí říkanek a obrázků) - četní slabik a dvojslabičných slov s těmito písmeny - poznávání a čtení psacích písmen <p>Práce s knihou</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v knize - dole, nahoře, uprostřed, vpravo, vlevo - hledání slova (obrázku) v jednoduchém textu s obrázky 	<p>Pochvala Obrázek Razítko Slovní hodnocení Odměna, sladkost Motivační 1</p>	<p>1. OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání - komunikace 	<p>OV: 1 U: 1 MPV: ŘV</p> <p>OV: 2 U: 1 MPV: Ps</p> <p>OV: 4 U: 1</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl: - aktivně užívat nacvičené alternativní výrazy, aktivně přistupovat ke komunikaci s okolím</p>	<p>Seznamování s literaturou pro děti</p> <ul style="list-style-type: none">- poslech, rytmižace, recitace – říkanky, básničky- poslech četby z dětských knih (s kontrolou porozumění)- prohlížení dětských knížek, časopisů- dramatizace jednoduché pohádky- návštěva divadelního představení <p>Alternativní formy výuky</p> <ul style="list-style-type: none">- procvičování alternativní komunikace a alternativních forem výuky čtení u žáků, u kterých není předpoklad ke zvládnutí čtení a komunikace běžnou formou a metodami		<p>6. MV - vnímání mediálních sdělení</p> <p>1. OSV - komunikace</p>	<p>U: 2 MPV: ŘV, HV</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 4.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správnou výslovnost, tempo řeči, správné a pravidelné dýchání - číst slabiky - poznávat, číst a užívat dané hlásky a písmena - skládat slova ze slabik - orientovat se na stránce i řádku - soustředit se na výuku, čtený text, četbu učitele 	<p>Upevňování čtení písmen, slabik a slov zvládnutých v 1. – 3. ročníku.</p> <p>Dechová, hlasová a artikulační cvičení.</p> <p>Nácvik a procvičování psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení jednoslabičných slov s uzavřenou slabikou (mám, sám, tam) - postupné vyvozování, osvojování a upevňování hlásek a písmen: s, S, j, J, p, P, n, N + čtení slabik a dvojslabičných slov s těmito písmeny - čtení dvoj- a tříslabičných slov s otevřenými slabikami - čtení vět obsahujících snadná slova a přiměřeným obsahem - plynulé čtení s porozuměním <p>Seznamování s literaturou pro děti a mládež</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení vybrané knihy na pokračování (čte učitel) - poslech - kontrola porozumění čtenému textu – odpovědi na otázky, vyprávění příběhu vlastními slovy, namalovat obrázek k textu apod. 	<p>Pochvala</p> <p>Obrázek</p> <p>Razítko</p> <p>Slovní hodnocení</p> <p>Odměna, sladkost</p> <p>Motivační 1</p>	<p>1. OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace - rozvoj schopností poznávání 	<p>OV: 1</p> <p>U: 1</p> <p>MPV: ŘV</p> <p>OV: 2</p> <p>6</p> <p>U: 1</p> <p>OV: 4</p> <p>10</p> <p>OV: 8</p> <p>U: 2</p> <p>MPV: ŘV, VV</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 4.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- umět pasivně i aktivně užívat minimálně 10 - 20 alternativních výrazů (obrázků, znaků, piktogramů)- rozumět pokynům, plnit úkoly podle slovních pokynů	<ul style="list-style-type: none">- samostatné prohlížení dětských knih a časopisů- návštěva knihovny, Veletrhu dětské knihy- návštěva kulturního vystoupení (MaK) <p>Alternativní formy výuky</p> <ul style="list-style-type: none">- nácvik nových alternativních výrazů (znaků, obrázků, piktogramů), cvičení mluvidel, dechová cvičení, podpora alespoň částečného užívání hlasu ke komunikaci		<p>6. MV</p> <ul style="list-style-type: none">- vnímání mediálních sdělení- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <p>1. OSV</p> <ul style="list-style-type: none">- komunikace	OV: 7

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 5.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
Žák by měl: - projevovat snahu používat nacvičenou formu komunikace v běžném životě, v kontaktu i s cizími lidmi	Alternativní formy výuky - viz předchozí ročníky - podpora slovní komunikace, nácvik porozumění slovním pokynům - nácvik použití alternativní komunikace v běžném životě (obchod)			

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <p>- číst daná písmena, slabiky a slova s těmito písmeny</p> <p>- rozlišovat stejně či podobně znějící slova různého významu</p> <p>- orientovat se ve čtené větě</p> <p>- číst s porozuměním</p> <p>- umět reprodukovat krátký text podle návodných otázek</p>	<p>Opakování a upevňování učiva 5. ročníku. Dechová a hlasová cvičení.</p> <p>Nácvik čtení a rozvoj čtecích dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupné vyvozování, osvojování a čtení hlásek a písmen: b, B, c, C, r, R, č, Č, h, H, dvojhláska ou, au, ž, Ž + slabiky, slova - čtení dvoj- a tříslabičných slov s otevřenými i uzavřenými slabikami - plynulé čtení slabik, slov a snadných vět s porozuměním - čtení psacích písmen, slabik, slov - orientace ve větě tichým čtením - čtení vět s porozuměním <p>Seznamování s literaturou pro děti a mládež</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení dětské knihy na pokračování (čte učitel) - reprodukce příběhu vlastními slovy - poslech pohádek a příběhů z CD - prohlížení a čtení časopisů pro děti a mládež - seznamování s tištěnou reklamou – reklamní letáky, obaly potravin 	<p>Pochvala Obrázek Razítko Slovní hodnocení Odměna, sladkost Motivační 1</p>	<p>1. OSV - komunikace</p> <p>- rozvoj schopností poznávání</p> <p>6. MV - vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>	<p>OV: 1 MPV: ŘV</p> <p>OV: 6 U: 1</p> <p>OV: 7 U: 1</p> <p>OV: 9</p> <p>OV: 10</p> <p>OV: 8 U: 2 MPV: ŘV, VV,</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>- přednášet krátké básničky</p> <p>Žák by měl: - projevovat snahu používat nacvičenou formu komunikace v běžném životě, v kontaktu i s cizími lidmi</p>	<p>Další aktivity</p> <ul style="list-style-type: none">- návštěva divadelního představení, představení MaK- dramatizace pohádky, příběhu- recitace básniček – nácvik vystoupení k různým příležitostem <p>Alternativní formy výuky viz předchozí ročníky</p> <ul style="list-style-type: none">- podpora slovní komunikace, nácvik porozumění slovním pokynům- nácvik použití alternativní komunikace v běžném životě (obchod, komunikace s cizími lidmi)			<p>OV: 11 U: 2 MPV: ŘV, dramatická výchova</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 7.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <p>- číst všechna tiskací i psací písmena</p> <p>- zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</p> <p>- orientovat se ve čteném textu</p> <p>- získat pozitivní vztah ke knihám</p> <p>- zapamatovat si alespoň částečně obsah přečteného textu a s pomocí návodných otázek jej reprodukovat</p>	<p>Opakování a upevňování učiva z 6. ročníku. Dechová, hlasová a artikulační cvičení.</p> <p>Nácvik čtení a rozvoj čtecích dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupné osvojování, upevňování a čtení hlásek a písmen: f, F, g, G, ř, Ř, ch, CH + slabiky, slova - čtení slov, vět a obsahově přiměřených snadných textů - čtení snadných krátkých textů s porozuměním - čtení písmen, slabik, slov, která žáci sami napíší - orientace v textu tichým čtením - pokus o čtení leporel - sociální čtení (obaly výrobků, potravin) <p>Seznamování s literaturou</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlížení a čtení knížek dle aktuálního výběru a zájmu - reprodukce čteného (poslouchaného) textu, příběhu vlastními slovy nebo jinými výrazovými prostředky 	<p>Pochvala Obrázek Razítko Slovní hodnocení Odměna, sladkost Hodnocení známkou na stupnici 1-5</p>	<p>1. OSV - komunikace</p> <p>- rozvoj schopností poznávání</p>	<p>OV: 12 U: 3 MPV: ŘV</p> <p>OV: 13 U: 3</p> <p>OV: 14 U: 7</p> <p>OV: 17 15 U: 4 5</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 7.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>- přednášet básničky</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- projevovat snahu používat nacvičenou formu komunikace v běžném životě, v kontaktu i s cizími lidmi- aktivně používat naučené alternativní výrazy (obrázky, fotky, znaky, piktogramy)	<ul style="list-style-type: none">- nácvik recitace básniček- návštěva knihovny <p>Další aktivity</p> <ul style="list-style-type: none">- návštěva divadelního představení, představení MaK- dramatizace pohádky, příběhu- nácvik vystoupení k různým příležitostem <p>Alternativní formy výuky</p> <ul style="list-style-type: none">- viz předchozí ročníky- podpora slovní komunikace, nácvik porozumění slovním pokynům- nácvik použití alternativní komunikace v běžném životě (obchod, komunikace s cizími lidmi)		<p>1. OSV</p> <ul style="list-style-type: none">- řešení problémů a rozhodovací dovednosti	<p>OV: 16 U: 6</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <p>- číst všechna tiskací i psací písmena</p> <p>- zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</p> <p>- získat pozitivní vztah k literatuře</p> <p>- orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků</p>	<p>Opakování a upevňování učiva 7. ročníku. Dechová a hlasová cvičení.</p> <p>Nácvik čtení a rozvoj čtecích dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení slov se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti a slov se skupinami di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - opakování a upevňování čtenářských dovedností - čtení snadných krátkých textů s porozuměním - čtení říkadel a krátkých básniček <p>Seznamování s literaturou, různými psanými texty</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokus o čtení dětských knih jednoduchého obsahu, kalendářů, katalogů, reklamních textů apod. - základní pojmy: báseň, pohádka, povídka, pověst, spisovatel, básník, divadlo, film apod. <p>Sociální čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - obaly potravin - znaky, symboly obecně užívané - jednoduché návody podle obrázků 	<p>Pochvala Obrázek Razítko Slovní hodnocení Odměna, sladkost Hodnocení známkou na stupnici 1-5</p>	<p>1. OSV - komunikace</p> <p>- rozvoj schopností poznávání</p>	<p>MPV: ŘV</p> <p>OV: 12 U: 3</p> <p>OV: 13 U: 3</p> <p>OV: 17 U: 4 5 6</p> <p>OV: 18 U: 7</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <p>- přednášet říkanky a básničky</p>	<p>Další aktivity</p> <ul style="list-style-type: none">- dramatizace příběhu- recitace básniček- vystoupení k různým příležitostem- návštěva divadla, kina, komponovaného pořadu pro mládež- návštěva knihovny, Veletrhu dětské knihy aj. <p>Alternativní formy výuky</p> <ul style="list-style-type: none">- viz předchozí ročníky s postupným prohlubováním znalostí a procvičováním dovedností			<p>OV: 16 U: 4</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 9. – 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <p>- zapamatovat si obsah přečteného textu a umět ho reprodukovat</p> <p>- orientovat se v přečteném textu</p> <p>- zvládat čtení psacího písma</p>	<p>V obou ročnících upevňovat a systematizovat vědomosti a dovednosti získané v předcházejících ročnících s důrazem na jejich praktické využití.</p> <p>Čtení knížek pro děti a mládež (přiměřený obsah a obtížnost), reprodukce textu s důrazem na čtení s porozuměním.</p> <p>Čtení obrázkových knih (encyklopedie) – zejména nápisy a texty k obrázkům.</p> <p>Čtení časopisů a denního tisku (titulky, krátké zprávy).</p> <p>Čtení a orientace v kuchařských knihách.</p> <p>Čtení dopisů psaných psacím písmem.</p> <p>Čtení v mapách, jízdních řádech, adresářích, kalendářích apod.</p> <p>Práce s PC – program Dětský koutek 1 – 5 Internet WORD</p> <p>Čtení textů z obalů na výrobcích.</p>	<p>Pochvala Obrázek Razítko Slovní hodnocení Odměna, sladkost Hodnocení známkou na stupnici 1-5</p>	<p>1. OSV - rozvoj schopností poznávání</p>	<p>OV: 15 14 U: 3 4 5</p> <p>OV: 12 U: 3 4</p> <p>MPV: PrPC</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 9. – 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl: Aktivně používat naučené alternativní formy komunikace v rozsahu potřebném pro uspokojení vlastních potřeb, vyjádření svých pocitů, přání. Umět pozdravit, poprosit, poděkovat.</p>	<p>Čtení názvů ulic ve městě na vycházkách, čtení vývěsních štítů na obchodech, čtení na plakátech, poutáčích.</p> <p>Sledování vzdělávacích pořadů pro školy na DVD a v TV</p> <p>Sledování a posuzování reklam (čtení a prohlížení reklamních materiálů)</p> <p>Poslech četby se zapamatováním a reprodukcí vlastními slovy.</p> <p>Návštěva knihovny, výběr knih podle svého zájmu.</p> <p>Kulturní vystoupení, pravidla chování.</p> <p>Alternativní formy výuky</p> <ul style="list-style-type: none">- viz předchozí ročníky s postupným prohlubováním znalostí a procvičováním dovedností		<p>6. MV - vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>1. OSV - rozvoj schopností poznávání</p> <p>1. OSV - komunikace (cvičení v neverbálním sdělování)</p>	U: 7

5.1 JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.2 PSANÍ

5.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Psaní** je součástí vzdělávací oblasti **Jazyková komunikace**.

Cílem předmětu je rozvíjení jemné motoriky, grafických dovedností a postupné zvládnání písma a jeho praktické využití.

Zaměřuje se na upevnění správných hygienických návyků při psaní (správné sezení, sklon papíru, osvětlení, výška pracovní plochy), na postupné osvojení jednotlivých grafomotorických prvků, z kterých následně vychází nácvik psaní. Stimuluje myšlení žáků a rozvíjí tak všechny smysly.

Obsahové vymezení předmětu :

Obsahem vyučovacího předmětu Psaní je rozvíjení grafických schopností žáků, rozvíjení jemné motoriky a grafomotoriky, dále nácvik psaní hůlkového i psacího písma.

Při výuce psaní bude vyučující vždy respektovat hloubku a druh postižení jednotlivých žáků, jejich schopnosti a předpoklady pro zvládnutí jednotlivých očekávaných výstupů. Podle zkušeností z práce se žáky se středním mentálním postižením a se žáky se souběžným postižením více vadami a v případě psaní též se žáky s omezenými schopnostmi naučit se číst lze předpokládat, že ne vždy budou moci být u každého žáka očekávané výstupy splněny. Bude kladen důraz na to, aby tyto očekávané výstupy žáci zvládali alespoň částečně s dopomocí učitele.

Časové vymezení předmětu :

V 1. – 2. ročníku 1 + 1 disponibilní hodina týdně , celkem 2 hodiny týdně.

Ve 3. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

V 10. ročníku 1 + 1 disp. hodina týdně, celkem 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení předmětu :

Učivo jednotlivých ročníků je rozvrženo orientačně, jednotlivé učivo může být probíráno, procvičováno a přesouváno dle aktuálních možností a schopností žáků (vždy na základě individuálního vzdělávacího plánu žáka).

Jednotlivé vyučovací hodiny mohou být dále členěny na menší časové jednotky, aby byl nácvik psaní rozložen rovnoměrně po celý týden, případně může být psaní zařazováno do bloků v kombinaci s dalšími vyučovacími předměty.

5.1.2.2 Předmětové strategie

Učitel :

- využívá všechny dostupné metody, učebnice, pomůcky
- uplatňuje individuální přístup k žákovi
- používá vhodnou motivaci, na kterou klademe velký důraz.
- při rozvoji grafických dovedností začíná od velkých tvarů a průpravných cviků, které se postupně zmenšují a zpřesňují
- psaní malých písmen vede souběžně s nácvikem čtení

Učitel :

Kompetence komunikativní

- s ohledem na individuální schopnosti žáků volí takové metody a formy práce směřující ke zvládnutí jednoduché formy písemné komunikace
- podporuje též formu komunikace na počítači
- volí pomůcky a prostředky vhodné pro výuku psaní

Kompetence k učení

- vhodnou motivací rozvíjí u žáka zájem o psaní
- využívá optimální didaktické pomůcky motivující žáka k práci
- chválí žáka za každý pokrok

Kompetence pracovní

- volí činnosti zvládnutelné v kratších časových úsecích
- vytváří u žáka žádoucí návyky a stereotypy

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Psaní

Ročník: 1. – 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<ul style="list-style-type: none">- psát a spojovat písmena a tvořit slabiky s nacvičenými písmeny - psát některá hůlková písmena- napsat hůlkovým písmem své jméno	<p>Nácvik psaní slabik – napojování písmen – me, mi</p> <p>Psaní písmen: é, í, ů, slabik: mé, mí</p> <p>Nácvik písmen: o, O, a, A.</p> <p>Psaní slabik s procvičenými písmeny se snadnými spojovacími tahy.</p> <p>Stálé procvičování nacvičených prvků..</p> <p>U žáků, kterým se nedaří psaní psacích písmen se zaměřit na psaní písmen hůlkových.</p> <p>Nácvik psaní jména hůlkovým písmem.</p>			<p>OV: 5 U: 4</p> <p>OV: 4 7 U: 4</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Psaní

Ročník: 4. – 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním - psát písmena, která umí číst - opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova - ovládat psaní hůlkového písma (i částečně) - psát písmena podle diktátu 	<p>Cviky na uvolnění ruky, rozvoj grafomotoriky, upevňovat správné hygienické návyky při psaní.</p> <p>Postupný nácvik písmen (psací i hůlková): V, t, y, s, j, n – dle schopností žáků</p> <p>Psaní slov láme, mele apod. (v součinnosti se čtením).</p> <p>Psaní slov typu mám, tam.</p> <p>Psaní malých písmen, která se žáci učí číst: p, š, d, z, k, ž.</p> <p>Psaní slabik s nově procvičenými písmeny.</p> <p>Psaní písmen podle diktátu.</p> <p>Psaní malých písmen, která se žáci učí číst: b, c, r, č, h, ou.</p> <p>Psaní velkých písmen C, Č, I, N, Ž.</p> <p>Psaní snadných slov.</p> <p>Opis a přepis slabik a slov se snadným hláskovým složením.</p>	<p>Pochvala</p> <p>Razítko, obrázek</p> <p>Odměna (sladkost, hra)</p> <p>Slovní hodnocení</p> <p>Motivační 1</p>		<p>OV: 6</p> <p>U: 1</p> <p>5</p> <p>OV: 8</p> <p>9</p> <p>10</p> <p>U: 3</p> <p>4</p> <p>MPV: Čt</p> <p>OV: 11 (část)</p> <p>U: 4</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Psaní

Ročník: 4. – 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>- psát slabiky podle diktátu</p> <p>- opsat číslice</p>	<p>Diktát slabik</p> <p>Nácvik psaní jména psacím písmem.</p> <p>Psaní číslic 0 – 9.</p> <p>U žáků, kteří se vyučují alternativním formám komunikace přizpůsobit výuku psaní podle potřeby a schopností žáka.</p>			<p>OV: 11 (část) U: 4</p> <p>OV: 12 U: 6 MPV: Po</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Psaní

Ročník: 7. – 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
Žák by měl: <ul style="list-style-type: none">- dbát na čitelný písemný projev- psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu- podepsat se psacím (případně hůlkovým) písmem- psát číslice i podle nápovědy- opsat slova a jednoduché věty	<p>Docvičení malých písmen – f, g, ch, ř + nácvik a psaní velkých psacích písmen (U, E, J, H, K, P, B, R, Ř, T, F, S, Š, L, D, G, CH)</p> <ul style="list-style-type: none">- případně pouze hůlková dle schopností žáků <p>Opis a přepis slabik a slov, která žáci čtou. Diktát slabik a snadných dvouslabičných slov.</p> <p>Psaní vlastního jména a příjmení, adresa, datum narození.</p> <p>Psaní číslic, psaní datumů.</p> <p>Individuální docvičování písmen a obtížnějších spojení.</p> <p>Opis snadných vět. Psaní snadných slov podle diktátu. Dle schopností žáka:</p> <ul style="list-style-type: none">- psaní jména rodičů, sourozenců- psaní adresy na pohlednici, krátký dopis podle vzoru <p>U žáků, kteří se vyučují alternativním formám komunikace přizpůsobit výuku psaní podle potřeby a schopností žáka.</p>	<p>Pochvala Razítka, obrázek Odměna (sladkost, hra) Slovní hodnocení Hodnocení známkou na stupnici 1 - 3</p>		<p>OV: 13 U: 7 MPV: Čt</p> <p>OV: 14 U: 8 9 (část) MPV: Čt OV: 18</p> <p>OV: 20 U: 11 MPV: Ma</p> <p>OV: 15 U: 9 10</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Psaní

Ročník: 9. – 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy - přepsat krátký jednoduchý text - napsat nebo opsat běžné písemnosti 	<p>Opakování psaní všech písmen, hůlkové písmo, obtížné spoje, delší slova – procvičování.</p> <p>Psaní krátkých vět podle diktátu.</p> <p>Psaní adresy, pohlednice, krátký dopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - přání k Vánocům, k svátku, k narozeninám <p>Vyplňování jednoduchého dotazníku, složenky.</p> <p>Psaní na PC – program Word (orientace na klávesnici, opis písmen, slabik, slov či vět).</p> <p>U žáků, kteří se vyučují alternativním formám komunikace přizpůsobit výuku psaní podle potřeby a schopností žáka.</p>	<p>Pochvala Razítko, obrázek Odměna (sladkost, hra) Slovní hodnocení Hodnocení známkou na stupnici 1 - 3</p>		<p>U: 7 8 MPV: Čt</p> <p>OV: 16 U: 9</p> <p>OV: 17 19 U: 8 10 MPV: ŘV Vu PrPC</p>

5.1 JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.3 ŘEČOVÁ VÝCHOVA

5.1.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Řečová výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Jazyková komunikace**.

Cílem předmětu je rozvoj smyslových a řečových dovedností s ohledem na schopnosti každého žáka. Procvičování motoriky mluvidel, rozvíjení slovní zásoby, aktivní zapojování do komunikace verbálně a neverbálně. Vybavit každého žáka takovými dovednostmi, které mu umožní maximálně možné zapojení do běžného života.

Obsahové vymezení předmětu :

Obsahem vyučovacího předmětu Řečová výchova je rozvíjení komunikačních dovedností, u jednotlivých žáků pak dále individuální logopedická péče. U žáků, kteří nekomunikují verbálně (OVŘ a jiné) je součástí výuky tohoto předmětu výuka používání vhodné alternativní komunikace – zejména VOKS, piktogramy, znaky do řeči, případně další dle aktuální potřeby a doporučení odborníků (SPC, klinický logoped).

Časové vymezení předmětu :

V 1. – 6. ročníku 2 hodiny týdně, 7.-10. ročníku je 1 hodina

Jednotlivé vyučovací hodiny mohou být dále členěny na kratší časové úseky, případně mohou být zařazovány do bloků v kombinaci s dalšími vyučovacími předměty (zejména Čtení, Psaní, Hudební výchova).

Organizační vymezení předmětu :

Při Řečové výchově bude vyučující vždy respektovat hloubku a druh postižení jednotlivých žáků, jejich schopnosti a předpoklady pro zvládnutí jednotlivých očekávaných výstupů. Podle zkušeností z práce se žáky se středním mentálním postižením a se žáky se souběžným postižením více vadami a v případě Řečové výchovy též se žáky s OVŘ lze předpokládat, že ne vždy budou moci být u každého žáka očekávané výstupy splněny. Bude kladen důraz na to, aby tyto očekávané výstupy žáci zvládali alespoň částečně s dopomocí učitele.

Učivo jednotlivých ročníků je rozvrženo orientačně, jednotlivé učivo může být probíráno, procvičováno a přesouváno dle aktuálních možností a schopností žáků (vždy na základě individuálního vzdělávacího plánu žáka).

Ke zvládnutí očekávaných výstupů a stanovených klíčových kompetencí bude vyučující využívat všechny dostupné metody, učebnice, pomůcky. Učitel bude postupovat v součinnosti s odborníkem – klinickým logopedem, pracovníkem SPC. Logopedická péče bude organizována v různých formách – v závislosti na aktuálních potřebách žáků a na možnostech, schopnostech a odborné kvalifikaci učitelů (vždy alespoň zkouška z logopedie při studiu speciální pedagogiky na VŠ). Učitel bude vždy uplatňovat individuální přístup k žákovi, používat vhodnou motivaci.

5.1.3.2 Předmětové strategie

Učitel :

- vytvoří klidné a důvěryhodné klima
- zvolí vhodné metody a formy práce, které vycházejí z individuálních potřeb každého žáka
- vhodně a postupně zapojuje do komunikace všechny žáky
- úzce spolupracuje s rodiči
- dbá především na rituály v každé hodině
- žáky nenutí do komunikace, ale vytváří podněty, které žáky aktivují do činnosti a potřeby komunikovat
- upravuje časové úseky ŘV a prolíná mezipředmětově dle potřeb žáků
- činnosti upravuje dle momentálního stavu žáků

Učitel :

Kompetence komunikativní

- volí vhodnou metodu ke komunikaci se žákem s ohledem na jeho individuální schopnosti
- volí pomůcky a prostředky vhodné pro komunikaci
- vede žáka k vyjádření svých postojů, názorů, pocitů
- vede žáka ke komunikaci se svým okolím

Kompetence k učení

- vhodnou motivací rozvíjí u žáka zájem o komunikaci
- využívá optimální didaktické pomůcky a vhodné metody a postup
- vychází z individuálních potřeb a schopností žáka
- chválí žáka za každý pokrok a tím ho motivuje pro další učení

Kompetence pracovní

- volí činnosti zvládnutelné v kratších časových úsecích
- vytváří u žáka žádoucí návyky a stereotypy

Kompetence občanské

- vede žáka k dodržování základních společenských norem

5.1.3.3 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do výuky předmětu Řečová výchova.

Průřezové téma : Osobnostní a sociální výchova – 1. + 2.stupeň			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Sociální rozvoj - komunikace	Procvičování verbální a neverbální komunikace	Integrace do předmětu	Co nejvyšší rozvoj slovní zásoby, porozumění lidské řeči, schopnosti žáka komunikovat s okolím
Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Jednoduchá komunikační pravidla, poděkování, omluva, požádání, podání ruky, gestikulace	Integrace do předmětu	Zvládnutí jednoduchých životních situací, schopnost rozhodnout se

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Řečová výchova

Ročník: 1. – 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <p>- umět vyjádřit gestem svou potřebu či přání, mimikou svou náladu</p>	<p>Diagnostika úrovně řeči</p> <ul style="list-style-type: none">- spolupráce s SPC, klinickým logopedem při podezření či zjištění řečové vady. <p>Alternativní komunikace</p> <ul style="list-style-type: none">- u žáků s diagnózou OVŘ, autismus, případně jiné, po odborném vyšetření a dohodě zvolit nejvhodnější formu komunikace <p>Neverbální vyjadřování – gesta, mimika, ukazování.</p> <p>Gymnastika mluvidel</p> <ul style="list-style-type: none">- s využitím logopedického zrcadla- masážní ježci, lízátko apod. <p>Dechová a hlasová cvičení</p> <ul style="list-style-type: none">- nádech, výdech- foukání- nahlas, potichu a další <p>Náprava vadné výslovnosti hlásek – v součinnosti s odborníkem (SPC, klinický logoped)</p> <p>Fonematický sluch – diferenciací hlásek ve slově.</p>	<p>Pochvala</p> <p>Odměna – sladkost, obrázek</p> <p>Slovní hodnocení</p> <p>Razítko</p> <p>Motivační 1</p>	<p>1. OSV</p> <ul style="list-style-type: none">– komunikace– řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Řečová výchova

Ročník: 1. – 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<ul style="list-style-type: none">- odpovídat na otázky slovem (větou)	Rozvoj slovní zásoby <ul style="list-style-type: none">- pasivní- aktivní			OV: 2 4 U: 5 MPV: Čt
<ul style="list-style-type: none">- popsat jednoduché obrázky- dokázat se soustředit na poslech pohádek a krátkých příběhů- reprodukovat krátký text podle otázek	Popis a vyprávění podle obrázků Poslech četby, mluveného slova <ul style="list-style-type: none">- vyprávění Procvičování čtení <ul style="list-style-type: none">- písmen- slabik- slov			OV: 3 5 U: 5 6
<ul style="list-style-type: none">- reprodukovat jednoduché říkanky	Rytmizace říkanek, opakování a přednes jednoduchých říkanek.			OV: 1 U: 5 MPV: Čt, HV

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Řečová výchova

Ročník: 4. – 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<ul style="list-style-type: none"> - vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek - vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku - popsat osoby či předměty za pomoci doprovodných otázek - domluvit se v běžných situacích - zvládat slovní formy společenského styku - dramatizovat jednoduchý krátký příběh 	<p>Odpovídání na otázky</p> <ul style="list-style-type: none"> - k obrázkům, k přečtenému textu, ke shlédnuté pohádce v TV, na DVD či divadelní představení <p>Kultura mluveného projevu – zdravení, oslovení, prosba, poděkování. Poučení o vhodných a nevhodných výrazech.</p> <p>Jednoduchá dramatizace pohádky.</p> <p>Recitace říkanek a jednoduchých básniček.</p> <p>Spojení řeč – pohyb – hudba (hudebně-pohybové hry s říkadly apod.).</p>			<p>OV: 7 8 9 U: 5</p> <p>OV: 10 11</p> <p>OV: 12 U: 7 MPV: Čt HV</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Řečová výchova

Ročník: 7. – 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- používat aktivně několik alternativních pojmů ke komunikaci s druhou osobou- využívat ke komunikaci gesta, mimiku	<p>Žáci s výukou alternativní komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none">- procvičování naučených pojmů, přidání nových, rozvoj pasivní slovní zásoby (porozumění pokynům)- aktivní využívání naučených pojmů s pomocí obrázků, piktogramů, znaků apod. <p>Mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta.</p> <p>Gymnastika mluvidel, dechová a hlasová cvičení.</p> <p>Rozvíjení slovní zásoby. Stavba věty, tvoření vět.</p> <p>Zdokonalování techniky čtení. Čtení krátkých textů – reprodukce vlastními slovy.</p> <p>Vyprávění podle otázek.</p> <p>Práce s PC – programy „Brepta“, „Všeználek“, „Dětský koutek“.</p>	<p>Pochvala Odměna – sladkost, obrázků Slovní hodnocení Razítko Motivační 1</p>	<p>1. OSV – komunikace – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>U: 10 12</p> <p>U: 8</p> <p>OV: 13 14 U: 8</p> <p>MPV: Čt</p> <p>U: 11</p> <p>MPV: PrPC</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Řečová výchova

Ročník: 7. – 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<ul style="list-style-type: none">- převyprávět vyslechnutý (přiměřeně náročný) příběh, děj divadelního nebo filmového představení- drammatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku	<p>Sledování dětského filmu, pohádky - konverzace, sdělování dojmů z filmu</p> <p>Dramatizace pohádky, příběhu.</p> <p>Recitace básniček. Hudebně – pohybové hry.</p>			<p>OV: 19</p> <p>OV: 20</p> <p>MPV: Čt, HV</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Řečová výchova

Ročník: 9. – 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používat aktivně naučené alternativní pojmy ke komunikaci s druhou osobou - využívat ke komunikaci gesta, mimiku - dbát na kulturu mluveného projevu - popsat děje, jevy a osoby na obrázcích - vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity 	<p>Žáci s výukou alternativní komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování naučených pojmů, přidání nových, rozvoj pasivní slovní zásoby (porozumění pokynům) - aktivní využívání naučených pojmů s pomocí obrázků, piktogramů, znaků apod. <p>Mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta.</p> <p>Gymnastika mluvidel, dechová a hlasová cvičení.</p> <p>Rozvoj aktivní slovní zásoby čtením, vyprávěním.</p> <p>Konverzační cvičení, odpovídání v celých větách.</p> <p>Vyprávění podle obrázků, vyprávění vlastních zážitků.</p> <p>Popis činností, popis osoby.</p> <p>Zdokonalování techniky čtení – čtení textů, které žáci zvládají.</p> <p>Telefonování – jednoduchý hovor po telefonu.</p>	<p>Pochvala Odměna – sladkost, obrázků Slovní hodnocení Razítko Motivační 1</p>	<p>1. OSV – komunikace – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>U: 10 12</p> <p>U: 8 9</p> <p>OV: 15 U: 11</p> <p>OV: 17 18</p> <p>MPV: Čt</p> <p>U: 11 MPV: Vu</p>

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Řečová výchova
Ročník: 9. – 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>- komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace</p>	<p>Návštěva divadelního představení – vyprávění děje, dojmů.</p> <p>Nácvik modelových situací z běžného života</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovor při nakupování, zeptat se na cestu, u lékaře apod. <p>Recitace básniček.</p>			<p>OV: 16 U: 11</p> <p>MPV: Čt</p>

5.2 MATEMATIKA A JÍ APLIKACE

5.2.1 POČTY

5.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Počty** vychází ze vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace**. Cílem vyučovacího předmětu je naučit žáky dovednostem a činnostem, které využijí v praktickém životě, aby mohli být co nejvíce soběstační. Žáci se seznamují s matematickými pojmy, symboly a postupy. Učí se pracovat s matematickými pomůckami. Součástí předmětu jsou i geometrické dovednosti. Poznávají geometrické tvary a tělesa, učí se pracovat s geometrickými pomůckami. Žáci si rozvíjejí logické myšlení a prostorovou představivost, učí se pečlivosti a přesnosti.

Obsahové vymezení předmětu :

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Počty** je rozdělen na tematické okruhy **Řazení a třídění předmětů**, **Číslo a početní operace**, **Závislosti**, **vztahy a práce s daty**, **Základy geometrie**. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná.

Tematický okruh **Řazení a třídění předmětů** je zařazen na 1. stupni. Vede žáky k rozvoji prostorové a směrové orientace, logického myšlení a paměti. Žáci se učí manipulovat s předměty, řadit je a třídít podle různých kritérií, orientovat se v prostoru, tvořit skupiny a porovnávat množství.

Tematický okruh **Číslo a početní operace** je zařazen na 1. i 2. stupni. Žáci si postupně vytvářejí konkrétní představu o přirozených číslech do 1000. Osvojují si postupy základních matematických operací – sčítání, odčítání a násobení. Získané dovednosti si upevňují při manipulaci s penězi. Učí se používat kalkulaátor.

Tematický okruh **Závislosti, vztahy a práce s daty** je zařazen na 1. a 2. stupni. Žáci se učí orientovat v prostoru a v čase a manipulovat s penězi. Učí se měřit a vážit. Seznamují se ze základními jednotkami délky, času, hmotnosti a objemu. Doplnují jednoduché tabulky.

Tematický okruh **Základy geometrie** je také zařazen na 1. a 2. stupni. Žáci si rozvíjejí prostorovou představivost. Učí se pečlivosti a přesnosti. Poznávají geometrické tvary a tělesa. Získávají základní rýsovací dovednosti.

Časové vymezení předmětu .

Vyučovací předmět **Počty** se vyučuje v 1. až 10. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími minimální dotaci v rámcovém učebním plánu. Ve 3. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Organizační vymezení předmětu :

Výuka předmětu Počty probíhá v budově školy. Žáci pracují individuálně podle svých možností a s ohledem na jejich postižení. Při výuce jsou používány praktické a manipulativní činnosti a hra.

5.2.1.2 Předmětové strategie

UČITEL:

- seznamuje žáky s používáním různých učebních materiálů, pomůcek, matematického jazyka a symboliky v praxi
- podporuje práci s výukovými programy na počítači
- vede žáky k řešení problémů matematického charakteru, které souvisí s praktickým životem

UČITEL:

Kompetence k učení

- využívá pracovní sešity, pracovní listy, názorné pomůcky
- formou hry motivuje žáky používat naučené početní operace v praxi
- zařazuje didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání a využívání matematického jazyka a symboliky k používání v praxi
- využívá naučných výukových programů při práci s počítačem
- zadává vhodné úlohy, které podporují uplatňování matematických znalostí a dovedností v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

- na modelových situacích rozvíjí řešení matematických problémů s pomocí naučených stereotypů a získaných zkušeností

Kompetence komunikativní

- vlastním příkladem motivuje žáky k užívání matematického jazyka a symboliky
- formou jednoduchého dialogu učí žáky jasně formulovat vlastní myšlenky a obhájit svoji práci
- didaktickými hrami rozvíjí u žáků slovní zásobu, především se správně zeptat při nepochopení úkolu
- při praktických činnostech rozvíjí u žáků orientaci v jednoduchých tabulkách

Kompetence pracovní

- formou hry rozvíjí znalost práce s kalkulaátorem
- v praktických činnostech vede žáky k používání měřidel, vah a odměrek objemu
- vede žáky k používání pravítka a kružítko
- vytváří s žáky názorné pomůcky z různých materiálů (geometrické tvary a tělesa)
- rozvíjí pracovní dovednosti při práci se stavebnicemi

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Počty

Ročník: 1.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat pojmy všechno-nic, všichni-nikdo, malý-velký, dlouhý-krátký, stejně-více-méně pomocí třídění a řazení předmětů - manipulovat s předměty a tvořit skupiny podle pokynů učitele - řadit předměty zleva doprava - rozlišovat pojem nad, pod manipulativními činnostmi - přečíst a říct číslo 1 - napsat číslici 1 - přečíst a říct číslo 2 - napsat číslici 2 - rozlišit množství v oboru do 2 - používat pojem a, bez, je - napsat a přečíst zápis sčítání a odčítání s matematickými pojmy +, -, = - sčítat a odčítat v oboru do 2 s názorem - psát čísla podle diktátu 	<p>1. Řazení a třídění předmětů</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy: všechno-nic, všichni-nikdo, malý-velký, dlouhý-krátký, stejně-více-méně - třídění předmětů podle všechno-nic, všichni-nikdo, stejně-více-méně - řazení předmětů podle malý-velký, krátký-dlouhý - manipulace s předměty a tvoření skupin - řazení předmětů zleva doprava - orientace v prostoru - pojem nad, pod <p>2. Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem čísla 1 a číslice 1 - psaní číslice 1 - pojem čísla 2 a číslice 2 - psaní číslice 2 - rozlišování množství a číslic 1, 2 - pojem a, bez, je - zápis sčítání a odčítání s matematickými pojmy +, -, = - sčítání a odčítání v oboru do 2 s názorem - psaní čísel podle diktátu 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV: 1.1 část 1.2 část 1.3</p> <p>U: 1.1 1.4</p> <p>OV: 2.4</p> <p>U: 2.1 2.4 2.5</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Počty

Ročník: 1.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- provést podle pokynů jednoduchou situaci s využitím pomůcek- používat výraz pod, nad <ul style="list-style-type: none">- seznámit se základními geometrickými tvary – čtverec, kruh, obdélník, trojúhelník- porovnávat délky předmětů pomocí pojmů malý-velký, krátký-dlouhý	<p>3. Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none">- úlohy na orientaci v prostoru- výraz pod, nad <p>4. Základy geometrie</p> <ul style="list-style-type: none">- základní geometrické tvary- porovnávání délky různých předmětů- pojem velký-malý, dlouhý-krátký	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV: 3.1 část</p> <p>U: 3.1</p> <p>OV: žádný</p> <p>U: 4.1 4.4</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Počty

Ročník: 2.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat pojmy hodně-málo, stejně-více-méně pomocí třídění a řazení předmětů - rozlišovat pojem před, za, vedle manipulativní činností - tvořit skupiny podle pokynů učitele a manipulativní činností - přečíst a říct číslo 3 - napsat číslici 3 - sčítat v o oboru do 3 s názorem - odčítat v oboru do 3 s názorem - přečíst a říct číslo 4 - napsat číslici 4 - zařazovat čísla do číselné řady v oboru do 4 - porovnávat prvky a čísla v oboru do 4 - sčítat a odčítat v oboru do 4 s názorem - rozkládat čísla v oboru do 4 - psát čísla podle diktátu 	<p>1. Řazení a třídění předmětů</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy: hodně-málo, stejně-více-méně - třídění a řazení předmětů podle hodně-málo, stejně-více-méně - orientace v prostoru - pojem: před , za, vedle - tvoření skupin <p>2. Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem čísla 3 a číslice 3 - psaní číslice 3 - sčítání v oboru do 3 s názorem - odčítání v oboru do 3 s názorem - pojem čísla 4 a číslice 4 - psaní číslice 4 - číselná řada v oboru do 4 - porovnávání čísel v oboru do 4 - sčítání v oboru do 4 s názorem - odčítání v oboru do 4 s názorem - rozklad čísel v oboru do 4 - psaní čísel podle diktátu 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV: 1.1 část 1.2 část</p> <p>U: 1.1 1.4</p> <p>OV: žádný</p> <p>U: 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Počty

Ročník: 2.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- používat výrazy před, za- provést podle pokynů učitele a s využitím pomůcek jednoduchou situaci- doplnit jednoduchou tabulku <ul style="list-style-type: none">- rozpoznat geometrické tvary kruh, trojúhelník, čtverec a obdélník- rozlišit geometrické tvary na různých předmět- porovnávat délky předmětů pomocí pojmů kratší-delší	<p>3. Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none">- výrazy před, za- úlohy na orientaci v prostoru <p>- jednoduchá tabulka</p> <p>4. Základy geometrie</p> <ul style="list-style-type: none">- základní geometrické tvary <p>- porovnávání délky různých předmětů</p> <p>- pojem kratší-delší</p>	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV: 3.1 část 3.2</p> <p>U: 3.1 3.4</p> <p>OV: žádný</p> <p>U: 4.1 4.4</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Počty

Ročník: 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat pojmy široký-úzký, stejně-více-méně pomocí třídění a řazení předmětů - rozlišovat pojmy na začátku, na konci, nahoře a dole manipulativními činnostmi - třídit předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu - rozlišovat mince 1, 2, 5 Kč pomocí třídění <ul style="list-style-type: none"> - přečíst a říct číslo 5 - napsat číslici 5 - počítat s mincemi - doplnit číselnou řadu v oboru do 5 - sčítat a odčítat v oboru do 5 s názorem - rozkládat čísla v oboru do 5 - psát čísla podle diktátu - rozpoznat s pomocí numeraci do 10 - přeříkat s pomocí číselnou řadu 1 až 10 	<p>1. Řazení a třídění předmětů</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy: široký-úzký, stejně-více-méně - třídění a řazení předmětů podle široký-úzký, stejně-více-méně - orientace v prostoru - pojem: na začátku, na konci, nahoře, dole - třídění předmětů podle velikosti, barev, tvaru, obsahu - mince 1, 2, 5 Kč <p>2. Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem čísla 5 a číslice 5 - psaní číslice 5 - počítání s mincemi - číselná řada v oboru do 5 - sčítání v oboru do 5 s názorem - odčítání v oboru do 5 s názorem - rozklad čísel v oboru do 5 - psaní čísel podle diktátu - numerace do 10 - číselná řada 1 až 10 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV: 1.1 část 1.2 část 1.4</p> <p>U: 1.1 1.2 1.4</p> <p>OV: 2.1 2.2 2.3 2.5 2.6</p> <p>U: 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Počty

Ročník: 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používat pojmy nahoře, dole vpředu, vzadu k orientaci v prostoru - manipulovat s mincemi a uplatňovat při nich matematické znalosti - doplnit jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10 - poznat a pojmenovat základní geometrické tvary: kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník - rozlišit geometrické tvary na různých předmětech - porovnávat délky předmětů podle pojmů dlouhý-krátký, kratší-delší, velký-malý 	<p>3. Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v prostoru - pojem nahoře, dole, vpředu, vzadu - mince - jednoduché tabulky, schémata, posloupnosti čísel v oboru do 10 <p>4. Základy geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní geometrické tvary - porovnávání délky předmětů 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV: 3.1 část 3.3 3.4</p> <p>U: 3.1 3.3 3.4</p> <p>OV: 4.1 4.2 4.3</p> <p>U: 4.1 4.4</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Počty

Ročník: 4.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit pojem větší-menší, vlevo – vpravo, uprostřed - porovnávat množství - porovnávat množství pomocí mincí 1, 2, 5, 10 Kč - tvořit skupiny o daném počtu prvků - přiřazovat předměty podle číselné řady - orientovat se na ploše - třídit předměty podle pořadí ve skupině <ul style="list-style-type: none"> - přečíst a říct číslo 0 - psát číslici 0 - sčítat a odčítat s nulou - rozlišit postupně čísla 6 až 10 - číst a psát číslice 6 až 10 - rozkládat čísla v oboru do 10 - sčítat a odčítat v oboru do 10 s názorem - porovnávat čísla v oboru do 10 - vyhledat a znázornit čísla v oboru do 10 na číselné ose 	<p>1. Řazení a třídění předmětů</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem: větší-menší, vlevo-vpravo, uprostřed - porovnávání čísel - mince 1, 2, 5, 10 Kč - určování počtu - číselné řady - orientace na ploše - třídění <p>2. Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - nula - početní operace s nulou - přirozená čísla 6 až 10 - čtení a psaní číslic 6 až 10 - rozklad čísel - sčítání a odčítání v oboru do 10 - porovnávání čísel - číselná osa 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV: 1.5 část</p> <p>U: 1.1 1.2 1.3 1.5 1.6</p> <p>OV: žádný</p> <p>U: 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Počty

Ročník: 4.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přiřadit čísla k prvkům a naopak - psát číslice a jednoduché příklady podle diktátu <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit vpravo-vlevo - sčítat a odčítat s mincemi 1, 2,5, 10 Kč - doplnit jednoduchou tabulku posloupnosti čísel do 10 <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat a pojmenovat základní geometrické tvary – kruh, trojúhelník, čtverec a obdélník - rozpoznat křivou a přímou čáru - kreslit křivé a přímé čáry 	<ul style="list-style-type: none"> - přiřazování čísel k prvkům a naopak - diktát čísel a jednoduchých příkladů <p>3. Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v prostoru - manipulace s mincemi - jednoduché tabulky <p>4. Základy geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - geometrické tvary - křivá a přímá čára 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV: žádný</p> <p>U: 3.1 3.3 3.4</p> <p>OV: žádný</p> <p>U: 4.1 4.2</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Počty

Ročník: 5.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit pojem kratší-delší, vlevo-vpravo, uprostřed - porovnávat množství - porovnávat množství pomocí mincí - tvořit skupiny o daném počtu prvků - přiřazovat předměty podle číselné řady - orientovat se na ploše - třídit předměty podle pořadí ve skupině <ul style="list-style-type: none"> - postupně rozlišit přirozená čísla 11 až 20 - číst a psát čísla 11 až 20 - rozkládat čísla v oboru do 20 bez přechodu přes desítku - sčítat a odčítat v oboru do 20 bez přechodu přes desítku - porovnávat čísla v oboru do 20 - vyhledat a znázornit čísla na číselné ose - přiřadit čísla k prvkům a naopak - psát čísla a jednoduché příklady podle diktátu 	<p>1. Řazení a třídění předmětů</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem: kratší-delší, vlevo-vpravo, uprostřed - porovnávání čísel - mince 1, 2, 5, 10 Kč - určování počtu - číselné řady - orientace na ploše - třídění <p>2. Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla 11 až 20 - čtení a psaní číslic 11 až 20 - rozklady čísel v oboru do 20 bez přechodu přes desítku - sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku - porovnávání čísel v oboru do 20 - číselná osa - přiřazování čísel k prvkům a naopak - diktát číslic a jednoduchých příkladů 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV: 1.5 část</p> <p>U: 1.1 1.2 1.3 1.5 1.6</p> <p>OV: 2.7 2.8 2.12 2.13</p> <p>U: 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 2.6</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Počty

Ročník: 5.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítat jednoduché slovní úlohy z praktického života na sčítání a odčítání v oboru do 20 - sčítat a odčítat v oboru do 20 s přechodem přes desítku <ul style="list-style-type: none"> - používat vpravo-vlevo - určit čas s přesností na celé hodiny - rozlišit rok, měsíc, den - sčítat a odčítat mince 1, 2, 5, 10, 20 Kč - doplnit jednoduchou tabulku posloupnosti čísel do 20 <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit křivou a přímou čáru - kreslit křivou a přímou čáru - rozlišovat čáru a přímku - používat pravítko 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché slovní úlohy z praktického života - sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku <p>3. Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v prostoru - orientace v čase - pojem rok, měsíc, den - manipulace s penězi - jednoduché tabulky <p>4. Základy geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - křivá a přímá čára - přímka - pravítko 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV: 3.5 3.6 3.7</p> <p>U: 3.1 3.2 3.3 3.4</p> <p>OV: 4.4 4.5</p> <p>U: 4.2 4.3</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Počty

Ročník: 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit pojem širší-užší, vlevo-vpravo, uprostřed - porovnávat množství - porovnávat množství pomocí peněz - tvořit skupiny o daném počtu prvků - přiřazovat předměty podle číselné řady - orientovat se na ploše - třídit předměty podle pořadí ve skupině <ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat čísla v oboru do 100 - číst a psát desítky - číst a psát číslice do 100 - rozkládat čísla v desítkové soustavě - sčítat a odčítat desítky - sčítat a odčítat v oboru do 20 s přechodem přes desítku - porovnávat čísla v oboru do 100 - vyhledat a znázornit čísla na číselné ose - přiřadit čísla k prvkům a naopak 	<p>1. Řazení a třídění předmětů</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem: širší-užší, vlevo-vpravo, uprostřed - porovnávání čísel - mince 1, 2, 5, 10, 20, 50 Kč a bankovka 100 Kč - určování počtu - číselné řady - orientace na ploše - třídění <p>2. Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - numerace do 100 - desítky - čtení a psaní číslic do 100 - rozklady čísel v desítkové soustavě - sčítání a odčítání desítek - sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku - porovnávání čísel - číselná osa - přiřazování čísel k prvkům a naopak 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV: 1.5 část</p> <p>1.6</p> <p>1.7</p> <p>1.8</p> <p>1.9</p> <p>1.10</p> <p>U: 1.1</p> <p>1.2</p> <p>1.3</p> <p>1.5</p> <p>1.6</p> <p>OV: 2.7</p> <p>2.9</p> <p>2.10</p> <p>2.11</p> <p>2.13</p> <p>2.14</p> <p>U: 2.1</p> <p>2.2</p> <p>2.3</p> <p>2.4</p> <p>2.5</p> <p>2.6</p> <p>2.7</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Počty

Ročník: 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítat jednoduché slovní úlohy - psát čísla a jednoduché příklady podle diktátu - používat kalkulátor <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit jednotku hmotnosti kilogram - aplikovat vážení kuchyňskou a osobní váhou - rozlišit jednotku délky metr - měřit pomocí skládacího metru, vysouvacího metru a pásma - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi - doplnit jednoduchou tabulku posloupnosti čísel do 100 <ul style="list-style-type: none"> - narýsovat přímku s použitím pravítka - změřit délku předmětů pomocí různých délkových měřidel - porovnat délku předmětů 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché slovní úlohy z praktického života - diktát čísel a jednoduchých příkladů - kalkulátor <p>3. Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky hmotnosti - vážení - jednotky délky - měření - manipulace s penězi - jednoduché tabulky <p>4. Základy geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - rýsování přímky - měření - porovnávání délky předmětů 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV: 3.8 3.9 3.10</p> <p>U: 3.2 3.3 3.4</p> <p>OV: 4.6 4.7</p> <p>U: 4.3 4.4</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Počty

Ročník: 7.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl umět:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číst, psát, orientovat se na číselné ose, numerace do 100 - řešit slovní úlohy v oboru do 20 - používat násobky čísel 2, 10 s pomocí tabulky - písemně sčítat a odečítat jednociferné číslo k dvoucifernému bez přechodu přes desítku s použitím názoru - řešit praktické početní a jednoduché slovní úlohy - používat kalkulaátor - rozlišovat jednotky délky - měřit různými druhy měřidel - zvládat početní úkony s penězi - orientovat se v čase, určit čas - zacházet se základními rýsovacími pomůckami - používat základní geometrické pojmy - měřit a porovnávat délku úsečky 	<p>1. Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení, psaní, orientace na číselné ose v oboru do 100 - řešení slovních úloh na sčítání a odčítání do 20 - násobení čísel 2, 10 - písemné sčítání, odčítání jednociferného čísla k dvoucifernému bez přechodu přes desítku v oboru do 100 - jednoduché slovní úlohy z praktického života - práce s kalkulaátorem <p>2. Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky délky – 1 cm, 1m, - měření délky - manipulace s penězi - určování času – čtvrt hodina, půl hodina, tři čtvrtě hodina <p>3. Základy geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - používání rýsovacích pomůcek - přímka, úsečka - měření a na centimetry 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV: 1.1 část 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6 U: 1.1 1.2 1.3 1.5 1.6 OV: 2.1 část 2.2 2.3 2.4 U: 2.1 část 2.2 2.3 2.4 OV: 3.1 3.2 3.4 3.5 U: 3.1 část</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Počty

Ročník: 8..

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl umět:</p> <ul style="list-style-type: none"> - psát, číst a používat čísla v oboru do 100 - sčítat a odčítat písemně čísla do 100 bez přechodu přes desítku s využitím názoru - používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky - řešit praktické početní a jednoduché slovní úlohy - používat kalkulačtor - rozlišovat jednotky délky - změřit délku různými měřidly - rozlišovat jednotky objemu - odměřovat na litry - rozlišovat jednotky hmotnosti - vážit pomocí různých typů vah - zvládat početní úkony s penězi - orientovat se v čase - zacházet se základními rýsovacími pomůckami - používat základní geometrické pojmy - měřit a porovnávat délku úsečky 	<p>1. Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - celá čísla – obor přirozených čísel do 100 - písemné sčítání a odčítání dvou dvouciferných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do 100 - násobení čísel 2, 5, 10 - jednoduché slovní úlohy z praktického života - práce s kalkulačtorem 2. Závislosti , vztahy a práce s daty -jednotky 1cm, 1m - měření(praktické užití) - jednotky –1litr - odměřování na litry, ½ litry, ¼ litry(praktické užití) - jednotky – 1 gram, 1 kg - vážení na gramy, kg, 1/2kg, ¼ kg(praktické užití) - počítání s bankovkami- padesátihaléře - určování času – upevňování učiva 3. Základy geometrie - používání rýsovacích pomůcek - přímka, úsečka - měření a na centimetry 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV:1.1část 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6 U: 1.2 1.3 1.5 1.6</p> <p>OV:2.1 2.2 2.3 2.4 U: 2.1 2.2 2.3</p> <p>OV:3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 U: 3.1 část</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Počty

Ročník: 9..

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl umět:</p> <ul style="list-style-type: none"> - psát, číst a používat čísla v oboru do 100 - sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s využitím názoru - umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy - používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky - používat kalkulačtor - zvládat početní úkony s penězi - orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny - rozlišovat základní jednotky délky, hmotnosti, objemu - umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami - poznat a pojmenovat základní geometrické útvary - rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit 	<p>1. Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - celá čísla – obor přirozených čísel do 100 - sčítání a odčítání dvou dvojciferných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do sta - jednoduché slovní úlohy - násobení čísel 2, 5, 10 - práce s kalkulačtorem <p>2. Závislosti , vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítání s bankovkami - seznámení se s digitálním zápisem času - vážení a měření- praktické užití <p>3. Základy geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření na milimetry - rovinné útvary: přímka, polopřímka, čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh - prostorové útvary:válec, krychle, koule - rýsování úseček 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV:1.1část 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6 U: 1.2 1.3 1.5 1.6</p> <p>OV:2.1 2.2 2.3 2.4 U: 2.1 2.2 2.3 2.4 OV:3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6 U: 3.1 3.2</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Počty

Ročník: 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl umět:</p> <ul style="list-style-type: none"> - psát, číst a používat čísla v oboru do 1000, numerace do 1000 po stovkách - sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s využitím názoru - umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy - pracovat s kalkulátorem - rozlišovat jednotky délky - rozlišovat jednotky hmotnosti - rozlišovat jednotky objemu - praktické užití dopisních známek - zvládat početní úkony s penězi - orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny - umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami - znázornit a pojmenovat základní geometrické útvary 	<p>1. Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel do 1000, číselná řada, počítání po stovkách do 1 000 - sčítání a odčítání dvou dvojciferných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do sta - jednoduché slovní úlohy - práce s kalkulátorem <p>2. Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky délky 1m, 1 km - měření vzdálenosti na kilometry - jednotky délky 1kg, 1 tuna - vážení na tuny (praktické užití) - jednotky délky 1 l, 1 hl - odměřování na hektolitry (praktické užití) - dopisní známky a jejich hodnoty <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s penězi - digitální hodinky, užívání budíku <p>3. Základy geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - rýsování kružnice, trojúhelníku, čtverce, obdélníku - prostorové útvary: válec, krychle, koule 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV:1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6 U: 1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6 OV:2.1 2.2 2.3 2.4 U: 2.1 2.2 2.3 2.4 OV:3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6 U:3.1 3.2</p>

5.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

5.3.1 PRÁCE NA POČÍTAČI

5.3.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Práce s počítačem** vychází ze vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie**. Cílem vyučovacího předmětu je naučit žáky dovednostem, které využijí v praktickém životě a usnadní jim způsob komunikace. Žáci si rozvíjí myšlení, postřeh, koncentraci pozornosti, jemnou motoriku a estetické cítění.

Obsahové vymezení předmětu :

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Práce s počítačem pomáhá žákovi zacházet s počítačem a jeho přídatnými zařízeními na elementární uživatelské úrovni, pracovat s přiměřenými výukovými a zábavnými programy, naučit se psát v textovém editoru, vyhledávat informace na internetu podle pokynů a osvojit si základy elektronické komunikace.

Časové vymezení předmětu :

Vyučovací předmět Práce s počítačem se vyučuje na 1. stupni ve 4. – 6. ročníku a na 2. stupni v 7. – 10. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími minimální dotaci v rámcovém učebním plánu. Ve 4., 7., 8., 9., 10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Organizační vymezení předmětu :

Výuka předmětu Práce s počítačem probíhá v hlavní budově školy v odborně učebně vybavené počítači. Jeden počítač je umístěn ve třídě PŠ II. v Liberci a PŠ III ve Frýdlantě. Žáci pracují individuálně podle svých možností a s ohledem na jejich postižení. Výuka je prokládána relaxačními chvilkami.

5.3.1.2 Předmětové strategie :

Učitel:

- vede žáka k základní obsluze počítače
- vede žák, aby i po neúspěšném řešení problému aktivním a vhodným způsobem pokračoval v práci na PC
- vede žáka ke komunikaci
- vede žáka k tomu, aby dodržoval základní pravidla bezpečného chování při práci s PC
- učí žáky chránit si své zdraví při práci
- slovními pokyny vede žáka ke splnění úkolů
- vede žáka k pozitivnímu vztahu k práci

Učitel :

1. kompetence k učení

- zařazuje didaktické hry zaměřené na rozvoj smyslového vnímání a motoriky
- dramatizací, vysvětlováním rozvíjí chápání používaných termínů, znaků, symbolů v konkrétních situacích (např. vyhledáváním znaků na klávesnici)
- prověřuje průběžně dosažené vědomosti a dovednosti žáků pomocí jednoduchých úkolů
- motivuje žáky průběžným hodnocením práce s PC s ohledem na jejich individuální schopnosti

2. kompetence k řešení problémů

- umožňuje řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a získaných zkušeností
- zařazuje problémové úlohy z praktického života a vytváří vhodné problémové situace ve vyučování (napsat dopis, komunikovat pomocí telefonu apod.)
- umožňuje žákům vykonávat praktické úkoly
- vhodnou motivací a individuálním přístupem podporuje u žáků, aby se nenechali odradit neúspěchem při řešení problému

3. kompetence komunikativní

- podporuje písemný projev formou dopisů, krátkých textových zpráv, apod.
- podporuje komunikaci formou využití informací z internetových stránek
- umožňuje žákům vhodnou formou vyjadřovat své názory

4. kompetence sociální a personální

- vyžaduje dodržování stanovených pravidel chování

5. kompetence občanské

- formou didaktických her seznamuje žáky se základními právy a povinnostmi občanů a respektování společenských norem (bezpečný internet, nevhodné internetové stránky, apod.)
- zdůrazňuje význam zdravého životního stylu (dodržování zásad bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s užíváním výpočetní techniky)

6. kompetence pracovní

- během vyučování posiluje kladný vztah k práci a směřuje žáky k vážení si práce vlastní i druhých
- zdůrazňuje žákům správné způsoby užití technik, vybavení, rozšiřuje slovní zásobu vzhledem k prováděné práci

5.3.1.3 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do výuky předmětu Práce ne počítači.

Průřezové téma : Mediální výchova – 2. stupeň			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Různé typy sdělení a jejich rozlišování	Integrace do předmětu	Upozorňování a rozpoznávání možného zneužití médii
Fungování a vliv médií ve společnosti	Vliv médií na každodenní život	Integrace do předmětu	Orientace ve vhodném využívání PC (internetu)

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Práce s počítačem

Ročník: 4. – 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat monitor, klávesnici, myš - zapnout a vypnout monitor - zapnout a vypnout PC - používat myš - používat kliknutí a dvojklik - používat podle pokynů výukové a zábavné programy - spustit a vypnout program podle pokynu - zapnout program pomocí ikony na ploše podle pokynu - používat start a ikony podle pokynu - používat důležité klávesy – enter, šipky, písmena, číslice, mezerník, shift, backspace - psát známá písmena na klávesnici - zavírat okno křížkem - používat pravidla bezpečné práce s výpočetní technikou - nezasahovat dovnitř ani se nedotýkat zadní strany PC a jeho periferie - nezapojovat přístroj do zástrčky 	<ul style="list-style-type: none"> - monitor, klávesnice, myš - základní obsluha PC - práce s myší - výukové a zábavné programy - orientace na ploše - klávesnice - textový editor - bezpečnost práce 	<p>Slovní hodnocení, motivační jednička, odměna, razítka, pochvala</p>		<p>OV: 1.1 1.2 1.3 1.4</p> <p>U: 1.1 1.2 1.3 1.4</p>

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Práce s počítačem

Ročník: 4. – 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
Žák by měl: - být seznámen se zdravotními riziky spojenými s využíváním výpočetní techniky	- zdravotní rizika – málo pohybu, únava očí, bolesti zad, bolesti hlavy, bolesti zápěstí, závislost	Slovní hodnocení, motivační jednička, odměna, razítka, pochvala		

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Práce s počítačem

Ročník: 7. – 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - psát jednoduchá slova a krátké věty, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace - používat důležité klávesy – enter, šipky, písmena, číslice, mezerník, shift, caps lock, backspace, delete - v programu Malování nakreslit obrázek s použitím nástrojů - rozlišit a pojmenovat reproduktory, sluchátka, tiskárnu - používat sluchátka - zapnout a vypnout reproduktor - zapnout a vypnout tiskárnu - provádět tisk podle pokynů - používat výukové a herní programy - spustit a vypnout program - spustit program pomocí ikony na ploše- spustit program Internet Explorer - pod vedením učitele navštěvovat stránky vhodné pro svou věkovou kategorii - vyhledávat s pomocí učitele informace na internetu 	<ul style="list-style-type: none"> - základní funkce textového editoru nebo základní symboly alternativní komunikace na PC - základní funkce grafického editoru - přídatná zařízení PC, jejich účel, použití a obsluha tiskárny - výukové a herní programy - internet 	<p>Slovní hodnocení, motivační jednička, odměna, razítka, pochvala</p>	<p>6. MV</p> <ul style="list-style-type: none"> -interpretace vztahu mediálních sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti 	<p>OV: 1.1 1.2 1.3 1.4 1.5</p> <p>U: 1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6</p>

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Práce s počítačem

Ročník: 7. – 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- podle pokynů napsat e-mail- podle pokynů napsat SMS zprávu- používat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, volání, SMS zpráva- používat pravidla bezpečné práce s výpočetní technikou- nezasahovat dovnitř ani se nedotýkat zadní strany PC a jeho periferie- nezapojovat přístroj do zástrčky- být seznámen se zdravotními riziky spojenými s využíváním výpočetní techniky	<ul style="list-style-type: none">- elektronická komunikace- mobilní telefon- bezpečnost práce - zdravotní rizika – málo pohybu, únava očí, bolesti zad, hlavy, zápěstí, závislost, gamblerství	<p>Slovní hodnocení, motivační jednička, odměna, razítka, pochvala</p>		

5.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.4.1 PRVOUKA

5.4.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Prvouka** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**. Předmět pomáhá žákům získat dovednosti, které využijí v praktickém životě, orientovat se v okolním prostředí a nacvičovat chování, jak řešit různé situace, se kterými se budou setkávat v životě. Žáci si rozvíjejí myšlení, vyjadřování, vnímání a rozšiřují si slovní zásobu.

Obsahové vymezení předmětu :

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka je členěn do tematických okruhů Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná.

Tematický okruh Místo, kde žijeme pomáhá žákovi poznávat prostředí a okolí školy a domova a orientovat se v nich.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás získávají žáci základy společenského chování a jednání, učí se spolupracovat se svými spolužáky. Poznávají a rozlišují různé pracovní činnosti. Formou her si nacvičují chování při setkání s neznámými lidmi a při mimořádných událostech.

Tematický okruh Lidé a čas pomáhá žákovi orientovat se v čase, poznávat život v současnosti a v minulosti, poznávat historické památky.

Tematický okruh Rozmanitost přírody učí žáka poznávat přírodu, chránit přírodu a vytvářet si k přírodě pozitivní vztah.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají své tělo, jak o něj pečovat a chránit ho.

Časové vymezení předmětu :

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje na 1. stupni s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími minimální dotaci v rámcovém učebním plánu.

Organizační vymezení předmětu :

Výuka probíhá v budově školy formou her, různých praktických činností a přiřazováním a pojmenováním obrázků. Součástí jsou vycházky do okolí školy a do přírody a exkurze. Žáci pracují individuálně i ve skupinách, vždy však podle jejich možností a s ohledem na jejich postižení.

5.4.1.2 Předmětové strategie

Učitel:

- používá pracovních sešitů, listů a dalších pomůcek
- používá výukové programy na PC
- učí žáky formulovat žádost o pomoc i neverbálně a na koho se obrátit v případě nesnáze
- vede žáky k uvědomování si důsledky svého negativního chování
- vede žáky k pokračování v práci i po neúspěšném řešení problémů
- učí žáky komunikovat pomocí komunikačních karet a poznávat základní piktogramy používané v běžném životě
- vede žáky ke spolupráci se svými vrstevníky a orientovat se ve vztahu k nim
- učí žáky se na veřejnosti chovat vhodným způsobem
- vede žáky respektovat a tolerovat své spolužáky
- učí žáky znát svou adresu, cestu do školy a orientovat se v nejbližším okolí
- učí žáky řídit se pravidly pro bezpečný pohyb v silničním provozu pod dohledem osoby starší 18 let
- vede žáky k ochraně přírody a učí je pravidla ochrany přírody a životního prostředí
- vede žáky vhodně reagovat na krizové situace a v případě nesnází vědět, kam se obrátit o pomoc
- vede žáky vážit si práce ostatních
- vede žáky uplatňovat základní hygienické návyky a obsloužit se v rámci svých možností
- učí žáky dodržovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví v různém prostředí (na vycházkách, při hrách..)

Učitel:

Kompetence k učení

- využívá pracovní sešity, pracovní listy, názorné pomůcky
- využívá naučných výukových programů při práci s PC
- zařazuje didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání (cvičení orientace v blízkém okolí)
- rozvíjí chápání používaných znaků, symbolů v konkrétních situacích dramatizací
- umožňuje využití teoretických poznatků v praxi (práce na pozemku, upevňování hygienických návyků, péče o pokojové květiny, znalost první pomoci, dodržování základních bezpečnostních pravidel v silničním provozu)

Kompetence k řešení problémů

- na modelových situacích rozvíjí řešení problémů s pomocí naučených stereotypů a získaných zkušeností
- denním ústním kontaktem a pozorováním se snaží, aby si žáci uvědomovaly důsledky svého chování
- vhodnou motivací a individuálním přístupem podporuje u žáků, aby se nenechali odradit neúspěchem při řešení problému
- zařazováním činností zaměřených na rozvoj jemné motoriky, chápání souvislostí, pozorování vlastností věcí a jevů v přírodě i ve společnosti rozvíjí praktické dovednosti žáků (sebeobsluha, třídění obrázků, správně pojmenovávat věci denní potřeby)

Kompetence komunikativní

- manipulační činností s obrázkovým materiálem a slovním popisem s vysvětlením přispívá k porozumění slovních pokynů, symbolů, obrazového materiálu
- komunikativní dovednosti podporuje denním kontaktem (odpovědi na otázky, sdělování vlastních zkušeností, formy společenského styku, pojmenovávání věcí a jevů)

Kompetence sociální a personální

- formou didaktických her a společných akcí rozvíjí spolupráci mezi žáky
- dohledem a slovními pobídkami vyžaduje dodržování stanovených pravidel
- dělbou práce ve skupinách směřuje žáky k vzájemnému respektování se
- zařazuje vycházky a exkurze, čímž procvičuje orientaci v blízkém okolí

Kompetence občanské

- formou didaktických her a dramatizací rozvíjí dodržování základních společenských norem a pravidel soužití ve společnosti
- provádí dopravní výchovu zaměřenou na bezpečný pohyb v silničním provozu
- zařazováním témat o přírodě směřuje žáky k její ochraně a odpovědnosti
- vycházkami, obrazovými materiály umožňuje poznávání nejbližšího okolí školy
- osobním příkladem podporuje význam zdravého životního stylu
- modelovými situacemi napomáhá správnému chování v krizových situacích a situacích ohrožující život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- v průběhu vyučování seznamuje žáky s různými pracovními činnostmi (povolání) a tím posiluje kladný vztah k práci a úctu k výsledkům práce druhých
- důsledností vyžaduje dodržování pořádku a čistoty ve třídě i prostorách školy
- nacvičuje a trénuje modelové situace vedoucí k zajištění bezpečnosti žáků

5.4.1.3 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do výuky předmětu Prvouka.

Průřezové téma : Osobnostní a sociální výchova – 1. stupeň (1.-3. roč.)			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Sebezpoznání a sebepojetí	Moje vztahy k druhým lidem	Integrace do předmětu	Přijímání pravidel vztahů v rodině
Mezilidské vztahy	Vztahy a naše třída	Integrace do předmětu	Přijímat pravidla chování v třídním kolektivu
Psychohygiena	Dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění-relaxace)	Integrace do předmětu	Upevnění návyků při zvládání stresových situací

Průřezové téma :Environmentální výchova – 1. stupeň (1.-3. roč.)			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Vztah člověka k prostředí	Ochrana přírody, vliv životního prostředí na zdraví	Integrace do předmětu	Chápat pojem životní prostředí, vědomě jej nepoškozovat

Průřezové téma : Osobnostní a sociální výchova – 1. stupeň (4.-6. roč.)			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Sebezpoznání a sebepojetí	Moje vztahy k druhým lidem	Integrace do předmětu	Přijímat chování druhých lidí vůči mé osobě
Mezilidské vztahy	Péče o dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc	Integrace do předmětu	Snažit se o dobré vztahy v širší sociální skupině, tolerovat a umět pomoci druhým
Psychohygiena	Hledání pomoci při potížích (uvolnění, relaxace)	Integrace do předmětu	Regulovat své chování a pocity
Hodnoty, postoje, praktická etika	Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování	Integrace do předmětu	Dokázat pomoci slabším a respektovat je

Průřezové téma :Environmentální výchova – 1. stupeň (4.-6. roč.)			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Vztah člověka k prostředí	Příroda a kultura obce a její ochrana	Integrace do předmětu	Poznat přírodu kolem sebe a pečovat o ní

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 1.- 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat předměty a činnosti ve škole - pojmenovat jednotlivé místnosti v budově školy a orientovat se ve škole - pojmenovat předměty a činnosti ve třídě - pojmenovat a rozlišovat školní pomůcky a vybavení třídy - pojmenovat město, ve kterém bydlí a orientovat se v okolí svého bydliště - pojmenovat město, ve kterém se nachází škola - používat svou adresu bydliště - pojmenovat předměty a činnosti z domova -pojmenovat jednotlivé části bytu- kuchyň, koupelna, WC, obývací pokoj, dětský pokoj, ložnice - pojmenovat zařízení bytu – části nábytku a vybavení bytu - užívat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy – chůze po chodníku, přecházení vozovky, přechod pro chodce 	<p>1. Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola - třída - domov, bydliště - byt - dopravní výchova 	<p>Slovní hodnocení, motivační jednička, odměna, razítka, pochvala</p>		<p>OV: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4</p> <p>U: 1.1, 1.2</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1. – 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- rozlišit barvy na semaforu a jejich význam- povědět své jméno a příjmení- povědět datum a místo narození- rozlišovat rodinné příslušníky – máma, táta, bratr, sestra a pojmenovat je jmény- rozlišovat nejbližší příbuzné – babička, děda, strýc, teta a pojmenovat je jmény- rozlišovat pojmy starý, mladý, starší, mladší a přiřazovat je k osobám- pojmenovat své spolužáky a učitele, rozlišovat jméno a příjmení- používat základní návyky společenského chování ve škole i doma – pozdrav, prosba, poděkování- při hře na nákupy nacvičovat základní společenské chování a jednání- při hře spolupracovat se svými spolužáky	<p>2. Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none">- rodina- spolužáci, učitelé- společenské chování- nakupování	<p>Slovní hodnocení, motivační jednička, odměna, razítka, pochvala</p>	<p>1. OSV</p> <ul style="list-style-type: none">- sebepoznání a sebepojetí- mezilidské vztahy	<p>OV: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5</p> <p>U: 2.1, 2.2</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1. – 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- používat správný postup při nakupování- rozlišovat pojem peníze, zboží, potraviny, ovoce, zelenina, drogerie, papírnictví...- pojmenovat různé druhy zboží- pojmenovat a provádět různé lidské činnosti- být seznámen, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi a možným nebezpečím <ul style="list-style-type: none">- rozlišovat pojmy ráno, poledne, večer, den, noc- přiřadit k pojům ráno, poledne, večer obrázky svých denních činností- rozlišovat roční období- přiřadit k ročním obdobím obrázky s charakteristickými znaky- určit dny v týdnu	<ul style="list-style-type: none">- lidské činnosti- osobní bezpečí <p>3. Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none">- orientace v čase- denní činnosti- roční období- dny v týdnu	<p>Slovní hodnocení, motivační jednička, odměna, razítka, pochvala</p>		<p>OV: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p> <p>U: 3.1, 3.2</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1. – 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- pozorovat proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích na základě konkrétního vnímání a pak s použitím obrázků- rozlišovat pojmy teplo, zima, déšť, sníh, vítr, slunce, mrak, bouřka- popsat počasí podle obrázku- rozlišovat oblékání podle počasí, roční doby a teploty- rozeznat nejběžnější druhy domácích zvířat- přiřadit mláďata k rodičům- rozlišovat pojem ovoce a zelenina- pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny- používat zásady pobytu v přírodě – bezpečnost, neničit přírodu- pojmenovat jednotlivé části lidského těla- užívat zásady osobní hygieny – mytí rukou, obličej, těla, česání,	<p>4. Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none">- příroda v ročních obdobích- počasí- domácí zvířata- ovoce a zelenina- pobyt v přírodě <p>5. Člověk a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none">- lidské tělo- osobní hygiena a sebeobsluha	<p>Slovní hodnocení, motivační jednička, odměna, razítka, pochvala</p>	<p>5. EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>1. OSV - psychohygiena</p>	<p>OV: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5</p> <p>U: 4.1, 4.2, 4.3</p> <p>OV: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p> <p>U: 5.1, 5.2, 5.4</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1. – 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <p>čištění zubů, používání kapesníku</p> <ul style="list-style-type: none">- při hře nacvičovat, jak sdělit potíže – bolest hlavy, bolest v krku...- rozlišovat co je zdravé a co není zdravé- dodržovat pitný režim- ukázat na obrázku, co je bezpečné a co není bezpečné	<ul style="list-style-type: none">- zdraví a nemoc - bezpečnost při hrách, výletech a koupání	<p>Slovní hodnocení, motivační jednička, odměna, razítka, pochvala</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Prvouka
 Ročník: 4. – 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používat získané vědomosti z předchozích ročníků - podle otázek popsat cestu do školy - zjistit a popsat kulturní a historické zajímavosti v okolí domova - zjistit a popsat důležitá místa v okolí domova - rozpoznávat v okolí školy důležitá místa – instituce, kulturní a historické zajímavosti - popsat zážitky z výletů - používat zásady bezpečnosti při hrách a výletech - používat získané vědomosti z předcházejících ročníků - dodržovat zásady společenského chování - dodržovat pravidla v rodině, ve škole, mezi kamarády - pomáhat slabším, starším a handicapovaným a být tolerantní k odlišnostem jiných 	<p>1. Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování učiva z předcházejících ročníků - cesta do školy - poznávání okolí domova - poznávání okolí školy - výlety do okolní krajiny - bezpečnost <p>2. Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování učiva z předcházejících ročníků - společenské chování - mezilidské vztahy 	<p>Slovní hodnocení, motivační jednička, odměna, razítka, pochvala</p>	<p>1. OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí - mezilidské vztahy - hodnoty, postoje, praktická etika 	<p>OV: 1.5, 1.6, 1.7, 1.8</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4</p> <p>OV: 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11</p> <p>U: 2.1, 2.2, 2.3</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 4. – 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- rozlišovat a pojmenovávat různé pracovní činnosti- rozpoznat vhodné a nevhodné chování a jednání formou hry- být seznámen s protiprávním jednáním – krádež, šikana, zneužívání, týrání a jeho postihem- být seznámen, kde hledat pomoc v případě ohrožení- rozlišovat důležitá telefonní čísla 112, 155, 150, 158- provádět nácvik chování při požáru, při dopravní nehodě a jiných situacích hromadného ohrožení- při nácviku chování používat pokyny dospělých - používat získané vědomosti z předcházejících ročníků- rozlišit pojem včera, dnes a zítra- pomocí pojmů rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	<ul style="list-style-type: none">- pracovní činnosti- osobní bezpečí - hromadné ohrožení 3. Lidé a čas- opakování učiva z předcházejících ročníků- orientace v čase – pojem včera, dnes, zítra	<p>Slovní hodnocení, motivační jednička, odměna, razítka, pochvala</p>		<p>OV: 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9</p> <p>U: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Prvouka
 Ročník: 4. – 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit pojem den, týden, měsíc a rok - vyjmenovat roční období - vyjmenovat měsíce - zařadit měsíce podle ročních dob - zjistit podle kalendáře jaký je den, měsíc a rok - rozpoznat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků - být seznámen s událostmi a pověstmi z regionu - rozlišovat lidové svátky - používat získané vědomosti z předcházejících ročníků - rozlišovat rozdíl mezi stromem a keřem - rozlišovat stromy ovocné, okrasné, listnaté a jehličnaté - rozlišovat strom v ročních obdobích - pojmenovat sezónní práce na zahradě a na poli 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem den, týden, měsíc, rok - roční období - měsíce - kalendář - naše země v dávných dobách a v současnosti - významné události a pověsti z regionu - tradiční lidové svátky 4. Rozmanitost přírody - opakování z předcházejících ročníků - stromy a keře - druhy stromů - stromy v ročních obdobích - práce na zahradě a na poli 	<p>Slovní hodnocení, motivační jednička, odměna, razítka, pochvala</p>	<p>5. EV - vztah člověka k prostředí</p>	<p>OV: 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 4.10 U: 4.1, 4.2, 4.3</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 4. – 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- pojmenovat nejběžnější volně žijící zvířata- rozlišovat chování zvířat v ročních obdobích- být seznámen, jak se chovat v přírodě- popsat, co škodí přírodě a jak jí chránit- dodržovat základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí- prohlubovat dovednosti a návyky z předchozích ročníků- dodržovat zásady zdravé výživy- popsat své zdravotní obtíže- popsat, jak se chovat v době nemoci- určit, na koho se obrátit o pomoc- provádět ošetření drobných poranění- nacvičovat základní pravidla silničního provozu pro chodce- při nácvičování chování při mimořádných událostech používat pokynů dospělých	<ul style="list-style-type: none">- volně žijící zvířata- chování v přírodě- ochrana přírody- péče o životní prostředí <p>5. Člověk a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none">- hygienické návyky a sebeobsluha- zdravá výživa- zdraví a nemoc- ošetření drobných poranění- bezpečné chování v silničním provozu- ochrana při mimořádných událostech	<p>Slovní hodnocení, motivační jednička, odměna, razítka, pochvala</p>	<p>1. OSV - psychohygiena</p>	<p>OV: 5.5, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9, 5.10</p> <p>U: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Prvouka
 Ročník: 4. – 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
Žák by měl: - být seznámen s nebezpečím drog, jak ochránit sebe a své tělo před obtěžováním a zneužíváním	- preventivní chování	Slovní hodnocení, motivační jednička, odměna, razítka, pochvala		

5.5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.5.1 VLASTIVĚDA

5.5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Vlastivěda* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*. Vyučovací předmět přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních a národních dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi.

Vzdělávací obsah předmětu a převážně činnostní charakter výuky směřují zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi a ve které žijí a současně aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy. Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity, a vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti

Obsahové vymezení předmětu :

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Vlastivěda* je členěn do tří základních tematických okruhů: *Historie našeho národa*, *Člověk ve společnosti*, *Poznatky o společnosti*, *Péče o občana*.

V tematickém okruhu *Historie našeho národa* se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce (regionu, vlasti). Získávají základní informace o Evropě, učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích.

V tematickém okruhu *Člověk ve společnosti* žáci získávají základní informace o své obci a o kraji, kde žijí, o rodině a pravidlech společenského soužití v širším sociálním prostředí, komunikaci a toleranci.

V tematickém okruhu *Poznatky o společnosti* žáci získávají základní informace o státním uspořádání naší republiky, o lidských právech a také o protiprávním jednání, které je společností postihováno.

V tematickém okruhu *Péče o občana* se žáci seznamují s možnostmi vzdělávání každého občana a jeho profesním uplatněním, podle svých možností a schopností získávají základy finanční gramotnosti, povědomí o zdravotní a sociální péči a také o tom jak vhodně trávit svůj volný čas.

Časové vymezení předmětu :

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje v 2 hodinové týdenní dotaci v každém ročníku.

Organizační vymezení předmětu :

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, ve třídě s interaktivní tabulí, mimo budovu školy (tematické vycházky a exkurze, návštěva památek, sbírek regionálních muzeí, veřejné knihovny apod.).

5.5.1.2 Předmětové strategie

Učitel :

- motivuje žáky ke vzdělávání v takové míře, jakou jim umožňuje stupeň jejich postižení
- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, k řešení problémů s ohledem k jejich mentálním schopnostem
- vede žáky k účinné komunikaci, volí vždy vhodnou formu komunikace (i alternativní)
- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci druhých
- respektuje žáky jako svobodné občany a vede je k plnění povinností, uplatňování si svých práv a dodržování práv druhých
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k rodině

Učitel :

1. Kompetence pracovní

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- dobře odvedenou práci vždy pochválí
- vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky

2. Kompetence sociální a personální

- učí žáky vnímat vzájemné odlišnosti
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

3. Kompetence komunikativní

- podporuje různé formy komunikace (s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, apod.)
- vede žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti a znalosti svým spolužákům

4. Kompetence k učení

- motivuje žáky k získávání nových vědomostí, které bude moci uplatnit v praktickém životě v rámci svých schopností
- vede žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů
- podněcuje žáky k aktivnímu učení

5. Kompetence k řešení problémů

- na modelových příkladech učíme žáky řešit problémy
- vedeme žáky k trpělivosti při řešení problémů a k tolerantnosti
- pěstuje u žáků vytrvalost při řešení problémů a nenechat se odradit nezdarem

6. Kompetence občanské

- učitel vede žáky rozpoznávat pozitivní a negativní projevy chování
- vede žáka k utváření žebříčku hodnot v obecné i osobní rovině
- vede žáky k aktivnímu zapojení (v rámci svých fyzických schopností) do péče a ochranu svého okolí a přírody

5.5.1.3 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do výuky předmětu Vlastivěda.

Průřezové téma: Výchova demokratického občana			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Občan, občanská společnost a stát	Práva a povinnosti občana, principy soužití s minoritami.	Integrace do předmětu	Dodržování pravidel demokratické společnosti

Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Osobnostní rozvoj - Psychohygiena	Dovednosti zvládnání stresových situací.	Integrace do předmětu	Schopnost vyrovnat se s nepříznivými situacemi
Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	Moje vztahy k druhým lidem	Integrace do předmětu	Poznat své místo v rodině a ve společnosti
Sociální rozvoj – poznávací schopnosti	Vzájemné poznávání se ve třídě	Integrace do předmětu	Přijímání a respektování pravidel třídního kolektivu
Sociální rozvoj – mezilidské vztahy	Dobré vztahy ve třídě, respekt, podpora, pomoc	Integrace do předmětu	Pěstovat dobré vztahy ve třídě, respektovat autoritu
Sociální rozvoj - komunikace	Komunikace v různých situacích (verbální, neverbální)	Integrace do předmětu	Zvládat základní komunikaci v různých životních situacích
Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika	Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost	Integrace do předmětu	Vytváření povědomí za své skutky
Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích	Integrace do předmětu	Vést k rozpoznávání nevhodného chování, které porušuje lidské právo
Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace	Organizace vlastního času, cvičení sebeovládání	Integrace do předmětu	Podporovat správné využívání volného času, posilovat míru omítání prostředků, které poškozuji zdraví (návykové látky, atd.)

Průřezové téma: Environmentální výchova			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Integrace do předmětu	

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost

Vzdělávací učivo : Vlastivěda

Ročník : 7.ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OVO, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- poznat rozdíly mezi životem v dnešní době a v době dávno minulé (podle obrázků)- vědět, jak se má chovat v muzeu, co se tam dělá- soustředit se na vyprávění, četbu <ul style="list-style-type: none">- znát členy své rodiny, spolužáky, učitele- dodržovat základní pravidla společenského chování	<p>Historie našeho národa</p> <ul style="list-style-type: none">- pravěk a život v pravěku – prohlížení ilustrací Z. Buriana a dalších umělců- sledování dokumentů na DVD- populární filmy např. Doba ledová, Lovci mamutů- čtení na pokračování E. Štorch: Lovci mamutů, Volání rodu- populárně naučná literatura pro děti a mládež- návštěva Severočeského muzea v Liberci – prohlídka expozice o pravěku na Liberecku a Frýdlantsku <p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none">- rodina, rodinné vztahy (rodiče x děti, babička, dědeček, teta, strýc, sourozenci)- škola, vztahy ve škole (učitel x žák, dospělý x dítě, spolužáci)- práva a povinnosti žáků – školní řád (s ohledem na míru postižení žáků ZŠ)- základní pravidla společenského chování	<p>Odměna Pochvala Slovní hodnocení Motivační známka 1 - 3</p>	<p>1. OSV - sebepoznání a sebepečení - poznávací schopnosti - mezilidské vztahy</p>	<p>OV: 1.1 U: 1.1</p> <p>OV: 2.1., 2.2 2.3 U: 2.2, 2.4</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost

Vzdělávací učivo : Vlastivěda

Ročník : 7.ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OVO, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávat na obrázcích vlajku, znak, prezidenta - vědět jméno hlavního města, název státu - vědět, co je Policie <ul style="list-style-type: none"> - vědět o možnostech zdravotní a sociální péče - vědět, kde je nejbližší nemocnice – poznat budovu - dodržovat pravidla chování u lékaře 	<p>Poznatky a společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - předávat žákům informace o státě, kde žijeme (opakovat název státu Česká republika, hlavní město Praha, prezident republiky a jeho jméno – spojit s portrétem, fotografií) - naše národnost – jsme Češi (u žáků s jinou národností jim toto vštěpovat, podporovat přátelství mezi lidmi různých národností), občanský průkaz - Policie, soudy, sociální zabezpečení – snaha o povědomí mezi žáky o těchto státních orgánech – tematické vycházky a exkurze, případně beseda s policistou <p>Péče o občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravotní a sociální péče: „jsme nemocní, něco nás bolí = jdeme k lékaři“ – kde najdeme lékaře, co lékař dělá, jak vypadá ordinace (tematické vycházky, např. k nemocnici, obvodnímu středisku, Záchraná služba) - sociální služby – co poskytuje náš stát potřebným občanům, proč mám průkazku ZTP, ZTP/P - první pomoc, Červený kříž 	<p>Odměna Pochvala Slovní hodnocení Motivační známka 1 - 3</p>	<p>1. OSV - psychohygienu</p>	<p>OV: 3.1 U: 3.1, 3.3</p> <p>OV: 4.4, 4.5 U: 4.4</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost

Vzdělávací učivo : Vlastivěda

Ročník : 8.ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OVO, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mít povědomí o období počátků českého státu (králové, dobová móda, zvyky) - respektovat pravidla společenského soužití - být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů 	<p>Historie našeho národa</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení na pokračování: A Jirásek – Staré pověsti české, prohlížení ilustrací - významné osobnosti našich dějin (spojit s obrázky, pověstmi, legendami, četbou z knížek, sledováním filmů) např. Karel IV. – film Noc na Karlštejně Rudolf II. – film Pekařův císař apod. <p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - místo, kde žiji, kde bydlím (pojmy domov, bydliště, kraj, vlast) - zajímavosti Liberce, Frýdlantu a okolí, případně dalších míst v kraji, příroda, historické památky – výlety, vycházky, exkurze - jací lidé kolem nás žijí, jak se chovají <p>Poznatky o společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - symboly našeho státu – vlajka, znak, hymna (obrázky, skutečnost), korunovační klenoty – fotografie - lidská práva – základní povědomí, práva dítěte, ochrana dětí – jak se bránit, když chce někdo dětem ubližovat (s ohledem na míru postižení žáků ZŠ) 	<p>Odměna Pochvala Slovní hodnocení Motivační známka 1 - 3</p>	<p>5. EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>1. OSV - hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>2. VDO - občan, občanská společnost a stát</p>	<p>OV: 1.2 U: 1.1, 1.2</p> <p>OV: 2.2, 2.3, 2.4 U: 2.1, 2.4</p> <p>OV: 3.2 U: 3.2</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost

Vzdělávací učivo : Vlastivěda

Ročník : 8.ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OVO, učivo
Žák by měl: <ul style="list-style-type: none">- znát funkci peněz- zvládat jednoduchý nákup, vědět, co se kde prodává- mít povědomí o smyslu lidské práce a vzdělání	Péče o občana <ul style="list-style-type: none">- peníze a jejich funkce, hospodaření s penězi (nakupování v obchodech – tematické vycházky, praktický nácvik)- vzdělávání v ČR – proč chodím do školy, co mohu dělat až školu dokončím (s ohledem na míru postižení žáků ZŠS)- práce a nezaměstnanost – proč chodí dospělí lidé do práce a co mají dělat, když o práci přijdou, práce mých rodičů	Odměna Pochvala Slovní hodnocení Motivační známka 1 - 3		OV: 4.1 4.5 U: 4.1, 4.2, 4.3

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost

Vzdělávací učivo : Vlastivěda

Ročník : 9. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OVO, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- mít představu o tom, co je válka a mír- znát jméno T. G. Masaryka - znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi- tolerovat odlišnosti, jiné názory, zájmy, zvyky - alespoň částečně si uvědomovat rizika (případně důsledky) nevhodného chování nebo konání (ať již vlastního nebo druhých)	<p>Historie našeho národa</p> <ul style="list-style-type: none">- pojmy válka a mír, války u nás (využití fotografií, ukázek z historických filmů (s ohledem na míru postižení žáků ZŠS)- mapa České republiky, kdy vznikla, jméno T. G. Masaryk (fotografie) <p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none">- národní zvyky a obyčeje (lidové písničky, tance, kroje – návštěva muzeí, poslech na CD, vánoční a velikonoční zvyky – praktické ukázky apod.)- státní svátky – vysvětlovat žákům, proč je slavíme, jaké události připomínají <p>Poznatky o společnosti</p> <ul style="list-style-type: none">- pojmy týrání, zneužívání, šikana, diskriminace (přiměřeně a s ohledem na míru postižení žáků ZŠS)- „kdo mi pomůže, když mám problém“- práva a povinnosti občana státu – zákony- porušení zákona – trest (jaký trest může dostat občan státu, když poruší zákon, kdo ho potrestá)	<p>Odměna Pochvala Slovní hodnocení Motivační známka 1 - 3</p>	<p>1. OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika</p>	<p>OV: 1.3, 1.4 U: 1.3, 1.4 OV: 2.4, 6.4 U: 2.3, 2.4 OV: 3.3 U: 3.1, 3.2</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost

Vzdělávací učivo : Vlastivěda

Ročník : 9. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OVO, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- dokázat vyřizovat (i s pomocí) své osobní záležitosti (v případě potřeby požádat o radu a pomoc)- využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací- mít osvojeny dovednosti k přivolání pomoci	<p>Péče o občana</p> <ul style="list-style-type: none">- pošta – exkurze, podání zásilky, dopis- radnice – exkurze, prohlídka- Městské informační centrum – prohlídka, jak požádáme o informaci (s ohledem na komunikační schopnosti žáků ZŠS)- upozornění na nevhodné trávení volného času – pohyb po parku (narkomani, injekční stříkačky, pedofilové, nebezpečí alkoholu a další sociálně patologické jevy – s ohledem na schopnosti tyto informace pochopit) – lze spojit s piktogramy zákaz (přeškrtnuté nevhodné obrázky)- telefonní čísla pomoci: HZS: 150, 112 Policie: 158 LZS: 155	<p>Odměna Pochvala Slovní hodnocení Motivační známka 1 - 3</p>	<p>1. OSV - komunikace - seberegulace a sebeorganizace</p>	<p>OV: 4.1, 4.5, 4.5 U: 4.2, 4.4, 4.5</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost

Vzdělávací učivo : Vlastivěda

Ročník : 10. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OVO, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- mít alespoň stručný přehled o nejvýznamnějších historických událostech v naší zemi- vědět o nebezpečí rasismu a vandalismu- být ohleduplný ke starším, slabším (v rámci možností žáka)- používat vhodné způsoby komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	<p>Historie našeho národa</p> <ul style="list-style-type: none">- mapa ČR a Evropy – naše republika jako součást EU (ukazování dalších států v Evropě, kde jsou hranice, můžeme jezdit za hranice, jak se kde dorozumíme apod.)- opakování učiva Vlastivědy od 7. ročníku, aktualizace informací, pokud se něco změnilo (např. prezident apod.), upevňování vědomostí, čtení z časopisů a knížek, návštěvy aktuálních výstav <p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none">- mezilidské vztahy ve společnosti – pojmy rasismus, vandalismus – co je na nich špatného- rovnoprávnost žen a mužů (rozdíly mezi muži a ženami)- úcta k sobě i druhým lidem- pravidla společenského chování v praxi (návštěvy divadel, restaurací, používání dopravních prostředků apod.)	<p>Odměna Pochvala Slovní hodnocení Motivační známka 1 - 3</p>	<p>1. OSV</p> <ul style="list-style-type: none">- psychohygiena- řešení problémů a rozhodovací dovednosti	<p>OV: 1.4 U: 1.4, 1.5</p> <p>OV: 2.3, 2.4 2.5 U: 2.4</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a společnost

Vzdělávací učivo : Vlastivěda

Ročník : 10. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OVO, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU (dle možností žáka přijmout tyto informace) - rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	<p>Poznatky o společnosti</p> <ul style="list-style-type: none">- práva občanů ČR v EU – kam můžeme, život v jiných zemích, jakou dostaneme zdravotní péči v zahraničí, musíme dodržovat zákony zemí, které navštívíme apod. (s ohledem na míru postižení žáků ZŠS – informace podávat jednoduchou formou)- co je to cestovní pas- sledování cestopisných dokumentů- opakování a procvičování učiva Vlastivědy od 7. ročníku <p>Péče o občana</p> <ul style="list-style-type: none">- člověk a volný čas – kultura, sport, zájmové kroužky (co nás baví, co rádi děláme)- národní sporty – fotbal, hokej – sledování zápasů, pravidla hry, sbírání kartiček se sportovci apod.- kino, divadlo, koncerty – druhy hudby, divadelní žánry, rozdíl mezi komedií a tragédií (smutným filmem)	<p>Odměna Pochvala Slovní hodnocení Motivační známka 1 - 3</p>	<p>1. OSV - seberegulace a sebeorganizace</p>	<p>OV: 3.4 U: 3.4</p> <p>OV: 4.2 U: 4.5</p>

5.6. ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.6.1 ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Člověk a příroda** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Cílem vyučovacího předmětu je seznámit žáky s přírodou, přiblížit jim přírodní zákonitosti, které mohou uplatnit v praktickém životě a podílet se na ochraně přírody. Jsou zde zahrnuty základní poznatky z přírodopisu, zeměpisu, chemie a fyziky. Charakter výuky umožní žákům hlouběji porozumět jevům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi.

Rozvíjí poznání přírodních podmínek v regionu žáka, na území ČR i v Evropě a na Zemi. Součástí výuky jsou tématicky zaměřené vycházky, výlety i exkurze. V tomto předmětu je snaha o propojení získaných dovedností a vědomostí s běžným životem žáka.

Obsahové vymezení předmětu :

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Člověk a příroda je zaměřen na získání základních poznatků z oblasti přírodopisu, zeměpisu, chemie a fyziky, seznámení s přírodními jevy, vnímání vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou, ochranu přírody, získávání praktických zkušeností s různými látkami a materiály, získání základních vědomostí o existenci různých zemí, o planetě Zemi, o vesmíru, utváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě, upevňování zásad zdravého životního stylu, správné jednání v krizových situacích.

Časové vymezení předmětu :

Vyučovací předmět Člověk a příroda se vyučuje na 2. stupni v 7. až 10. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími minimální dotaci v rámcovém učebním plánu. Základní poznatky z chemie a fyziky jsou vyučovány v 9. – 10. ročníku. Základní poznatky z přírodopisu a zeměpisu v 7. – 10. ročníku.

Organizační vymezení předmětu :

Výuka předmětu Člověk a příroda probíhá v budově školy i mimo školu formou vycházek a exkurzí. Poznatky jsou získávány pomocí praktických zkušeností. Vždy je brán ohled na individuální potřeby žáků.

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad a to zejména – zásada názornosti posloupnosti a přiměřenosti. Snažíme se rozvíjet smyslové vnímání, pozornost, paměť a to v souladu s rozvojem komunikačních schopností žáků. Chceme docílit i rozvoje a upevnění morálně volních vlastností žáků. Využíváme především didaktických her, dramatizace, vyprávění, názorných ukázek. Formy práce jsou podmíněny věkem žáků a jejich celkovou mentální úrovní. Metody slovního sdělování o probíraných jevech vedeme formou řízeného rozhovoru s nápovědnými otázkami, pomůckami, ilustracemi. Využíváme též spontánních otázek a odpovědí žáků. V rámci spojení teorie s praxí volíme vycházky spojené s pozorováním k danému tématu, výlety i exkurze. Žáci pracují frontálně, individuálně i ve skupinách.

5.6.1.2 Předmětové strategie

Učitel :

- učí žáky používat učebnice, pracovní listy a další pomůcky
- používá výukové programy s přírodovědnou tematikou
- vede žáka orientovat se za pomoci smyslů v dané lokalitě
- učí žáky rozlišovat symboly a znaky užívané na čistících prostředcích
- při praktických činnostech vede žáky k popisování děje a probíhajících jevů v přírodě
- vede žáky pokračovat v práci i po prvotním neúspěchu
- pomáhá žákům uvědomovat si důsledky svého jednání ve výuce i na přírodovědných vycházkách
- učí žáky chápat slovní symboly, obrázky k danému tématu
- vede žáky, aby odpovídal na otázky, sděloval své zkušenosti, pojmenoval děje a jevy v přírodě
- vede žáky ke spolupráci s ostatními spolužáky a učitelem
- vede žáky k dodržování stanovených pravidla ve výuce i v přírodě
- vede žáky, aby respektovaly ostatní žáky ve třídě
- učí žáky poskytnout 1. pomoc při úrazu
- vede žáky k pravidlům bezpečného pohybu v provozu
- sleduje, aby žáci při exkurzích dodržovali společenské normy
- vede žáky k ochraně přírody v rámci svých možností
- učí žáky orientovat se v nejbližším okolí, městě
- vede žáky ke zdravému životnímu stylu
- učí žáky přivolat pomoc v krizových situacích
- vede žáky udržovat pořádek ve svém okolí
- vede žáky dodržovat pravidla bezpečnosti při pokusech
- učí žáky vážit si práce druhých

Učitel :

Kompetence k učení

- využívá pracovní sešity, pracovní listy, názorné a demonstrační pomůcky
- využívá naučné výukové programy (PC) k danému tématu
- zařazuje didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, paměti, orientace v určeném prostoru
- rozvíjí a upevňuje chápání používaných znaků a symbolů v konkrétních situacích za pomoci dramatizace a vytvářením modelových situací (chemie – značky nebezpečných látek)
- slovním povzbuzováním posiluje a kladně hodnotí každý projev snahy o získání nových poznatků ve výuce tohoto předmětu

Kompetence k řešení problémů

- *zařazuje praktické činnosti, které směřují k chápání souvislostí dějů a jevů v přírodě i ve společnosti*
- vhodnou motivací a individuálním přístupem podporuje žáky, aby se nenechali odradit neúspěchem při řešení problému ve výuce tohoto předmětu
- denním ústním kontaktem, pozorováním a osobním příkladem se snaží, aby si žáci uvědomovali důsledky svého jednání ve výuce chemie (nebezpečné látky), fyziky (kladka) a přírodovědy (jedovaté houby)

Kompetence komunikativní

- manipulační činnosti s ilustracemi a slovním popisem s vysvětlením přispívá k porozumění slovních pokynů, symbolů, obrazového materiálu
- komunikativní dovednosti podporuje též denním kontaktem (odpovědi na otázky, sdělováním vlastních zkušeností a zážitků, formy společenského styku, pojmenování věcí, dějů a jevů)

Kompetence sociální a personální

- formou modelových situací, didaktických her a společných akcí rozvíjí spolupráci mezi žáky
- slovními pobídkami a důsledným dohledem vyžaduje dodržování stanovených pravidel
- rozdělením práce ve skupinách směřuje žáky k vzájemnému respektu

Kompetence občanské

- na modelových situacích procvičuje poskytnutí první pomoci při úrazu
- realizuje dopravní výchovu zaměřenou na bezpečný pohyb v silničním provozu
- formou didaktických her, dramatizace rozvíjí a upevňuje dodržování základních společenských norem při exkurzích
- zařazuje projekt na téma „ochrana přírody“ a tím posiluje u žáků zodpovědnost k přírodě
- vycházkami, výlety, exkurzemi a obrazovým materiálem umožňuje poznávání nejbližšího okolí školy, ale i města, regionu a ČR

- osobním příkladem upevňuje význam zdravého životního stylu
- modelovými situacemi napomáhá správnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- důsledností vyžaduje dodržování pořádku a čistoty ve třídě, ve škole a jejím nejbližším okolí, v přírodě
- nacvičuje a trénuje modelové situace směřující k zajištění bezpečnosti žáků (chemie, fyzika)
- v průběhu vyučování seznamuje žáky s pracovními činnostmi a tím dochází k posilování kladného vztahu k práci a úctě k výsledkům práce jiných lidí

5.6.1.3 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do výuky předmětu **Člověk a příroda**.

Průřezové téma: Environmentální výchova			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Ekosystémy	Pole, louka , les	Integrace do předmětu	Rozlišování jednotlivých ekosystémů, jejich obhospodařování
Základní podmínky života	Význam vody a půdy pro lidský život	Integrace do předmětu	Uvědomování si důležitosti vody a půdy pro náš život
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Průmysl a životní prostředí	Integrace do předmětu	Získávání poznatků o tom, co nám poškozuje životní prostředí,
Vztah člověka k prostředí	Ochrana životního prostředí, zdraví a životního stylu	Integrace do předmětu	Získávat povědomí o zdravém životním stylu a ochraně životního prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Člověk a příroda
 Ročník: 7.- 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny - najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky - vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy - orientovat se na mapě města podle významných bodů - rozlišovat druhy dopravy v regionu - být seznámen s přírodními zvláštnostmi a kulturními zajímavostmi svého regionu - užívat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - podle pokynů adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života 	<p>Základní poznatky ze zeměpisu</p> <ul style="list-style-type: none"> - mapa, orientace na mapě podle barev (vodstvo, horstvo, nížiny) - mapa střední Evropy - mapa ČR, místní region (mapa), zeměpisná poloha - Frýdlant, Liberec - mapa města (významné body) - doprava v regionu Frýdlant, Liberec, dopravní předpisy (chodec, cyklista) - kulturní památky Frýdlantu, Liberce (zámek, radnice, náměstí, muzeum, divadlo...) - Jizerské hory - zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, první pomoc - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>U: 4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 4.6 4.7</p>

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
 Vyučovací předmět: **Člověk a příroda**
 Ročník: **7. - 8.**

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat a popsat dění v přírodě během ročních období - podle pokynů pečovat o rostliny a zvířata během roku - poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby - být seznámen s významem hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování - rozlišit vybrané zástupce rostlin a živočichů - být seznámen s významem lesa, společenství stromů, rostlin a hub 	<p><i>Základní poznatky z přírodopisu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jaro, léto, podzim, zima – co se děje s přírodou v jednotlivých ročních obdobích - rozpoznání jednotlivých částí rostlin tzn. kořen, stonek, list, květ, semeno, plod - poznávání běžných druhů a vybraných zástupců rostlin, péče o rostliny během roku - jedlé a jedovaté houby, sběr hub a jejich úprava - význam rostlin a jejich ochrana, , hospodářsky významné rostliny a péče o ně, chráněné, léčivé a jedovaté rostliny - zástupci živočichů žijících a pohybujících se ve vodě, ve vzduchu a na zemi - hospodářsky významné druhy živočichů, jejich význam pro člověka a péče o ně, ohrožené druhy živočichů 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, obrázková razítka</p>	<p>5. EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy - základní podmínky života 	<p>OV: 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6</p> <p>U: 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Člověk a příroda
 Ročník: 9. - 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu - rozeznat zdroje tepla - určit základní fyzikální vlastnosti látek - rozpoznat jednotlivá skupenství - rozeznat zdroje zvuku - být seznámen s vlivem nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka - být informován o zdrojích elektrického proudu - rozpoznat zdroje světla - být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období 	<p>Základní poznatky z Fyziky</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohyb těles, pohyb a klid těles - druhy paliv, topení (ústřední, přímotopná kamna, plynové, uhlí) - druhy energie (elektrická, vodní, jaderná, sluneční) - základní fyzikální vlastnosti látek (pevnost, křehkost, pružnost, tvárnost) - přeměny skupenství; tání, tuhnutí, teplota varu kapaliny - zdroje zvuku; hlas, ozvěna, hudební nástroje, - škodlivost nadměrného zvuku - elektrické spotřebiče, dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji - zdroje světla, využití zrcadel, praktické užití optických přístrojů - pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV: 1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6 1.7 1.8 1.9</p> <p>U: 1.1 1.2 1.4 1.5 1.6 1.7 1.8 1.9</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Člověk a příroda
 Ročník: 9. - 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit základní vlastnosti látek <ul style="list-style-type: none"> - rozpustné, nerozpustné - rozlišovat druhy vody- pitná, užitková, odpadní - být seznámen s pojmem kyslík jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin - být seznámen o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – elektrárny, auta - rozpoznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti - používat při práci s běžně používanými chemickými látkami v domácnosti zásady bezpečnosti - rozlišit pojem léčivo a návyková látka 	<p>Základní poznatky z Chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti látek: rozpustnost, hustota - vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky - voda; voda v přírodě, pitná a užitková voda, odpadní vody, čistota vody - vzduch, kyslík jako jedna ze složek vzduchu, čistota ovzduší, smog - mimořádné události, úniky nebezpečných látek, ekologické katastrofy - plasty, použití, likvidace - označování a symboly nebezpečných látek - zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě - první pomoc při popálení nebo poleptání - léčiva a návykové látky - vliv vitamínu na zdraví člověka 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV: 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 2.6</p> <p>U: 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 2.6 2.7 2.9 2.11 2.12 2.13 2.14</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Člověk a příroda
 Ročník: 9. - 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny - najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, rozlišit, co jsou státní hranice - vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy - orientovat se na mapě města podle významných bodů - rozlišovat druhy a způsoby dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí - být seznámen s přírodními zvláštnostmi a kulturními zajímavostmi svého regionu - užívat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - podle pokynů adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života 	<p>Základní poznatky ze zeměpisu</p> <ul style="list-style-type: none"> - mapa, světadíly, moře oceány, členitost ČR: podle barev - mapa střední Evropy a ČR, státní hranice, sousední státy, hlavní město ČR - mapa ČR, region Frýdlant, Liberec – mapa, kraje, města - Frýdlant, Liberec - mapa města (významné body) - doprava v regionu Frýdlant, Liberec, ČR, dopravní předpisy (chodec, cyklista) - kulturní památky Frýdlantu, Liberce (zámek, radnice, náměstí, muzeum, divadlo,...) - Jizerské hory - zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, první pomoc - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, razítka</p>		<p>OV: 4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 4.6 4.7 4.8</p> <p>U: 4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 4.6 4.7</p>

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**
 Vyučovací předmět: **Člověk a příroda**
 Ročník: **9. – 10.**

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat a popsat jednotlivé části lidského těla, být seznámen se základními životními funkcemi - rozlišit, které lidské činnosti přírodnímu prostředí pomáhají, a které ho poškozují - být seznámen se zásadami ochrany přírody - dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody 	<p><i>Základní poznatky z přírodopisu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba a funkce základních částí lidského těla - ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území - praktické poznávání přírody 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna, motivační jednička, obrázková razítka</p>	<p>5. EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí 	<p>OV: 3.7 3.8 3.9 3.10</p> <p>U: 3.7 3.8 3.9</p>

5.7. UMĚNÍ A KULTURA

5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

5.7.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Hudební výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. Zprostředkovává přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Hudební výchova se má stát předmětem především citového prožitku. Má žákům poskytovat relaxaci, uvolnění, radost a také zábavu. Hudební výchova poskytuje estetické vnímání a prožívání okolního světa.

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Hudební výchova se člení na hudebně výchovné činnosti, které jsou v ŠVP děleny na :

- vokální
- instrumentální
- hudebně –pohybové
- poslechové

Obsahem vokálních činností je posilování pěveckých návyků, radosti z pěveckého projevu, dechová cvičení.

Obsahem instrumentálních činností je využívání dětských hudebních nástrojů při hudebním doprovodu.

Obsahem hudebně-pohybové činnosti je přirozené reagování na hudbu pomocí pohybu, jednoduchého tance a gest.

Obsahem poslechové činnosti je vnímání znějící hudby.a vyjádření pocitů z hudby.

Časové vymezení předmětu:

Hudební výchova jako vyučovací předmět je v 1.- 2.roč. posílen o jednu hodinu z disponibilní hodinové dotace (3 hodiny), která může být využita na rozvoj komunikačních dovedností a případné zařazení Dramatické výchovy. Ve 3. - 10. ročníku je dvouhodinová časová dotace.

Organizační vymezení předmětu:

Zařazujeme individuální i skupinovou péči při rozvíjení hudebních a pohybových dovedností, artikulačních , dechových a rytmizačních dovednostech. Organizační formy souvisejí s potřebou rozvíjení konkrétních dovedností dle individuálních schopností žáků. Předmět vyučujeme ve třídě. Navštěvujeme představení MAK a zúčastňujeme se soutěží (např. Podještědský zvoneček). Pro rodiče připravujeme besídky k různým příležitostem (např. MDŽ, MDM, Vánoční besídka).

5.7.1.2 Předmětové strategie

Učitel :

- vede žáky k pozitivnímu vztahu a prožitku
- rozvíjí schopnost spolupracovat a zapojovat se do kolektivních činností
- vede žáky k aktivnímu přístupu
- rozvíjí emocionální cítění
- rozvíjí pohybové a prožitkové cítění dle individuálních schopností žáků

Učitel :

Kompetence sociální a personální

- vede žáky k pochopení emocionálního cítění hudby
- prohlubuje u žáků vztah k hudebním činnostem a k předmětu Hudební výchova

Kompetence komunikativní

- vede žáky k porozumění a naslouchání hudby
- rozvíjí vyjadřování emocionálního cítění při naslouchání hudby

5.7.1.3 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do výuky předmětu Hudební výchova a různých projektů, ve kterých je konkretizovaná návaznost a prolínání s vyučovacím předmětem Hudební výchova.

Průřezové téma . Osobnostní a sociální výchova – 1. stupeň			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Osobnostní rozvoj	Cvičení smyslového vnímání,	Integrace do předmětu	Praktický rozvoj všech smyslů
Rozvoj schopností a poznávání Spolupráce a soutěživost, zapojení do kolektivních činností	Verbální i neverbální vzdělávání Rozvoj individuálních dovedností	Integrace do předmětu	Rozvoj individuálních dovedností a komunikace, veřejná vystoupení

Průřezové téma . Osobnostní a sociální výchova – 2. stupeň			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Rozvoj schopností a poznávání	Cvičení smyslového vnímání a zapamatování	Integrace do předmětu	Praktický rozvoj všech smyslů
Spolupráce a soutěživost, zapojení do kolektivních činností	Rozvoj individuálních dovedností		Rozvoj individuálních dovedností a komunikace, veřejná vystoupení

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět : Hudební výchova
 Ročník : 1.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezové téma	OV učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání - provádět dechová cvičení - rozlišovat zvuky - provádět hudebně pohybovou činnost - dokázat v klidu vyslechnout krátkou skladbu 	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpěv jednoduchých lidových písní - (např. Skákal pes, Pec nám spadla) jednoduchá hlasová cvičení v rozsahu tří tónů <p>Instrumentální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na tělo - hra na bubínek - používání jednoduchých dětských nástrojů <p>Hudebně – pohybová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby jednoduché tanečky - (např. Kolo, kolo mlýnské) - pohyb dle rytmických doprovodů <p>Poslechová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišování lidského hlasu a hudebních nástrojů - poslech říkadel - poznávání hlasů zvířat - návštěva představení a koncertů pro děti (MAK) 	<p>Pochvala, odměna, razítka, motivační odměny, slovní hodnocení</p>	<p>1. OSV -rozvoj schopností a poznávání</p>	<p>OV : 1.1 1.2 1.6</p> <p>U: 3.2 3.3</p>

	<p><u>Alternativní výuka</u></p> <p>pro žáky , kteří nekomunikují verbálně</p> <ul style="list-style-type: none">– přizpůsobit učivo dle doporučení odborníka(SPC) <p>využívat hudbu jako pomocný nástroj ke komunikaci (zohlednění v IVP žáka)</p>			
--	---	--	--	--

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět : Hudební výchova
 Ročník : 2.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezové téma	OV učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání a správné držení těla - provádět dechová cvičení - rozlišit zvuk - provádět hudebně – pohybovou činnost - v klidu vyslechnout krátkou skladbu 	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpěv jednoduchých lidových písní (např. Halí, belí Jedna,dvě) - pěvecký projev v rozsahu kvinty <p>Instrumentální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na tělo - hra na dětské hudební nástroje <p>Hudebně – pohybová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby - pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami (např. Pásla ovečky, Šel zahradník do zahrady) - pohyb dle rytmických doprovodů <p>Poslechová činnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidský hlas – poslech lidových písní v podání známých interpretů - rozlišování zvuků – zvonek, bubínek, hudební nástroj - poznávání zvuků dopravních prostředků - návštěva koncertu (MAK) - poslech pohádkových písní - audio, 	<p>Pochvala, slovní hodnocení, odměna</p>	<p>1.OSV -rozvoj schopností a poznávání</p>	<p>OV: 1.3 U: 1.3</p>

	<p>video PC</p> <p>Alternativní výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> -přizpůsobit učivo žákům, kteří nekomunikují verbálně, dle doporučení odborníka SPC – zohlednění učiva v IVP žáka – využívat hudbu jako pomocný nástroj ke komunikaci <p>prolínat alternativní výuku všemi ročníky</p>			
--	--	--	--	--

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět : Hudební výchova
 Ročník : 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezové téma	OV učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání - - provádět dechová cvičení - dbát na správné držení těla při zpěvu - nácvik a zpěv jednoduchých lidových písní - zřetelná výslovnost slov říkadel a písní - nácvik jednoduchých říkadel <p>-rytmická cvičení s jednoduchými hudebními nástroji</p> <p>- pohyb podle jednoduchých</p>	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena- dbát na zřetelnou výslovnost při zpěvu, dechová cvičení a výslovnost - zpěv jednoduchých lidových písní a písní zaměřených k ročním obdobím (např. Na jaře , na jaře ,čáp jede v kočáře) <p>Instrumentální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na tělo – tleskání, dupání - hra na ozvěnu – napodobování hlasů zvířat - Orffův instrumentář- využívání jednoduchých dětských hudebních nástrojů <p>Hudebně – pohybová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby- pochodování dle hudby - pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů 	<p>Motivační pochvala,slovní hodnocení, odměna</p>	<p>1. OSV -rozvoj schopností a poznávání</p>	<p>OV : 1.4 1.5 U: 1.4 1.1 U: 3.1 3.3</p>

<p>rytmických doprovodů</p> <p>- dokázat v klidu vyslechnout krátkou skladbu</p>	<p>- nácvik jednoduchého tanečku a hry (např. Zlatá brána)</p> <p>Poslechová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišování lidského hlasu a hudebních nástrojů - poslech písní a říkadel v provedení dětských sborů - poslech jednoduché skladby - návštěva koncertu a představení (MAK) <p>Alternativní výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> - zohlednění učiva v IVP žáka - využívat hudbu jako pomocný nástroj ke komunikaci 			<p>U: 2.3</p>
--	---	--	--	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> - provádět hudebně – pohybovou činnost - dokázat v klidu vyslechnout krátkou skladbu 	<p>Hudebně – pohybová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby - relaxace s hudbou - pohybové znázornění jednoduchých říkadel - nácvik jednoduchého tanečku (Např. Červený šátečku..) <p>Poslechová činnost : lidský hlas a hudební nástroj poznávání zvuků hudebních nástrojů – poslech písní v podání dětských souborů a známých interpretů</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech jednoduché relaxační hudby - návštěva koncertu (MAK) <p>Alternativní výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> -přizpůsobit učivo žákům, kteří nekomunikují verbálně – zohlednit učivo v IVP žáka – využívat hudbu jako pomocný nástroj ke komunikaci 			<p>U: 2.4</p>
---	---	--	--	-------------------

<p>- dokázat v klidu vyslechnout krátkou skladbu</p>	<p>Poslechová činnost :</p> <p>lidský hlas- poslech dětských písní v uměleckém provedení</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební nástroj – poslech relaxační hudby - - pohybové vyjádření hudební skladby - návštěva koncertu (MAK) - poslech písní z dětských muzikálů – audio, video <p><u>Alternativní výuka</u></p> <p>-přizpůsobit učivo dle doporučení odborníka SPC žákům, kteří nekomunikují verbálně a zohlednit to v IVP žáka</p>			<p>2.5</p>
--	--	--	--	------------

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět : Hudební výchova
 Ročník : 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezové téma	OV učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání - provádět dechová cvičení <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit zvuk <ul style="list-style-type: none"> - provádět hudebně – pohybovou činnost 	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena, hospodárné a pravidelné dýchání, výslovnost při zpěvu a rytmiizaci říkadel - rytmus-vytleskávání říkadel - nácvik jednoduchých lidových písní (např. Plavala husička po Dunaji) - pěvecký a mluvní projev se snahou o zřetelnou výslovnost (lidové písně a říkadla- např. Říkadla J. Lady) <p>Instrumentální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na nástroje z Orffova instrumentáře a dostupné předměty-vařečky, chrastítka, misky - rytmizace říkadel - hra na tělo - tleskání, dupání - hra na ozvěnu – poznávání a opakování hlasů zvířat <p>Hudebně – pohybová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření slyšené hudby - opakování hudebně pohybových her a tanečků - pohyb dle rytmu 	<p>Pochvala, slovní hodnocení, odměna</p>	<p>1. OSV -rozvoj schopností - poznávání</p>	<p>OV : 1.6 1.8 1.9 1.11 1.12</p>

<p>- dokázat v klidu vyslechnout krátkou skladbu</p>	<p>Poslechová činnost : lidský hlas- seznámení s písněmi současných skladatelů (např. Uhlíř, Svěrák) v interpretaci známých zpěváků</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební nástroj- rozlišování známých hudebních nástrojů - výška, síla, délka tónu - tempo, rytmus - poslech krátkých skladeb různého charakteru - návštěva koncertu (MAK) <p style="text-align: center;">Alternativní výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> -přizpůsobit učivo dle doporučení odborníka (SPC) - využívat hudbu jako podpůrný nástroj komunikace 			<p>U: 2.4 2.1 2.2</p>
--	---	--	--	-----------------------------------

<p>- dokázat v klidu vyslechnout krátkou skladbu</p>	<p>Poslechová činnost : lidský hlas-poslech písní v podání dětských souborů a známých zpěváků</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišení a poznávání zvuků vybraných hudebních nástrojů - poslech relaxační hudby - spojení relaxační hudby s tělesným pohybem - návštěva koncertu - návštěva divadelního představení (MAK) <p>Alternativní výuka - přizpůsobit učivo individuálním schopnostem žáků a zohlednit učivo v IVP žáka</p>			<p>U: 2.1</p>
--	--	--	--	---------------

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět : Hudební výchova
 Ročník : 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezové téma	OV učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání - - provádět dechová cvičení - rozlišit zvuk- lidský hlas hudební nástroj - používat dětské hudební nástroje - provádět hudebně – pohybovou činnost - pohybovat se dle jednoduchých tanečních her 	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena - rytmus říkadel,písní - dechová cvičení - pěvecký a mluvní projev - nácvik jednoduchých lidových a umělých písní v rozsahu kvinty (např. Ovčáci, čtveráci) – nácvik veřejných vystoupení <p>Instrumentální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na nástroje z Orffova instrumentáře - rytmizace pomocí dostupných předmětů běžné potřeby - hra na tělo – tleskání, dupání, luskání - hra na ozvěnu – poznávání zvuků ulice <p>Hudebně – pohybová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby - opakování a nácvik tanečků - propojení tělesných cvičení s hudbou - pohybově vyjádřit tempo a rytmus 	<p>Pochvala, slovní hodnocení, odměna</p>	<p>1. OSV -rozvoj schopností – poznávání</p> <p>1. OSV - spolupráce a soutěživost (veřejná vystoupení)</p>	<p>OV : 1.2</p> <p>U: 3.2</p>

<p>- dokázat v klidu vyslechnout krátkou skladbu</p>	<p>Poslechová činnost :</p> <p>lidský hlas – poslech pohádkových písní v podání známých umělců</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech krátké ukázky vážné hudby a sdělování pocitů z hudby - návštěva koncertu (MAK) - relaxace a relaxační cvičení při poslechu hudby <p>Alternativní výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> – přizpůsobit učivo s ohledem k individuálním zvláštnostem žáků <p>využívat hudbu jako pomocný nástroj komunikace</p>			<p>U: 2.2</p>
--	---	--	--	---------------

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět : Hudební výchova
 Ročník : 9.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezové téma	OV učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání - - provádět dechová cvičení - rozlišit zvuk - rozlišit krátké a dlouhé tóny - používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením 	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena - dechová cvičení - motivační hry na správné dýchání - (např. Fouká vítr, Motýlci) - notový záznam, poznat notu a notový klíč - rytmus - udržování rytmu při nácviku říkadel a písni (např. Tluče bubeníček) - dbát na pěvecký a mluvní projev a srozumitelnou výslovnost při nácviku písni a říkadel <p>Instrumentální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na nástroje z Orffova instrumentáře - rytmizace pomocí jednoduchých hudebních nástrojů denní potřeby - hra na tělo – tleskání, dupání, luskání - hra na ozvěnu – napodobování hlasů a zvuků okolí <p>Hudebně – pohybová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby,nácvik jednoduchých tanečních kroků - ukázky moderního tanečního projevu 	<p>Pochvala, slovní hodnocení, odměna</p>	<p>1. OSV -rozvoj schopností poznávání</p>	<p>U : 1.4</p> <p>U: 1.5</p> <p>U: 3.3</p>

<ul style="list-style-type: none"> - provádět hudebně – pohybovou činnost - dokázat v klidu vyslechnout krátkou skladbu 	<ul style="list-style-type: none"> - napodobování tanečních kroků současné moderní hudby - opakování známých tanečků <p>Poslechová činnost : lidský hlas – poznávání současných hudebních žánrů (např. pop) v podání známých zpěváků</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech klasické hudby, soustředěnost na poslech - poznávání hudebních nástrojů podle zvuku - vyslechnout skladbu a vyjádřit pocity - spojit relaxační hudbu s tělesným cvičením <p>Alternativní výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> -přizpůsobit učivo dle doporučení odborníka (SPC) - využívat hudbu jako pomocný nástroj ke komunikaci - zohlednění učiva v IVP žáka 			<p>OV: 1.4</p> <p>U: 3.4</p>
---	---	--	--	--------------------------------------

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět : Hudební výchova
 Ročník : 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezové téma	OV učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání - - provádět dechová cvičení - - provádět hlasová cvičení - osvojit si rytmus - rozlišit zvuk - rozlišit krátké a dlouhé tóny <p>- používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením</p> <p>-</p>	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena, správné dýchání, rozezpívání v rozsahu pěti tónů (kvinta) - snaha o správný rytmus písni a říkadel - nácvik písni lidových a umělých (např. Okolo Frýdku) - dbát na zřetelnou výslovnost při pěveckém a mluvním projevu <p>Instrumentální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na nástroje z Orffova instrumentáře - rytmizace říkadel - hra na tělo – luskání, dupání, luskání, propojování činností - hra n a ozvěnu – napodobování hlasů, zvuků 	<p>Pochvala, slovní hodnocení, odměna</p>	<p>1.OSV -rozvoj schopností poznávání</p>	

5.7 UMĚNÍ A KULTURA

5.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.7.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** vychází ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura**.

Výtvarná výchova má za cíl podpořit estetické cítění, smyslové vnímání, tvořivost žáků, vyjadřovat jejich emoce, představy a pocity. Prostřednictvím Výtvarné výchovy bude uplatňována též neverbální komunikace a zlepšována jemná motorika, výtvarná výchova bude také plnit funkci rehabilitační a relaxační (využití k odreagování napětí, k překonávání únavy).

Obsahové vymezení předmětu :

Obsahem vyučovacího předmětu Výtvarná výchova bude především kresba a malba různými technikami a prostředky, dále potom netradiční výtvarné techniky, práce s keramickou hlinou, moduritem, látkami, papírem a dalšími materiály. Výtvarná výchova si klade za cíl podporovat žáky v jejich vlastním výtvarném a emočním projevu.

Při výuce Výtvarné výchovy bude vyučující vždy respektovat hloubku a druh postižení jednotlivých žáků, jejich fyzické a pracovní možnosti a předpoklady pro zvládnutí jednotlivých očekávaných výstupů. Podle zkušeností z práce se žáky se středním mentálním postižením a se žáky se souběžným postižením více vadami lze předpokládat, že ne vždy budou moci být u každého žáka očekávané výstupy splněny. Bude kladen důraz na to, aby tyto očekávané výstupy žáci zvládali alespoň s dopomocí učitele.

Časové vymezení předmětu :

Časová dotace pro předmět je 1 vyučovací hodina týdně v každém ročníku.

Organizační vymezení předmětu :

Výuka Výtvarné výchovy je zpravidla organizována v budově školy, v kmenových třídách či na pracovišti Frýdlant též ve specializované učebně Výtvarné výchovy nebo keramické dílně. Výuka Výtvarné výchovy může být podle potřeby organizována též v přírodě, v areálu zahrady nebo v muzeu či galerii (účast na výstavách, vernisážích, tvořivých dílnách pro školy apod.).

Ke zvládnutí očekávaných výstupů a stanovených klíčových kompetencí bude vyučující využívat všechny dostupné výtvarné pomůcky a potřeby ke kresbě, malbě, dále pak bude využívat počítače s vhodnými výukovými programy a Internetem. Učitel bude vždy uplatňovat individuální přístup k žákovi, používat vhodnou motivaci, názorné ukázky, bude motivovat a vést žáka k užívání vhodné komunikace nad vlastní výtvarnou činností.

5.7.2.2 Předmětové strategie

Učitel :

- volí vhodné metody výuky
- pracuje individuálně s každým žákem
- vytváří prostor pro vyjádření názorů, pocitů, emocí žáka prostřednictvím výtvarných technik
- učí žáky volit vhodné výtvarné prostředky k tvorbě, barvy, techniky
- rozvíjí u žáků estetické cítění

Učitel :

Kompetence k učení

- vede žáka k používání výtvarných potřeb a pomůcek
- seznamuje žáky s možnostmi, jak vyjádřit své pocity prostřednictvím výtvarné činnosti
- vede žáky k uplatňování získaných dovedností a zkušeností ve výtvarné činnosti
- seznamuje žáka s ovládním elementárních způsobů malování na počítači

Kompetence komunikativní

- komunikuje s žáky o výběru barev, tématu, druhu výtvarných prostředků
- učitel podněcuje žáky k vyjadřování svých pocitů nad svým výtvarným dílem, nad výtvarným dílem svých spolužáků, malířů
- komunikuje s žáky o dojmech z výstav a výtvarných soutěží – vše též formou alternativní komunikace u žáků, kteří nemluví

Kompetence pracovní

- vede žáky ke zvládnutí jednoduchých pracovních dovedností (zejména při přípravě svého pracovního místa, při práci v keramické dílně, při práci s papírem, textilem a dalšími materiály)
- vede žáky k práci podle instrukcí a k plnění jednoduchých pokynů
- podporuje žáky k soustředění na svou výtvarnou činnost a schopnosti vytrvat až do jejího dokončení

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
 Ročník: 1. – 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl: Zvládat základní dovednosti vedoucí k výtvarnému projevu</p> <p>S dopomocí učitele rozpoznávat a pojmenovat barvy, používat různé druhy barev k malbě</p> <p>S pomocí učitele poznávat a pojmenovávat tvary, předměty</p> <p>S pomocí učitele uplatňovat fantazii při tvůrčích činnostech, zvyšovat podíl samostatnosti při výtvarném projevu</p>	<p>Rozvoj grafomotoriky</p> <ul style="list-style-type: none"> - držení tužky, pastelky, štětce - kresba prstem do písku - technika použití prstových barev - malba křídami (na chodník, na tabuli, rozmazávání kříd prstem) <p>Poznávání a pojmenování barev</p> <ul style="list-style-type: none"> - barevné skvrny, čáry, tvary - hry s barvami - omalovánky - samostatný výběr barev - použití vodových a temperových barev <p>Malba a kresba tvarově nenáročných předmětů podle předlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché tvary (kruh, čtverec, obdélník) - čáry, vlnovky - foukané obrázky ze skvrn <p>Tvůrčí činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - tematické výtvarné práce - např. roční období (jaro, léto, podzim, zima) - svátky (Vánoce, Velikonoce, Den matek, Den dětí apod.) - lidové zvyky 	<p>Pochvala Odměna Razítko Slovní hodnocení Motivační známka - 1</p>		<p>MPV: Ps OV: 1.1 U: 1.1</p> <p>OV: 1.2 U: 1.2</p> <p>OV: 1.2 U: 1.2</p> <p>MPV: Prv OV: 1.3 U: 1.2</p>

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
 Ročník: 1. – 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <p>Vnímat estetické prožitky</p> <p>Zvládat dovednosti vedoucí k finálnímu výrobku z papíru (držení nůžek, technika stříhání, rozvoj grafomotoriky apod.)</p>	<p>Prohlížení ilustrací v dětských knížkách Pomoc při výzdobě třídy</p> <p>Práce s papírem</p> <ul style="list-style-type: none"> - trhání, mačkání, stříhání - papírové mozaiky - kombinace výtvarných technik 			<p>MPV:Čt Pč OV: 1.3 U: 1.3</p> <p>MPV: Pč OV: 1.1 U: 1.2 1.5</p>

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
 Ročník: 4. – 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <p>Rozlišovat, třídít a pojmenovat barvy, linie. Uplatnit znalost barev ve výtvarné tvorbě.</p> <p>Samostatně zvládat základní dovednosti vedoucí k výtvarné tvorbě.</p> <p>Rozlišovat, pojmenovat a třídít tvary a objekty. Využívat smyslové vnímání pro vlastní výtvarnou činnost.</p>	<p>Procvičování barev</p> <ul style="list-style-type: none"> - míchání, ladění barev - rozlišování barevných odstínů (světlý, tmavý) - malba vycházející z barevných skvrn, čar, vlnovek apod. - omalovánky - používání barev na sklo <p>Neustálé procvičování grafomotoriky</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvolňovací cviky - držení tužek, pastelek, štětce <p>Kresba a malba</p> <ul style="list-style-type: none"> - předměty vycházející ze základních tvarů (kruh, čtverec, obdélník, ovál, trojúhelník) - nácvik kresby lidské postavy - schematické kreslení zvířat <p>Tematické výtvarné práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - roční období - svátky, tradice, lidové zvyky - výroba dárek pro rodiče (Vánoce, Den matek apod.) 	<p>Pochvala Motivační 1 Razítko Odměna Slovní hodnocení</p>		<p>OV: 1.5 U: 1.2</p> <p>MPV: Ps OV: 1.4 U: 1.1</p> <p>OV: 1.5 U: 1.2</p> <p>MPV: Prv</p>

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
 Ročník: 4. – 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <p>Zvládat použití daných materiálů (s pomocí učitele).</p> <p>Zvládat použití nůžek, lepidla a dalších prostředků vedoucích k výrobě finálního výrobku z papíru či textilu.</p> <p>Rozvíjet své zkušenosti a fantazii prostřednictvím prožitků.</p> <p>Vyjádřit pocit z vnímání svého obrázku (u žáků, kteří nemluví s užitím alternativní komunikace).</p>	<p>Práce s dalšími materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> - modurit, keramická hlína, samotvrdnoucí hmota <p>Výtvarné činnosti s využitím papíru a textilu</p> <ul style="list-style-type: none"> - barevný papír, krepový, hedvábný, balicí, papírové krabičky (skládání, stříhání, lepení) - koláže <p>Rozvoj estetického vnímání a citění</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlížení ilustrací známých autorů (J. Lada, M. Aleš, H. Zmatlíková a další) - návštěva výstav a galerií - zapojení se do výtvarných soutěží - udržování estetického prostředí ve třídě – pomoc při výzdobě (nástěnky, výstavky výrobků apod.) <p>Kresba a malba</p> <ul style="list-style-type: none"> - na motivy poslechu pohádky - na základě vlastního zážitku 			<p>MPV: Pč OV: 1.4 U: 1.2</p> <p>OV: 1.4 U: 1.2</p> <p>MPV: Čt OV: 1.6 U: 1.3</p> <p>MPV: Řv OV: 1.7 U: 1.2</p>

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
 Ročník: 7. – 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <p>Uplatňovat alespoň částečnou znalost barev, tvarů a objektů (předmětů) ve své výtvarné činnosti.</p> <p>Uplatňovat základní dovednosti – použití výtvarných prostředků k malbě, kresbě.</p> <p>Využívat vlastností materiálů k vytvoření vlastního tvůrčího záměru.</p>	<p>Stále procvičování grafomotoriky a barev</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatný výběr barev - užití dalších výtvarných prostředků – akvarelové pastelky, tuž, hruška <p>Procvičování kresby lidské postavy a zvířat</p> <ul style="list-style-type: none"> - spontánní kresba a malba s náměty ze života (vedení učitelem) - vyjadřování vlastních pocitů kresbou a malbou (pod vedením učitelem) - rozvržení kresby na kreslicí plochu <p>Práce s papírem</p> <ul style="list-style-type: none"> - vystřihování podle šablony (ozdobné dečky, záložky, figurky apod.) - balení dárků - dekorace do třídy i pro rodiče <p>Práce s keramickou hlinou</p> <ul style="list-style-type: none"> - modelování figur, vypalování, glazování (s pomocí učitele) <p>Fotografie jako výtvarný objekt</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlížení fotografií - koláže z fotografií - výstava fotografií 	<p>Pochvala Razítko Slovní hodnocení Hodnocení známkou na stupnici 1-3</p>		<p>MPV: Ps OV: 1.9 1.8 U: 1.6</p> <p>MPV: Pč</p> <p>MPV: Pč OV: 1.9 U: 1.5 1.7</p>

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
 Ročník: 7. – 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <p>Používat i jiné, netradiční, prostředky k výtvarné činnosti.</p> <p>Prezentovat vlastní tvorbu.</p>	<p>Malování na počítači</p> <ul style="list-style-type: none"> - program Malování – seznámení, ovládání nástrojů myši, jednoduché tvary, čáry - omalovánky v PC – např. program Dětský koutek 1 – 5 - prohlížení uložených fotografií v PC, na Internetu - <p>Prezentace vlastní výtvarné činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - v rámci školy, na veřejnosti (výstavy, soutěže) 			<p>MPV: PrPC OV: 1.8 U: 1.5</p> <p>OV: 1.8 U: 1.8</p>

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
 Ročník: 9. - 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <p>Zvládat kresbu a malbu všemi dostupnými druhy barev, pastelek a dalších prostředků.</p> <p>Při výtvarné činnosti vycházet ze svých představ, pocitů a zážitků.</p> <p>Techniku, prostředky a postupy při výtvarné tvorbě volit samostatně nebo s dopomocí učitele.</p> <p>Rozvíjet smyslové vnímání.</p>	<p>Malba a kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> - pro radost - jako relaxace a odpočinek - jako projev vlastních emocí, prožitků a zážitků (např. sdělení pocitů a zážitků z výletů, soutěží, sportovních a dalších akcí) <p>Samostatný výběr, ladění a míchání barev (bez zásahu učitele)</p> <p>Výtvarné činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - za účelem výroby dárků, ozdobných předmětů, práníček a pozvánek k různým příležitostem - za účelem účasti ve výtvarných soutěžích <p>Malování na počítači</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití PC k výrobě práníček a pozvánek (s pomocí učitele) - program Malování <p>Celkový rozvoj estetického citění žáka</p> <ul style="list-style-type: none"> - udržování estetického prostředí ve třídě - úprava zevnějšku, oblékání 	<p>Pochvala</p> <p>Slovní hodnocení</p> <p>Odměna</p> <p>Hodnocení známkou na stupnici 1-3</p>		<p>MPV: Hv, Tv, Vu</p> <p>OV: 1.8</p> <p>U: 1.2</p> <p>OV: 1.10</p> <p>OV: 1.11</p> <p>U: 1.4</p> <p>MPV: PrPC</p> <p>U: 1.5</p> <p>OV: 1.9</p> <p>U: 1.3</p>

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
 Ročník: 9. – 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <p>Prezentovat vlastní práci i práci svých spolužáků. Vyjadřovat své vlastní pocity (různými, i alternativními prostředky).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prohlížení módních časopisů, časopisů o bydlení apod. - návštěvy výstav, vernisáže <p>Hodnocení výtvarné práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní hodnocení i hodnocení práce spolužáků - samostatně zvládnout výběr výkresů a výrobků pro prezentaci třídy - vlastními slovy (pokud žák mluví) říci, jak se mu líbila např. výstava apod. 			<p>MPV: Řv OV: 1.8 1.10 U: 1.3</p>

5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.8.1 TĚLESNÁ VÝCHOVA

5.8.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**. Součástí vyučovacího předmětu **Tělesná výchova je Výchova ke zdraví**, která se vyučuje v 9. a 10. ročníku.

Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit kolektivu).

Obsahové vymezení předmětu :

S ohledem na značnou rozdílnost fyziologického i mentálního postižení jednotlivých žáků v ročníku a na velmi různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností, je výuka vyučovacího předmětu Tělesná výchova členěna do jednotlivých období. V každém ročníku se učivo opakuje a postupně rozšiřuje.

Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah k pohybu, aby se stal součástí jejich zdravého životního stylu. Systémem jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a ke správnému držení těla žáků.

Vštěpováním pohybových návyků a vyvoláním radostného pocitu z pohybu se podílíme na zvyšování jejich psychické odolnosti a posilování jejich charakterových vlastností. Základní a důležitou metodou, která slouží ke splnění všech těchto cílů a úkolů je HRA a dodržování herních pravidel.

Tělesná výchova je předmět, kde je nutný diferencovaný přístup k žákům s ohledem na jejich momentální tělesnou zdatnost a psychické naladění. Aktuálně nemá žádný žák doporučení lékaře na zařazení do Zdravotní tělesné výchovy (ZdrTV). Prvky Zdravotní tělesné výchovy (zejména pak dechová cvičení a cvičení na správné držení těla) se však objevují v osnovách Tělesné výchovy v průběhu celé školní docházky.

Pohybové činnosti by měly doplňovat i další oblasti výchovy, měly by se objevovat i v dalších předmětech formou vhodných rozcviček, pohybových her a tanečních prvků.

Časové vymezení předmětu :

Tělesná výchova má od 1. – 10. ročníku 3 hodinovou týdenní časovou dotaci, v 9. – 10. ročníku je navíc vždy jedna hodina věnována Výchově ke zdraví (3 + 1 hodina).

Do Tělesné výchovy v I.období může být zařazena výuka plavání, která je zajištěna „smluvně“ s externími odborníky v bazénu v Liberci.

Organizační vymezení předmětu :

Hlavní organizační formou vyučovacího procesu je vyučovací hodina tělesné výchovy. Vyučovací hodiny tělesné výchovy se spojují do dvou a jedné hodiny týdně. Tělesná výchova probíhá zejména v tělocvičně (pracoviště Liberec), cvičebně (pracoviště Frýdlant), pronajaté hale či Sokolovně (Frýdlant), pro zvýšení odolnosti organismu preferujeme častější výuku Tělesné výchovy na hřišti a v přírodním terénu nebo v bazénu.

Zařazování výuky plavání

1. – 3. ročník (dle možností v aktuálním školním roce)

- 10 lekcí po 2 vyučovacích hodinách v malém bazénu
- seznámení s pohybem ve vodě, hygienickými a bezpečnostními pravidly
- hry ve vodě, splývání, potápění hlavy, dýchání ve vodě, plavání s plaveckými pomůckami (pásy, desky, kroužky)
- plavecký styl prsa a znak (alespoň částečně, s pomocí)

Tělovýchovné chvílky

Do vyučovacích hodin ostatních předmětů je vhodné vkládat tělovýchovné chvílky. Zařazují se, když se u žáků začne projevovat únava. Jejich programem jsou koordinační, vyrovnávací i kondiční cviky, které žák zná z výuky Tělesné výchovy v daném ročníku.

5.8.1.2 Předmětové strategie

Učitel :

- motivuje žáky k pravidelnému pohybu
- vede žáky k dodržování pravidel při hře
- pohybem posiluje u žáků vědomí o zdravém životním stylu
- formou kolektivních her vede žáky ke vzájemné komunikaci a k posílení psychické odolnosti

Učitel :

Kompetence sociální a personální:

- vede žáky ke spolupráci ve skupině, týmu
- společně s žáky utváří příjemnou atmosféru

Kompetence komunikativní:

- vede žáky k vyjádření své myšlenky a názoru
- učí žáky porozumět základním gestům v Tělesné výchově

Kompetence pracovní

- podporuje žáky v adaptování se na změněné pracovní podmínky (tělocvična, hřiště, plavecký bazén)

5.8.1.3 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma je realizováno formou integrace do výuky předmětu Tělesná výchova.

Průřezové téma : Osobnostní a sociální výchova – 1. a 2. stupeň			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	Cvičení pozornosti a soustředění	Integrace do předmětu	Praktický rozvoj všech smyslů, zaměření pozornosti na konkrétní pohybové dovednosti a jejich opakování
Sociální rozvoj – mezilidské vztahy	Podpora dobrých vztahů ve skupině	Integrace do předmětu	Vést žáky ke kolektivní spolupráci, pomoci a podpoře
Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace	Cvičení sebeovládání	Integrace do předmětu	Vést žáky k organizované činnosti, posilovat sebeovládání
Sociální rozvoj – poznávací schopnosti	Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě	Integrace do předmětu	Postupné vzájemné poznávání se a tolerance

Průřezové téma : Environmentální výchova – 1. a 2. stupeň			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Vztah člověka ke zdraví	Prostředí a zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví	Integrace do předmětu	Vyhledávat vhodné prostředí pro cvičení a pobyty v přírodě

Průřezové téma : Mediální výchova – 2. stupeň			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Fungování a vliv médií ve společnosti	Vliv médií na utváření životního stylu	Integrace do předmětu	Vybírat vhodné programy a sportovní přenosy

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět : Tělesná výchova
 Ročník: 1.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV,učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - reagovat na základní povely a pokyny k osvojovaným činnostem - dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech - mít kladný postoj k pohybovým hrám 	<p>1. Činnosti ovlivňující zdraví <u>cvičení zaměřené na správné držení těla</u> <ul style="list-style-type: none"> - příprava organismu před pohybovou činností, zklidnění po zátěži - posilování - uvolňovací a protahovací cvičení - hygiena při TV, důraz na vhodné oblečení a obuv, poučení o bezpečnosti při pohybových činnostech v různém prostředí <u>koordinační cvičení</u> <ul style="list-style-type: none"> - identifikace jednotlivých částí těla - spontánní pohybové činnosti a hry <p>2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností <u>kondiční cvičení</u> <ul style="list-style-type: none"> - chůze, správné držení těla - chůze daným směrem - rytmizace chůze <u>základní gymnastické cvičení</u> <ul style="list-style-type: none"> - polohy těla /dřep,sed,leh/ <u>základy sportovních her</u> <ul style="list-style-type: none"> - míčové hry - závodivé hry s míčem - napodobivé hry <p><u>sezónní činnosti</u></p> </p></p>	<p>Pochvala Obrázek Razítko Slovní hodnocení Odměna, sladkost Motivační 1</p>	<p>1. OSV osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p> <p>1. OSV sociální rozvoj - mezilidské vztahy - poznávací schopnosti</p> <p>1. OSV osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace</p>	<p>OV: 1.3, 1.5</p> <p>U: 1.1,1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>U: 2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 2.5., 2.6., 2.7., 2.8.,</p> <p>OV: 1.1.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - hry na sněhu, bobování, sáňkování - cvičení v přírodě - základy atletiky – běh na krátké vzdálenosti - turistika - dle podmínek v aktuálním školním roce výuka plavání – pobyt ve vodním prostředí, adaptace na vodní prostředí, hry ve vodě <p><u>hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hry s hudebním doprovodem - vyjádření rytmu pohybem - jednoduché tanečky <p>3. Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - reakce na smluvené povely a signály - zvládnání zjednodušených pravidel her a činností - spolupráce žáků v kolektivu, pomoc druhým 			<p>U: 3.2., 3.3., 3.4.</p>
--	---	--	--	--------------------------------

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět : Tělesná výchova
 Ročník: 2.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV,učivo
<p>Žák by měl : - zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</p> <p>- dodržovat základní zásady bezpečnosti a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</p> <p>- mít osvojeny základní dovednosti dle individuálních předpokladů</p>	<p>1. Činnosti ovlivňující zdraví <u>cvičení zaměřené na správné držení těla</u> - cvičení zaměřené na zvětšení rozsahu pohyblivosti kloubů - dechová cvičení <u>koordinační a kompenzační cvičení</u> - uvědomělý pohyb končetin - relaxace - psychomotorické hry</p> <p>2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností <u>kondiční cvičení</u> - chůze po čáře, v zástupu za pedagogem, překračování nízkých překážek při chůzi - prolézání, podlézání - skoky a poskoky <u>základy gymnastických cvičení</u> - cvičení na udržení rovnováhy /předklon, záklon/, stoj na jedné noze - válení sudů <u>základy sportovních her</u> - kolektivní hry s využitím chůze, běhu - míčové hry – manipulace s míčem, házení, chytání, hod na koš apod.</p>	<p>Pochvala Obrázek Razítko Slovní hodnocení Odměna, sladkost Motivační 1</p>	<p>1. OSV osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p>	<p>OV: 1.2</p> <p>U: 1.1,1.2, 1.3, 1.4</p> <p>OV: 1.5</p> <p>U: 2.1.- 2.9.</p> <p>OV: 1.4</p>

	<p><u>sezónní činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik chůze po kluzké ploše – zima, sáňkování - nácvik chůze přírodním terénem, chování v přírodě, turistika - základy atletiky – varianty chůze, běhu, hod míčkem - dle podmínek v aktuálním školním roce výuka plavání, pobyt v bazénu - dle možností netradiční sporty či pohybové činnosti (návštěvy dětských koutků, lunaparku, prolézačky, houpačky apod.) <p><u>hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - soulad pohybu s rytmem hudby /říkanky/ - tanečky, pohybové hry typu „Škatulata, hejbejte se“ <p>3.Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládání režimu organizace TV - zvládání vzájemné komunikace při TV - zvládání zásad sportovního chování 			<p>U: 3.1., 3.2., 3.4.</p>
--	---	--	--	--------------------------------

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví
 Vyučovací Předmět : Tělesná výchova
 Ročník: 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV,učivo
<p>Žák by měl : - mít osvojeny základní lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci dle individuálních předpokladů</p> <p>- být soustředěn na vykonávanou pohybovou činnost</p> <p>- dle svých možností spolupracovat se svými spolužáky při kolektivní hře</p>	<p>1. Činnosti ovlivňující zdraví <u>cvičení zaměřené na správné držení těla</u> - stálé procvičování správného držení těla - nácvik správného dýchání - relaxační cvičení - výdrž – délka a intenzita pohybu <u>koordinační cvičení</u> -cvičení pohybové koordinace - orientace v prostoru - protahování a jednoduché posilování</p> <p>2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností <u>kondiční cvičení</u> - běh - lezení libovolným způsobem - házení a chytání míče - cvičení s využitím dostupného nářadí (kužely, obruče, švihadla, švédská bedna, lavička, žebřiny) <u>základy gymnastických cvičení</u> - rovnovážné postoje se střídáním končetin, cvičení na balančních jezcích - válení sudů <u>základy sportovních her</u> - kolektivní hry s využitím běhu - honičky - hod na koš, přehazovaná, stolní tenis</p>	<p>Pochvala Obrázek Razítko Slovní hodnocení Odměna, sladkost Motivační 1</p>	<p>5. EV - vztah člověka ke zdraví</p> <p>1. OSV sociální rozvoj - mezilidské vztahy</p>	<p>OV: 1.4</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>U: 2.1. – 2.9.</p>

<p>- podle pokynů učitele dbát na svou bezpečnost</p>	<p><u>sezónní činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sáňkování /bobování/ - chůze na delší vzdálenost, turistika - dle aktuálních možností v daném školním roce plavání, pobyt ve vodním prostředí, možnost návštěvy solné jeskyně <p><u>hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmizovaná chůze a běh včetně střídání rytmu <p>3. Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpřesňování pravidel her, postupné osvojování nových her a činností 			<p>U: 3.3.</p>
---	---	--	--	--------------------

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví
 Vyučovací Předmět : Tělesná výchova
 Ročník: 4.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV,učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlepšovat správné držení těla - reagovat na pokyny k provádění pohybové činnosti - uplatňovat hygienické zásady - žák by měl rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých možností 	<p>1. Činnosti ovlivňující zdraví <u>cvičení zaměřené na správné držení těla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování a obměňování cviků používaných v 1. období <u>koordinační a dechová cvičení</u> - opakování a obměňování cviků používaných v 1. období - zpřesňování provádění cviků, správné napodobování cviků - plnění pokynů učitele (snaha o porozumění pokynům) - nácvik osobní hygieny po cvičení - průběžné poučování o bezpečnosti při nových pohybových činnostech v různém prostředí <p>2.Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností <u>kondiční cvičení a základy atletiky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze - chůze v zástupu ve dvojicích - rytmizace chůze - nácvik chůze po schodech - chůze v terénu - běh na různé vzdálenosti (dle schopností žáků) - skok do písku z místa <p><u>základy gymnastických cvičení</u></p>	<p>Pochvala Obrázek Razítko Slovní hodnocení Odměna, sladkost Motivační 1</p>		<p>OV: 1.6., 1.9., 1.12.</p> <p>U: 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>OV: 1.8., 1.11., 1.12.</p> <p>U: 2.1. – 2.5. 2.7. – 2.9.</p>

<p>- mít osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích</p> <p>- dodržovat zásady bezpečnosti</p> <p>- rozumět základním termínům tělocvičné terminologie</p>	<p>- kolébka na zádech <u>základy sportovních her</u></p> <p>- míčové hry</p> <p>- závodivé hry</p> <p>- honičky</p> <p><u>sezónní činnosti</u></p> <p>- hry na sněhu – dodržování bezpečnosti na sněhu a ledu</p> <p>- turistika v přírodě, otužování</p> <p><u>hudebně pohybové činnosti</u></p> <p>- hry s hudebním doprovodem</p> <p>- vyjádření hudby pohybem, tanec</p> <p>3. Činnosti podporující pohybové učení</p> <p>- komunikace v Tv, pojmenovávání nářadí, náčiní, sportů, činností, pokyny stůj, pozor, vpravo vbok, vlevo vbok, čelem vzad, start apod.</p>		<p>1. OSV sociální rozvoj- mezilidské vztahy</p>	<p>OV: 1.9</p> <p>U: 3.2.</p>
---	---	--	---	---------------------------------------

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví
 Vyučovací Předmět : Tělesná výchova
 Ročník: 5.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV,učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti - zlepšovat svou tělesnou zdatnost - rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých možností - měl mít osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích 	<p>1. Činnosti ovlivňující zdraví <u>zdravotně zaměřené činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - držení těla - správné dýchání - posilování jednotlivých svalových skupin - relaxační cvičení - dle aktuálních možností využití hippoterapie, solné jeskyně, masáže <p>2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností <u>kondiční cvičení a základy atletiky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - běh,pravidelné dýchání - běh v zástupu - běh daným směrem, slalom - skoky, nácvik skoku do dálky, s rozběhem <p><u>základy gymnastických cvičení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - převaly stranou v lehu na rovné podložce - změny postojů a poloh, cvičení na lavičce, švédské bedně <p><u>základy sportovních her</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - honičky - závodivé hry - přehazovaná, stolní tenis, fotbal (s upravenými pravidly) 	<p>Pochvala Obrázek Razítko Slovní hodnocení Odměna, sladkost Motivační 1</p>	<p>1. OSV -osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p>	<p>OV: 1.10</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3</p> <p>OV: 1.6., 1.8., 1. 11.</p> <p>U: 2.1. – 2.5. 2.7., 2.8.</p>

	<p><u>sezónní činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základy bruslení (u žáků, jejichž schopnosti to dovolí) a sáňkování - cvičení v přírodě, turistika, dodržování pravidel pobytu v přírodě <p><u>hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření pojmů vysoko, nízko - tanec <p>3. Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace v Tv, smluvené povely a signály - pravidla pohybových činností - zásady fair play při kolektivních sportech 			<p>U: 3.2., 3.4.</p>
--	--	--	--	--------------------------

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví
 Vyučovací Předmět : Tělesná výchova
 Ročník: 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV,učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlepšovat svůj pohybový projev a držení těla - podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením <ul style="list-style-type: none"> - využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích 	<p>1.Činnosti ovlivňující zdraví <u>zdravotně zaměřené činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení pro správné držení těla s převažujícím protahovacím účinkem - cvičení pro správné držení těla s převažujícím posilovacím účinkem - cvičení zaměřená na osvojení relaxace základních svalových skupin - střídání délky a intenzity pohybu <p>2.Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností <u>kondiční cvičení a základy atletiky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - lezení, vystupování, sestupování - přelézání - nácvik hodů míčkem do dálky - hod medicinbalem (dle schopností žáků) <p><u>základy gymnastických cvičení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze po lavičce s obratem, v dřepu - výskok na 2 díly švédské bedny (dle schopností žáků) <p><u>základy sportovních her</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základy míčových her (fotbal, házená, košíková) 	<p>Pochvala Obrázek Razítko Slovní hodnocení Odměna, sladkost Motivační 1</p>		<p>OV: 1.6., 1.7</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3</p> <p>OV: 1.11.</p> <p>U: 2.2.- 2.5. 2.7. – 2.9.</p>

	<p><u>sezónní činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hry a sportování na sněhu - turistika - zařazování netradičních sportů a činností dle zájmu a možností žáků <p>3.Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla pohybových činností a her - zásady sportovního jednání a chování fair play 		<p>5. EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí 	<p>U: 3.3., 3.4.</p>
--	---	--	---	--------------------------

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví
 Vyučovací Předmět : Tělesná výchova
 Ročník: 7.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV,učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - usilovat o zlepšení pohybových schopností, zdokonalovat základní lokomoce a pohybové dovednosti - si uvědomovat význam pohybu pro své zdraví - zvládat průběh a ukončení pohybových činností <p>- dle pokynů učitele správně provádět danou pohybovou činnost</p>	<p>1. Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování a obměňování cviků zaměřených na správné držení těla a správné dýchání - zvyšování náročnosti cviků, požadavky na správnost provedení - rozvoj vytrvalosti, rychlosti, síly - cvičení na rozvoj koordinačních schopností - důraz na bezpečnost a dodržování nošení vhodného oděvu a obuvi <p>2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p><u>rytmické a kondiční cvičení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - chůze v rytmu, překážky, v zástupu, ve dvojicích - cval stranou, přísuný krok vpřed, vzad <p><u>atletika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - běh 10-15 m, zrychlování, zpomalování, starty - běh s překážkou, běh v terénu (podle možností a schopností žáků) <p><u>základy gymnastických cvičení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kolébka, převaly, kotouly (podle možností a schopností žáků) 	<p>Pochvala Obrázek Razítko Slovní hodnocení Odměna, sladkost Motivační 1</p>	<p>1.OSV osobnostní rozvoj</p> <p>- rozvoj schopností poznávání</p>	<p>OV: 1.1, 1.2</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4</p> <p>OV : 2.2.</p> <p>U: 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9</p>

<p>- dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení na lavičce, na žebřinách - cvičení s obručí <u>základy sportovních her (s upravenými pravidly)</u> - základy fotbalu, házené, košíkové - stolní tenis, přehazovaná <u>sezónní činnosti</u> - jízda na kole, koloběžce (dle schopností žáků) - sáňkování, bobování, bruslení (dle možností) - plavání (bazén, koupaliště – dle aktuálních možností) - turistika, orientace v terénu <p>3.Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her - dodržování vzájemné dohodnuté spolupráce a komunikace v družstvu při kolektivních hrách 		<p>1. OSV sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - poznávací schopnosti <p>1. OSV osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace 	<p>OV: 3.1</p> <p>U: 3.1, 3.3.</p>
---	---	--	---	--

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví
 Vyučovací Předmět : Tělesná výchova
 Ročník: 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV,učivo
<p>Žák by měl : - využívat základní kompenzační a relaxační techniky (s pomocí)</p> <p>- znát zásady první pomoci, přivolat pomoc</p> <p>- snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti</p>	<p>1. Činnosti ovlivňující zdraví - pohybové hry se zaměřením na dýchání a správné držení těla - hygiena při pohybových činnostech - cvičení zaměřená na relaxaci - cvičení zaměřená na prevenci a korekci svalových dysbalancí - cvičení koncentrace a postřehu - první pomoc při úraze</p> <p>2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností <u>rytmická a kondiční cvičení</u> - skoky, přeskoky nízkých překážek - skoky do dálky, poskoky v dřepu - lezení, podlézání, přelézání, výstupy - chůze, rytmická chůze, změny rytmu <u>základy gymnastických cvičení</u> - rychlé změny poloh a postojů - cvičení s náčiním - snaha o kotoul vpřed (s pomocí) <u>rytmická gymnastika</u> - vyjádření ¾ taktu potleskem, podupem, trojdupem</p>	<p>Pochvala Obrázek Razítko Slovní hodnocení Odměna, sladkost Motivační 1</p>	<p>1. OSV osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p>	<p>OV: 1.3, 1.5</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4</p> <p>OV: 2.2</p> <p>U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7</p>

	<p><u>sportovní hry</u> - základy košíkové - základy vybíjené</p> <p><u>atletika</u> - běhy na dráze, v terénu - hod míčkem - skok do dálky</p> <p><u>sezónní činnosti</u> - plavání (dle aktuálních možností) - turistika – turistické značky, mapy, poučení o ochraně přírody - hry a sporty na sněhu</p> <p>3. Činnosti podporující pohybové učení - gesta, signály, reakce na píšťalku - sledování sportovních přenosů v televizi, fotografie sportovců</p>		<p>1. OSV sociální rozvoj - mezilidské vztahy</p> <p>6. MV - fungování a vliv médií ve společnosti (sportovní přenosy v televizi)</p>	<p>U: 3.1, 3.2</p>
--	--	--	---	-------------------------

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví

Vyučovací předmět : Tělesná výchova (+ Výchova ke zdraví)

Ročník: 9.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV,učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - zvládat pohybové dovednosti a využívat je v hrách a soutěžích 	<p>1. Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná a kondiční cvičení - dodržování pohybového režimu - orientace a postřeh v terénu, na silnici (dopravní výchova) - bezpečnost při cvičení v přírodě, chůzi v silničním provozu - relaxace, uvolnění <p>2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p><u>rytmická a kondiční cvičení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - házení a chytání – hod do dálky, výšky - koulání míče na cíl - prohazování obručí - zvedání plného míče, v kleku, ve stoje - cvičení se švihadly - rytmická gymnastika – pohybové vyjádření pojmů nízko – vysoko, pomalu – rychle - cvičení s náčiním při hudbě (improvizace) <p><u>základy gymnastických cvičení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování známých cviků s různou obtížností 	<p>Pochvala Obrázek Razítko Slovní hodnocení Odměna, sladkost Motivační 1</p>	<p>1. OSV osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p>	<p>OV: 1.4</p> <p>U: 1.1, 1.3, 1.4</p> <p>OV: 2.1</p> <p>U: 2.2, 2.3, 2.5, 2.7, 2.8, 2.9</p>

<p>- sledovat své výkony, co se děje s tělem při sportu</p> <p>- vědět o významu soužití mezi vrstevníky a členy rodiny</p> <p>- uvědomovat si rozdíl mezi kamarádstvím, přátelstvím a láskou</p> <p>- uvědomovat si základní životní potřeby a jejich naplňování</p> <p>- uvědomovat si, že zdraví je nutné chránit i v partnerském vztahu</p> <p>- respektovat zdravotní stav a usilovat o aktivní podporu zdraví, popsat své potíže</p>	<p><u>sportovní hry</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dle zájmu žáků hraní známých her s dohodnutými pravidly - závodivé hry, honičky <p><u>sezónní činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - turistika, pobyt v přírodě, pobyt v zimní přírodě, hry na sněhu - netradiční sporty <p>3. Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - sledování určitých prvků pohybové činnosti - moderní sporty – noviny, časopisy, TV přenosy <p><u>Výchova ke zdraví</u></p> <p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy ve dvojicích, v rodině, ve škole - vztahy a pravidla, kamarádství, láska <p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> - dětství, puberta, dospívání – tělesné změny - sexuální dospívání (antikoncepce, pohlavní styk, těhotenství, pohlavní nemoci, AIDS, žloutenka – základní povědomost dle schopností žáků) <p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - výživa a zdraví 		<p>1. OSV sociální rozvoj - mezilidské vztahy</p>	<p>OV: 3.2</p> <p>U: 3.1, 3.2</p> <p>OV: 1.1</p> <p>U: 1.1, 1.2</p> <p>OV: 1.2</p> <p>U: 1.3, 1.4, 1.8</p>
--	---	--	---	--

<p>- znát správné stravovací návyky, snažit se je dodržovat</p> <p>- použít telefonní čísla pro případ ohrožení, úrazu apod.</p>	<p>- tělesná hygiena (zásady osobní a intimní hygieny + praktické procvičování pod dohledem)</p> <p>- otužování</p> <p>- režim dne – důraz na dostatek spánku, pohybu, rozložení jídla, apod.</p> <p>- úrazy – prevence, chování doma, při sportu, v dopravě</p> <p>- důležitá telefonní čísla v případě nouze (112, 150, 155, 158)</p> <p>- duševní hygiena - relaxace</p>			<p>OV: 1.3, 1.4</p> <p>U: 1.5, 1.6, 1.7, 1.9</p> <p>OV: 1.9</p>
--	---	--	--	---

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět : Tělesná výchova (+ Výchova ke zdraví)
 Ročník: 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV,učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat pohybové dovednosti v souladu se svými individuálními předpoklady -dodržovat bezpečnost a hygienu při pohybových činnostech -vědomě rozvíjet své možnosti na úrovni rychlostních a vytrvalostních schopností - uplatňovat způsoby bezpečného chování, vědět, kde a jak vyhledat pomoc - uplatňovat (alespoň částečně) 	<p>1.Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení zaměřené na správné držení těla a dýchání - cviky protahovací, posilovací a relaxační - cvičení pohybové koordinace <p>2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování všech pohybových činností a sportovních her z předchozích ročníků s různou obtížností - upevňování znalosti pravidel a zásad bezpečného sportování - sezónní činnosti dle počasí a aktuálních možností - výlety <p><u>Výchova ke zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování a upevňování učiva z 9. ročníku <p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - civilizační choroby – stres a předcházení stresovým situacím, bolesti hlavy, zad (páteře) - preventivní lékařská péče 	<p>Pochvala Obrázek Razítko Slovní hodnocení Odměna, sladkost Motivační 1</p>	<p>1. OSV osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p> <p>1. OSV sociální rozvoj - mezilidské vztahy</p>	<p>U: 1.2, 1.3, 1.4</p> <p>OV: 2.1</p> <p>U: 2.1 – 2.9</p> <p>OV: 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.10</p> <p>U: 1.1 – 1.14</p>

<p>osvojené sociální dovednosti při kontaktu se soc. patol. jevy, neznámými lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaujímat odmítavý postoj k násilí - vědět o souvislosti mezi konzumací návykových látek a poškozováním zdraví - řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví (přenosné i nepřenosné choroby, chronická onemocnění, úrazy, bezpečné způsoby chování – základní informace) - násilí, týrání a zneužívání – různé formy dle závažnosti (např. šikana, sexuální kriminalita apod. – základní informovanost, nácvik modelových situací, jak se zachovat) - návykové a omamné látky, škodlivost kouření, alkohol, první pomoc při požití – poučení, základní informace, zákony - možnost odborné pomoci, formy pomoci – linka důvěry, linka bezpečí, policie, lékař, pedagog, rodiče 			
---	---	--	--	--

5.9. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.9.1 PRACOVNÍ ČINNOSTI

5.9.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Pracovní činnosti** vychází ze vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce**, vede žáky k získání souboru základních pracovních dovedností a návyků v různých oborech lidské činnosti a cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky, rozvíjí motorické schopnosti. V rámci pracovních činností dochází k rozvíjení řeči (verbalizace činností, pojmenování materiálů, pomůcek, hodnocení výsledků činností). U žáků, kteří nekomunikují verbálně, je třeba i během Pracovních činností používat alternativní formu komunikace. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností v jejich rozmanitých podobách a v širších souvislostech. Hlavním cílem Pracovních činností je nácvik úkonů souvisejících se sebeobsluhou, jejichž zvládnutí je jedním z nejdůležitějších úkolů v životě mentálně postižených, dále důraz na samostatnost a zapojení se do běžného života.

Obsahové vymezení předmětu :

Učební osnovy vyučovacího předmětu Pracovní činnosti obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo ze všech tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce – Sebeobsluha, Práce s drobným materiálem, Práce montážní a demontážní, Pěstitelské práce, Práce v domácnosti, na 2. Stupni pak Práce s technickými materiály. Důsledným vedením k překonávání obtíží a dokončování úkolů se utvářejí volní vlastnosti a pracovní návyky žáků.

Časové vymezení předmětu :

Vyučovací předmět Pracovní činnosti má v 1. – 3. ročníku 3 hodiny týdně, ve 4. -6.roč. 5 hodin týdně a v 7. – 10. ročníku probíhá výuka po 6 hodinách týdně.

Organizační vymezení předmětu :

Výuka pracovních činností na ZŠ speciální probíhá ve třídě a v odborných učebnách školy - školní dílna, výtvarná a keramická dílna. Dále na školním pozemku, ve skleníku, v areálu školy a v okolí školy.

5.9.1.2. Předmětové strategie

Učitel :

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení tím, že navrhuje různé možné postupy a výrobní operace
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, volí vhodné metody a formy práce, motivuje žák
- vytváří podmínky pro vhodnou pracovní atmosféru

Učitel :

Kompetence pracovní

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy pochválí
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky
- cíleně motivuje žáky k pracovní činnosti jako přípravu na praktický život do budoucna

Kompetence sociální a personální

- vede a podněcuje žáky pracovat v týmech
- učí žáky vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku spolupráce

Kompetence komunikativní

- vede žáky k pozitivnímu vnímání své školy, sebe, ostatních lidí
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu

Kompetence k učení

- podporuje samostatnost a tvořivost
- motivuje, učí trpělivosti, povzbuzuje

Kompetence k řešení problémů

- učí žáky nebát se problémů. Podporuje samostatnost, tvořivost, respektuje vlastní smysluplný návrh žáka na provedení práce. Podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů

Kompetence občanské

- netoleruje nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- dbá na dodržování pravidel chování žáků
- netoleruje patologické projevy chování

5.9.1.3 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma je realizováno formou integrace do výuky předmětu Pracovní činnosti.

Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Rozvoj schopností poznávání	Cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování	Integrace do předmětu	Vést žáky k uvědomělým činnostem, samostatnosti v sebeobslužné činnosti

Průřezové téma: Environmentální výchova			
Tematický okruh	Námět	Forma	Cíl
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Zemědělství a životní prostředí, odpady a příroda	Integrace do předmětu	Vést žáky k aktivní práci na zahradě a pochopení významu hospodaření a zemědělství, pěstování plodin, péče o životní prostředí (úklid a pravidelné ošetřování)
Vztah člověka k prostředí	Zajišťování ochrany životního prostředí, náš životní styl, péče o zvířata	Integrace do předmětu	Praktickými činnostmi upevňovat u žáků kladný vztah k prostředí, přírodě a zvířatům kolem nás, jejich ochrana a význam

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
 Ročník: 1-3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl: - svléknout a obléknout oděv (s pomocí)</p> <p>- dodržovat základní hygienické návyky (s pomocí)</p> <p>- mít snahu o péči o své věci a pracovní prostředí</p>	<p>Sebeobsluha svlékání a oblékání oděvu (s pomocí, s částečnou pomocí, samostatně) - knoflíky - zip obouvání (s pomocí, samostatně) - nácvik zavazování tkaniček</p> <p>- správné používání WC, použití toaletního papíru - osobní hygiena - mýdlo, ručník - čištění zubů - česání - používání kapesníků - otevírání a zavírání dveří - rozsvěcování a zhasínání světla</p> <p>- péče o osobní věci a školní pomůcky</p> <p>- úprava prostředí třídy, školy okolí školy</p> <p>- utírání prachu, sbírání a vynášení odpadků, zachování čistoty</p>	<p>Pochvala, slovní hodnocení, odměna, motivační jednička</p>	<p>1.OSV -osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p>	<p>OV: 1.2.</p> <p>U: 1.2.</p> <p>OV: 1.1.</p> <p>U: 1.1.</p> <p>OV: 1.3.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní pravidla stolování -uklidit stůl po jídle - orientovat se v základním vybavení kuchyně - provést drobné úklidové práce - upravit stůl pro jednoduché stolování - připravit jednoduchý pokrm (podle pokynů a s pomocí) - třídit různé druhy materiálů podle velikosti, tvaru, barvy - zvládat základní manuální dovednosti - navlékání, navíjení, motání, stříhání, trhání, mačkání, modelování apod. -využívat jednoduchých pomůcek a nástrojů 	<p>Práce v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -stolování -pravidla správného stolování -orientace v kuchyňském vybavení (talíře, příbory, hrnky), kuchyňské vybavení úklid po jídle -vaření čaje, čištění a loupání zeleniny <p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> -třídění různých druhů drobného materiálu (přírodniny, kamínky, korálky podle velikosti, tvaru a barev) -ukládání roztríděného materiálu do různých krabic, zásuvek -manipulace s drobným materiálem (přesypání, překládání apod.) -sbírání a nalepování listů -navlékání korálek -navíjení vlny, provázku na cívku -stříhání provázků, slámy, vlny, hadříků -nácvik uzlu a kličky, využívat vlastní fantazii a prvky lidových tradic -trhání papíru na stále drobnější kousky -lepení papíru, mozaika -mačkání papíru do kuliček -utváření tvarů a snadných předmětů z různých materiálů (kulička, had, ovoce apod.) podle slovního návodu také používat vhodné pomůcky a nástroje 			<p>OV: 5. 1. 5. 2. 5. 3. 5. 4. U: 5.1., 5.3.</p> <p>OV: 2. 1. 2. 2.</p> <p>U: 2.1., 2.4. 2.2.</p> <p>OV: 2. 4. 2. 6</p>
--	--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - samostatně nebo s pomocí pracovat s kostkami, stavebnicemi - používat skládání kostek do krabice - aplikovat skládání, rozkládání a šroubování hraček a předmětů - stavět z kostek (komíny, mosty, zdi, domy apod.) - skládat stavebnice (hříbky, mozaika, plastické a dřevěné stavebnice) - sestavovat tvary ze špejlí, tyček, dřívěk apod. - s pomocí učitele pečovat o pokojové rostliny - používat konvičku k zalévání - pozorovat podmínky pro život rostlin – voda, světlo, teplo, půda, vzduch 	<ul style="list-style-type: none"> -překládání papíru, skládanky -hnětení modelovací hmoty jednou a oběma rukama -modelování z písku, plastelíny, moduritu <p>Práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> -skládání kostek do krabice -skládání, rozkládání a šroubování hraček a předmětů -stavění z kostek (komíny, mosty, zdi, domy) -skládání stavebnic (hříbky, mozaika, plastické a dřevěné stavebnice -sestavování tvarů ze špejlí, tyček, dřívěk apod. <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozemku, používání lehkého zahradního náčiní -sbírání šišek, plodů kaštanu, dubu, buku apod. - klíčení rostlin v koutku živé přírody - pozorování podmínek pro život rostlin – voda, světlo, teplo, půda, vzduch 			<p>OV: 2. 7</p> <p>OV: 3. 1. 3. 2.</p> <p>U: 3.1.,</p> <p>U: 4.1., 4.2.</p> <p>OV: 4. 2. 4. 1. 4. 3.</p>
---	--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
 Ročník: 4. – 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně se oblékat, obouvat (tkaničky zavazovat případně s pomocí) - pečovat o svůj zevnějšek a o své pracovní prostředí - udržovat čistotu okolního prostředí - zdokonalovat se ve stolování, užívat příbor a ubrousek - pomáhat při prostírání i sklizení nádobí - provést základy vaření – čaj, brambory, kakao - zvládat (i s pomocí) přípravu svačiny a dbát na správnou výživu a na správné ukládání potravin - znát a používat základní vybavení kuchyně - zvládnout s pomocí jednoduché pohoštění - dbát na dodržování bezpečnosti práce 	<p>Sebeobsluha a práce v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -opakování a procvičování činností z předchozích ročníků -skládání oděvu na určené místo, věšení na ramínko, samostatné zouvání a obouvání, -zavazování tkaničky, běžná údržba oděvů a obuvi -sprchování a mytí celého těla -péče o zevnějšek, účelné a vkusné oblékání -zamykání a odmykání dveří klíčem -ukládání pomůcek ve třídě a do aktovky -utírání prachu -zametání podlahy -péče o okolní prostředí, estetické prostředí ve třídě, škole a mimo školu (byt) -udržování čistoty a dodržování bezpečnosti práce -základní vybavení kuchyně -stolování, používání příboru a ubrousku -prostírání a sklizení nádobí, zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji -základy vaření – čaj, brambory, kakao -mazání chleba, pečiva, máslem a džemem, -zásady správné výživy, ukládání potravin jednoduché pohoštění 	<p>Pochvala, slovní hodnocení, odměna, motivační</p>	<p>1.OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání 	<p>OV: 1. 2. 1.5. U: 1.3., 1.4.</p> <p>OV: 1. 4. 1. 1. 1. 3. 1.6. 5. 1. 5. 5. 5. 2. U: 5.4., 5.5.</p> <p>OV: 5. 6. 5. 9. 5. 8. 5. 7. 5.10. 5.11. 5.12.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - pracovat podle předlohy - vytvářet předměty, výrobky z různých materiálů - udržovat pořádek na svém pracovním místě - stříhat, polepovat, skládat - dodržovat bezpečnost při práci s nůžkami, jehlou apod. -s pomocí vytvářet různé ozdoby a ctít tak tradice (Vánoce, Velikonoce, atd.) - spojovat špejle drátem, provázkem - pracovat s konstrukčními stavebnicemi - sestavovat modely ze stavebnic - pracovat podle názoru, pokynů - provést demontáž modelů a ukládat do krabice <p>Pěstitelské práce</p> - ošetřovat pokojové rostliny, zalévat, vymývat misky, odstraňovat odumřelé části rostlin a kořenů, kypřit půdu, omývání listů. - připravit půdu před setím – rytí, hrabání, kolíkování - sít do řádků a jamek, pozorovat klíčení semen hrachu - pěstovat ředkvičky a hrách, provést pletí záhonů, pěstovat 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> -opakování učiva z nižších ročníků, -plnění pokynů, dodržování organizace práce -namotávání vlny nebo provázku na klubko -vázání uzlu a kličky -navlékání korálek podle vzoru -propichování a navlékání papíru různé kvality na nit -proplétání bužírky, provázku, vlny -vystřihování z papíru -polepování předmětů, modelování tvarů a předmětů -modelování složitějších předmětů -vykrajování tvarů pomocí formiček, tvarování pomocí dřívěk -modelování z písku, plastelíny, moduritu -koláž z textilu, papíru <p>Práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> -spojování špejlí drátem, provázkem -práce se stavebnicí -sestavování modelů (šroubování, spojování prvků stavebnic) -demontáž modelů a ukládání do krabice <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> -ošetřování a pěstování pokojových rostlin -práce na pozemku – hrabání, zametání, zalévání, pletí, volba vhodného zahradního náčiní a pomůcek -podmínky a postupy pro pěstování rostlin setí na pozemku, bezpečnost práce s rostlinami 		<p>5. EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>OV: 2. 5. 2. 1. 2. 8</p> <p>U: 2.3., 2.4.</p> <p>OV: 2. 3.</p> <p>OV: 2. 8.</p> <p>OV: 3. 4. 3. 1. 2. 3. 3. 3.</p> <p>U: 3.2, 3.3.</p> <p>OV: 4. 5. 4. 1.</p> <p>U: 4.3.,</p>
--	--	--	--	--

<p>květiny, sbírat léčivky, dát si pozor na jedovaté rostliny - provádět podzimní práce na zahradě (např. hrabání a úklid listí, rovnání a úklid větví) - dbát bezpečnosti práce</p>	<p>-pozorování rostlin – růstu -podzimní práce na zahradě (hrabání listí) -sběr léčivých rostlin (podle místních podmínek), odlišení jedovatých rostlin</p>			<p>U: 4.4.</p> <p>OV: 4. 2. 4. 5. 4. 4. 4. 6. 4. 7. 4. 8.</p>
--	---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 7. – 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upravit stůl pro jednoduché stolování, prostírání a sklízet nádobí - mýt a utírat nádobí (s pomocí) - provádět jednoduché úklidové práce (stlaní postele, utírání prachu, vytírání podlahy, zametání, používání vysavače) - s pomocí zvládnout přeprání drobných kousků prádla, zapnout pračku - s pomocí a podle pokynů připravit svačinu, pohoštění - bezpečně manipulovat s elektrospotřebiči - rozlišovat různé druhy materiálů, (dřevo, kov, sklo, plasty) - pracovat podle vhodného pracovního postupu, návodu - rozeznávat různé nástroje a nářadí - dodržovat zásady bezpečnosti při práci v dílně 	<p>Práce v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -jednoduché stolování, prostírání a úklid nádobí -mytí a utírání nádobí -úklidové práce, stlaní postele, utírání prachu -vytírání prachu, vytírání podlahy, zametání, používání vysavače - praní a sušení prádla, žehlení -základy vaření – úprava pokrmů za studena, -základní způsoby tepelné úpravy -základy šití – navlékání nitě, práce s jehlou, přišívání knoflíků -manipulace s elektrospotřebiči – bezpečnost práce Práce s technickými materiály -seznámení s prací v dílně, pracovními pomůckami, nářadím a nástroji pro ruční opracování materiálů -povrchová úprava dřeva -zatloukání hřebíků -úprava povrchu dřeva barvami a laky (s pomocí) -ruční vrtání děr do dřeva (s pomocí) -spojování dřeva pomocí vrutů, práce se šroubovákem (s pomocí) -řezání dřeva pilkou (s pomocí) 		<p>1.OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání 	<p>OV:</p> <p>4. 5.</p> <p>4. 1.</p> <p>4. 4.</p> <p>4.6.</p> <p>U :</p> <p>4.4.</p> <p>OV :</p> <p>1. 6.</p> <p>1.3.</p> <p>1.4.</p> <p>U :</p> <p>1.1.</p> <p>1.2.</p> <p>1.3.</p> <p>1.5.</p>

<p>- zvládat jednoduchou montáž a demontáž -dbát bezpečnosti a hygieny při práci</p> <p>- pěstovat a ošetřovat pokojové květiny - znát druhy ovoce a zeleniny - používat hrábě, motyčku, kolík, konev</p>	<p>Práce montážní a demontážní -sestavování modelů konstrukčních stavebnic -demontáž modelů a ukládání součástí do krabic -rozebírání a skládání jednoduchých mechanických strojů (mlýnek na maso) -zvládat úklid pomůcek, udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny při práci</p> <p>Pěstitelské práce -ošetřování pokojových rostlin (zalévání, hnojení – s pomocí) -práce na pozemku – setí, pletí, okopávání, sklizeň výpěstků, poznávání ovoce a zeleniny -sběr léčivých rostlin -podzimní práce na zahradě – hrabání listí -kontakt se zvířaty (návštěva útulku, farmy, středisko Střevlík)</p>		<p>5. EV - vztah člověka k prostředí</p>	<p>OV : 2.1. 2.2. 2.3. 2.4.</p> <p>U : 2.1. 2.2.</p> <p>OV : 3.1. 3.2. 3.3. 3.4. 4.5. 3.6. 3.7. 3.8.</p> <p>U : 3.1. 3.2. 3.5. 3.6.</p>
---	---	--	---	---

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
 Ročník: 9. – 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňovat hygienické návyky - pečovat o čistotu těla a oděvu - používat praní ruční i v pračce, - s pomocí žehlit - s pomocí přišívat knoflíky, podle schopností žáků i přišívání patentek, háčků - aplikovat šití – přišívání knoflíků - provádět úklid domácnosti – pravidelný denní úklid, týdenní, - zvládnout drobný nákup - vědět, kam uložit nakoupen potraviny - připravovat teplá a studená jídla podle návodu (pokynů) – i s pomocí - dodržovat základní principy stolování, obsluhy u stolu - volit vhodné pracovní postupy 	<p>Práce v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -hygienické návyky -péče o čistotu těla -praní prádla a sušení prádla žehlení (ručníky, utěrky, kapesníky) šití – základní stehy -úklid domácnosti, obsluha a péče o spotřebiče -nákup potravin, uchování v lednici, ve spíži -příprava teplých a studených jídel stolování 			<p>U : 4.1., 4.2.</p> <p>OV : 4. 2. 4.3.</p> <p>U : 4.3. 4.4.</p>

<p>při zpracování dřeva (i s pomocí)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovat s dřevem, plechem a dalšími materiály - seznámit se s dalšími materiály a jejich využití (plech, plasty, sklo) <ul style="list-style-type: none"> - zacházet s elektrickými spotřebiči - dodržovat pravidla bezpečnosti při zapojování spotřebičů <ul style="list-style-type: none"> - pracovat s elektrotechnickou stavebnicí - vyměnit žárovku, vyměnit baterii <ul style="list-style-type: none"> - provádět přípravu půdy k setí a sázení, rýt, kopat, kypřit, urovnat, připravit sadbu (s pomocí) - pěstovat zeleninu a květiny - provést sklizeň zeleniny - uskladnit zeleninu 	<p>Práce s technickými materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> -seznámení s různými řemesly, tradicemi regionu -spojování dřeva hřebíky a vruty (s pomocí) -řezání dřeva pilkou, úprava povrchu dřeva – pilováním, smirkováním, natíráním barvou, lakováním (s pomocí) -měření -ohýbání a splétání drátu -seznámení se s plechem, plasty a sklem -práce s plechem – rovnání, ohýbání a povrchová úprava plechu (s pomocí) <p>-zacházení s elektrickými spotřebiči</p> <p>-dodržování pravidel bezpečnosti při zapojování spotřebičů</p> <p>Práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> -práce s elektrotechnickou stavebnicí výměna žárovky, baterie <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> -příprava půdy k setí a sázení, rytí, kopání, kypření, urovnání a příprava na sadbu -pěstování zeleniny a květin <p>-uskladnění zeleniny</p>			<p>OV : 1.2. 1.5. 1.6.</p> <p>U : 1.4. 1.3. 1.2.</p> <p>OV : 2.1. 2.2.</p> <p>U : 2.1.</p> <p>OV : 3.3. 3.2.</p>
--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - provést údržbu zahradního nářadí (s pomocí) - ošetřovat pokojové květiny - sbírat léčivé byliny - vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásadách bezpečného kontaktu se zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> -seznámení se sklizením, tříděním, skladováním a využitím ovoce -konzervování ovoce a zeleniny -rozlišení chorob a škůdců ovocných stromů a ochrana proti nim -zakládání kompostu -údržba zahradního nářadí -ošetřování pokojových květin -sběr léčivých bylin – léčivé účinky rostlin (bylinné čaje apod.) -pozor na alergické reakce, jedovaté byliny, první pomoc při alergické reakci -seznamování s chovem zvířat, bezpečný kontakt se zvířaty 		<p>5. EV - vztah člověka k prostředí</p>	<p>OV : 3.3.</p> <p>U : 3.4. 3.3. 3.5. 3.6.</p>
--	---	--	---	---

10.1 ČLOVĚK A KOMUNIKACE

10.1.1 ROZUMOVÁ VÝCHOVA

10.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Rozumová výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a komunikace**. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je rozvíjet u žáků s mentálním postižením a kombinovanými vadami pozitivní vztah k sobě samému a ke svému bezprostřednímu okolí.

Vytváří předpoklady k dalšímu vzdělávání na optimální možné úrovni.

Obsahové vymezení předmětu :

Vyučovací předmět **Rozumová výchova** je rozdělen do tří tématických okruhů: *Rozvíjení poznávacích schopností, Rozvíjení logického myšlení a paměti a Rozvíjení grafických schopností.*

Ve výuce se obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Rozvíjení poznávacích schopností vede žáky k rozvoji orientace ve vztazích mezi lidmi, prostředí a denním časovém rozvrhu. Hlavní úkolem je naučit žáky reagovat na oslovení, znát své jméno, členy své rodiny a spolužáky včetně pedagogů.

Rozvíjení logického myšlení a paměti vede žáky k rozvoji koncentrace na určitou činnost a setrvání u ní. Zaměřuje se na rozpoznání a vhodné použití předmětů denní potřeby a uplatňování základních hygienických pravidel.

Rozvíjení grafických schopností vede žáky k rozvoji jemné a hrubé motoriky, nácviku správného úchopu a procvičení prstů a dlaní.

Cílem a posláním **Rozumové výchovy** je vhodné využití osvojených návyků a dovedností, které jsou potřebné k zapojení do společnosti.

Časové vymezení předmětu :

Vyučovací předmět **Rozumová výchova** se vyučuje ve všech 10. ročnících ZŠ Speciální s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídající minimální dotaci v Rámcovém učebním plánu.

Organizační vymezení předmětu :

Organizační forma **Rozumové výchovy** úzce souvisí s aktuálním zdravotním stavem, dosaženou úrovní rozumových schopností a s typem postižení.

Rozeznáváme:

- Individuální péči – individuální přístup ke každému žákovi při nácviku sebeobslužných činností, při nácviku stolování, při nácviku grafomotoriky, kontrola správného provedení daného úkolu
- Skupinovou péči – v rámci Speciální třídy (4-6 žáků), např. rozpoznávání spolužáků a jejich jmen, vzájemná pomoc mezi spolužáky

10.1.1.2 Předmětové strategie

Učitel :

- volí nenásilnou a pozvolnou cestu ke konkretizovaným výstupům, zohledňuje aktuální úroveň dosažených rozumových schopností
- využívá předměty, se kterými žák přichází do styku v běžném životě a učí žáky tyto předměty vhodným způsobem používat
- volí metody a formy práce, které jsou přiměřené možnostem a schopnostem žáků
- vede žáky k uvědomování si sama sebe a důležitosti sociálního kontaktu s blízkými osobami
- vytváří podmínky pro rozvoj samostatnosti a sebeobslužnosti
- rozhoduje o výběru a zařazení vhodného učiva

Učitel :

Kompetence komunikativní

- vede žáky ke vzájemné komunikaci, verbální či nonverbální formou
- učí žáky pozdravit a vhodným způsobem reagovat na pozdrav

➤ **Kompetence sociální a personální**

- učí žáky rozpoznat členy své rodiny, spolužáky a pedagogy
- vede žáky k respektování základních pravidel společenského chování
- podporuje rozvoj přátelských vztahů ve třídě

Kompetence pracovní

- vede žáky k samostatnosti v oblasti osobní hygieny
- učí žáky vhodně používat předměty denní potřeby

Kompetence k učení

- vede žáky k porozumění a použití jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- podporuje žáky při adaptaci na školní práci

Kompetence k řešení problémů

- učí žáky řešit známé situace s pomocí opakování a nápodoby
- učí žáky orientovat se v prostředí školy a bezprostředním okolí

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace
 Vyučovací předmět: Rozumová výchova
 Ročník: 1.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
	<p>Rozvíjení poznávacích schopností :</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamování se prostředím školy, třídy, školními pomůckami - orientace v budově a ve třídě (kde je WC, šatna, tělocvična apod.) - nacvičování poznávání sama sebe - rozlišovat vlastní jméno od ostatních, reakce na oslovení - poznávat jednoduché předměty denní potřeby, na pokyn je podat, přinést - sociální čtení: poznávání symbolů (např. WC) <p>Rozvíjení logického myšlení a paměti</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik soustředění se na činnost - rozlišování velikostí a tvarů předmětů - přiřazování velmi jednoduchých obrázků do dvojic - půlené obrázky - poznávání ovoce (jablko, hruška) <p>Rozvíjení grafických schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - masáž ruky, prstů, cvičení dlaní - procvičování hrubé a jemné motoriky (uchopování předmětů) 	<p>Slovní hodnocení Razítko Odměna Pochvala</p>		<p>OV: 1.6 (část) U: 1.4 1.5</p> <p>OV: 1.2 U: 1.1 1.6</p> <p>U: 2.1 2.4</p> <p>OV: 3.1 U: 3.1 3.2</p>

Vzdělávací oblast: **Člověk a komunikace**
 Vyučovací předmět: **Rozumová výchova**
 Ročník: **1.**

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
	<p>čmárání do písku, do krupice, kroužení rukou ve vzduchu, po velkém papíře apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik správného sezení a úchopu (tužky, štětce) - omalovánky - vlnky, rovné čáry s dopomocí, spojování bodů 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala</p>		<p>U: 3.3 MPV: PVv</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace
 Vyučovací předmět: Rozumová výchova
 Ročník: 2.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznat své spolužáky, učitele - poznat členy své rodiny - koncentrovat se na určitou činnost 	<p>Rozvíjení poznávacích schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání spolužáků, učitelů (podle jména, fotografie, ukazování rukou apod.) - poznávání členů rodiny na fotografiích (máma, táta, babička, dědeček, případně sourozenec – jménem, ukazováním) - procvičování základních sebeobslužných návyků - poznávání dalších předmětů denní potřeby (u žáků používajících verbální komunikaci s pojmenováním) – reagovat na podněty a pokyny ke hře či jiné činnosti s těmito předměty - třídění předmětů (podle různých kritérií) <p>Rozvíjení logického myšlení a paměti</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičovat délku soustředění se na činnosti - manipulační činnosti - řazení kostek podle vzoru – nápodoba - rozlišování tvarově podobných předmětů, tvarové skládanky - leporelo – orientace na stránce 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala</p>	<p>OV: 1.4 (část)</p> <p>OV: 1.3 U: 1.1, 1.3, 1.4</p> <p>MPV: PVv</p> <p>U: 1.6, 1.7</p> <p>OV: 2.1 (část) U: 2.1, 2.4, 2.6</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace
 Vyučovací předmět: Rozumová výchova
 Ročník: 2.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<ul style="list-style-type: none"> - uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní 	<p>Rozvíjení grafických schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - cviky na uvolnění ruky, grafomotorická cvičení - nácvik a dodržování správných hygienických návyků při psaní a kreslení - uchopování předmětů do celé ruky, do špetky, do dvou prstů - prstové barvy, křídly – čmárání na velkou plochu, pohyb ruky, tlak ruky na podložku - různé čáry, vlnky, oblouky (s dopomocí) - omalovánky 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala</p>		<p>U: 3.1, 3.2, 3.3</p> <p>OV:3.2</p> <p>MPV: PV_v</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace
 Vyučovací předmět: Rozumová výchova
 Ročník: 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
	<ul style="list-style-type: none"> - poslech četby nebo vyprávění - poslech hudby - cvičení paměti: opakování slov po učiteli, případně ukazování obrázků podle slova (pokynu) - skládání půlených obrázků, hledání obrázků do dvojice (s pomocí) - abstrakce: barva předmětu (podle vzoru) <p>Rozvíjení grafických schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení jemné motoriky: cvičení paže, lokte, zápěstí, dlani a prstů na obou rukou (i s pomocí) - čmárání prstem do písku, do krupice - kreslení křídou na chodník, na tabuli - svislé čáry shora dolů - horní a dolní oblouk - kroužení vpravo, kroužení vlevo - omalovánky 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala</p>		<p>MPV: HV, ŘV</p> <p>U: 2.4</p> <p>U: 3.1, 3.2, 3.3</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace
 Vyučovací předmět: Rozumová výchova
 Ročník: 4.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí - uplatňovat částečně základní hygienické a sebeobslužné činnosti 	<p>Rozvíjení poznávacích schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi spolužáky – kamarád, hrajeme si spolu, vzájemně si pomáháme, neubližujeme si - vztahy mezi lidmi – koho mám rád, koho znám, pozor na cizí neznámé lidi, chování v neznámém prostředí, chování v dopravních prostředcích, na ulici apod. - poznávání, případně pojmenování jednotlivých druhů ovoce a zeleniny (ve skutečnosti, na obrázku) - poznávání domácích zvířat (na obrázku, podle možností ve skutečnosti) - práce s knihou - rozlišování: chlapci x dívky, rozlišování WC podle pohlaví (kam chodí chlapci, kam dívky) - procvičování hygienických a sebeobslužných úkonů - roční období – říkanky, obrázky, pobyt v přírodě <p>Rozvíjení logického myšlení a paměti</p> <ul style="list-style-type: none"> - časové souvislosti: dnes, včera, zítra - ráno, večer 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala</p>	<p>U: 1.9</p> <p>OV: 1.6 (část) U: 1.4, 1.6</p> <p>OV: 1.7 (část) U: 1.4, 1.5 MPV: PVv</p> <p>U: 2.2, 2.3</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace
 Vyučovací předmět: Rozumová výchova
 Ročník: 4.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
	<ul style="list-style-type: none"> - chápání příčinných souvislostí: proč? – odpovědět na otázku (žáci schopní verbálně komunikovat)!! - abstraktní myšlení: barvy - jednoduché dějové obrázky (3 – 4) – skládání - negace: je x není (s názornou ukázkou) - motivace k soustředěné činnosti - sledování pořadu v TV, na DVD - poslech hudby, CD s pohádkou <p>Rozvíjení grafických schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení na uvolnění ruky, cvičení na rozvoj grafomotoriky - správné držení psacího náčiní - udržení pozornosti při psaní či kreslení - obtahování čar, spojování bodů v čáry, nápodoba tvarů - vlnka, kruh, oblouk, zuby na pile apod. - motání klubíčka - odstředivé čáry – sluníčko - jednoduchá kytička - omalovánky 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala</p>		<p>U: 2.4</p> <p>MPV: HV</p> <p>U: 3.1, 3.2, 3.3</p> <p>MPV: PV_v</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace
 Vyučovací předmět: Rozumová výchova
 Ročník 5.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat, případně ukázat části těla - řadit obrázky podle zadaných kritérií (s pomocí) 	<p>Rozvíjení poznávacích schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - tělo: poznávání a ukazování částí těla (dvě ruce, dvě nohy, jedna hlava, dvě uši apod.), péče o tělo - zvířata a jejich mláďata - poznávání zvířat podle zvuků, hlasů - pozorování přírody na vycházkách, všímání si rozdílů v různých ročních obdobích - rozlišování pohlaví: pán x paní - práce s obrázky – ukazování, přiřazování, tvoření dvojic, tvoření jednoduché věty (u žáků používajících verbální komunikaci) - práce s knihou – orientace v knize, na stránce – nahoře, dole, uprostřed - sociální čtení: poznávání potravin a zboží podle obalů <p>Rozvíjení logického myšlení a paměti</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s předměty – otvírání krabic, sklenic, skládání podle vzoru apod. - orientace v čase: činnosti v určité denní dobu (režim dne) 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítko Motivační 1</p>		<p>OV: 1.1 U: 1.1 1.6</p> <p>OV: 1.9 U: 1.7 1.8</p> <p>U: 2.1, 2.3</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace
Vyučovací předmět: Rozumová výchova
Ročník: 5.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<ul style="list-style-type: none"> - zvládnout (s pomocí) složení dějových obrázků - rozlišovat tvary a velikost předmětů, dvojic obrázků - opakovat krátké říkanky - nakreslit různé druhy čar - poznat některé základní geometrické tvary 	<ul style="list-style-type: none"> - dějové obrázky - zobecňování (jablko, hruška = ovoce, talíř, hrnek = nádobí, apod.) - konkretizace (ovoce = jablko, hruška, zvířata = pes, kočka apod.) - jednoduchá pexesa, obrázková domina - hry od firmy Granna - abstrakce: barvy, skládání mozaiky podle vzoru - pojmy: nic, hodně, málo, velký, malý - reprodukce krátké jednoduché říkanky (u žáků, kteří komunikují verbálně) <p>Rozvíjení grafických schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - cviky na rozvoj grafomotoriky - správné držení psacího náčiní, správné sezení u psaní - vyjádření říkanky pohybem - svislé čáry shora dolů i zdola nahoru - obtahování tvarů (kolo, kostka) - šikmé čáry - obtahování smyčky (s pomocí) - omalovánky 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítko Motivační 1</p>		<p>OV: 2.3 U: 2.4, 2,7</p> <p>OV: 2.2 MPV: SV</p> <p>OV: 2.6 (část) U: 2.5 MPV: ŘV</p> <p>OV: 3.3 3.6 U: 3.1, 3.2, 3.3 MPV: PoV, PVv</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace
 Vyučovací předmět: Rozumová výchova
 Ročník: 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<ul style="list-style-type: none"> - reprodukovat krátký text (případně obrázek, piktogram, fotografii) 	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení paměti – opakování slov, vět, zapamatování krátké básničky (žáci verbálně komunikující) - cvičení paměti – zapamatování obrázků ukázaných učitelem (žáci, kteří verbálně nekomunikují) - soustředěné sledování pohádky, dětského filmu, poslech četby či hudby <p>Rozvíjení grafických schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - cviky na rozvoj grafomotoriky - správné držení psacího náčiní - psaní čar, oblouků, kola, vlnky - obtahování předepsaných tvarů - svislé čáry do linek, zmenšování linek - obtahování číslice 1 - omalovánky 	Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítko Motivační 1		OV: 2.6 (část) U: 2.5 MPV: ŘV U: 3.1, 3.2, 3.3, 3.6

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace
 Vyučovací předmět: Rozumová výchova
 Ročník: 7.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity, zážitky 	<p>Rozvíjení poznávacích schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování a rozšiřování učiva z předchozích ročníků – poznávání předmětů denní potřeby, zvířat, rostlin, potravin, ovoce, zeleniny apod. - návštěva ZOO - návštěva divadla, chování ve společnosti - návštěva knihovny či galerie - dopravní výchova: chování na hřišti, na ulici, v dopravních prostředcích, návštěva dopravního hřiště, poznávání (ukazování) jednoduchých dopravních značek, přecházení přes přechod pro chodce - symboly Vánoc, Velikonoc (trhy) - roční období – lidové zvyky, změny v přírodě - poznávání zvuků vydávaných předměty - přiřazování <p>Rozvíjení logického myšlení a paměti</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování a rozšiřování učiva z nižších ročníků - procvičování zobecňování, konkretizace 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítko Motivační 1</p>		<p>OV: 1.8 (část)</p> <p>MPV: SV</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace
Vyučovací předmět: Rozumová výchova
Ročník: 7.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<ul style="list-style-type: none"> - poznat základní geometrické tvary - s pomocí psát (obtahovat) číslice 1, 2 	<ul style="list-style-type: none"> - snaha o pochopení abstraktních pojmů (dle úrovně schopností žáků) - počet 1, 2 - číslice 1, 2 - spojení počtu s číslicí 1, 2 (přiřazení prvků, předmětů k číslu) - říkanky k číslům, počítání prstů, rukou, nohou – hry - pexesa, domina, skládky - čtení (ukazování) obrázků - opakování básničky, snaha o zapamatování <p>Rozvíjení grafických schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - cviky na rozvoj grafomotoriky - správné držení psacího náčiní - psaní čar, vlnek, oblouků, zuby na pile (snaha o samostatné psaní) - obtahování a vybarvování geometrických tvarů – kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník - obtahování číslic 1, 2 - rovnání čísel do řádků (číslíce z plastické hmoty, látky) - omalovánky 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítko Motivační 1</p>		<p>OV: 2.7 (část) U: 2.7</p> <p>OV: 2.6 (část) U: 2.5 MPV: ŘV</p> <p>U: 3.1, 3.2</p> <p>OV: 3.6 3.5 (část)</p> <p>U: 3.6</p> <p>MPV: PVv</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace
 Vyučovací předmět: Rozumová výchova
 Ročník: 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <p>- přiřazovat číslce počtu prvků</p>	<p>Rozvíjení poznávacích schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem písmeno – prohlížení písmen v knížkách, hmatové vnímání písmen (písmena z látky, z tvrdého kartonu, z umělé hmoty) - obtahování písmen prstem - říkanky k písmenům - spojení písmena s obrázkem, zaměření na hůlková písmena ve větší velikosti - prohlížení dětských obrázkových časopisů, leporel <p>Rozvíjení logického myšlení a paměti</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování a rozšiřování učiva z nižších ročníků - pojmy: bylo – minulost je – přítomnost - hodně x málo, větší x menší - procvičování počtu 1, 2, u žáků, kterým se učivo daří přidat 3 - spojení počtu s číslicí - procvičování pojmu a množství 1, 2, 3 za pomoci různých her, činností - hra na obchod 	<p>Slovní hodnocení Odměna Razítko Pochvala Motivační 1</p>		<p>U: 1.6, 1.7, 1.8 2.5 MPV: ŘV</p> <p>U: 2.7</p> <p>OV: 2.7 (část)</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace
Vyučovací předmět: Rozumová výchova
Ročník: 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<ul style="list-style-type: none"> - poznat základní geometrické tvary 	<p>Rozvíjení grafických schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - cviky na rozvoj grafomotoriky - úchop tužky, pera, pastelky, štětce - masáž ruky, dlaně - procvičování psaní naučených tvarů, čar (i s pomocí) - nápodoba geometrických tvarů, obrazců - obtahování číslic 1, 2, 3 - obtahování hůlkových písmen (spojení s říkankou, pohybem – např. písmeno namalované křídou na chodníku apod.) - omalovánky - seznámení s PC, zkoušet psát písmena na PC (s pomocí) 	<p>Slovní hodnocení Odměna Razítko Pochvala Motivační 1</p>		<p>U: 3.1, 3.2, 3.4, 3.5, 3.6</p> <p>OV: 3.6</p> <p>MPV: ŘV, PVV</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace
 Vyučovací předmět: Rozumová výchova
 Ročník: 9.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<ul style="list-style-type: none"> - poznat grafickou podobu písmen 	<p>Rozvíjení grafických schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - cviky na rozvoj grafomotoriky - dodržování správných hygienických návyků při psaní - procvičování psaní naučených tvarů, čar (i s pomocí) - nápodoba geometrických tvarů, obrazců - obtahování číslic 1, 2, 3 - pokus o nápodobu číslic (s vedením ruky) - obtahování hůlkových písmen - pokus o nápodobu hůlkových písmen (s pomocí) - psaní písmen na PC (velký formát) 	<p>Slovní hodnocení Odměna Razítko Pochvala Motivační 1</p>		<p>U: 3.1, 3.2</p> <p>U: 3.4, 3.5, 3.6</p> <p>OV: 3.4</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace
 Vyučovací předmět: Rozumová výchova
 Ročník: 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže - orientovat se na stránce, na řádku v knize - číst vybraná písmena a krátká slova (žáci, kterým to dovolí jejich schopnosti) 	<p>Rozvíjení poznávacích schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování, rozšiřování a upevňování učiva z nižších ročníků - poznávání jednoduchých hůlkových písmen - práce s knihou, časopisy, PC - sociální čtení - poznávání předmětů, přístrojů a věcí kolem nás – pojmenovat, ukázat na obrázku, na fotografii - návštěvy veřejných míst, pohyb a komunikace mezi cizími lidmi - výlety, vycházky <p>Rozvíjení logického myšlení a paměti</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace na stránce knize, na řádku - čtení hůlkových písmen (částečně, s pomocí, dle schopností žáků) - žáci, kteří zvládnou – čtení jednoduchých slov typu „máma“ - vyprávět jednoduchý děj podle obrázku (žáci, kteří verbálně komunikují) 	<p>Slovní hodnocení Odměna Razítko Pochvala Motivační 1</p>		<p>OV: 1.8 U: 1.8</p> <p>OV: 2.4 2.5 U: 2.5</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace
Vyučovací předmět: Rozumová výchova
Ročník: 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
- napsat (s pomocí) několik vybraných hůlkových písmen a číslic	Rozvíjení grafických schopností <ul style="list-style-type: none"> - cviky na rozvoj grafomotoriky - psaní s říkankou - omalovánky - nácvik psaní vybraných hůlkových písmen, číslic 	Slovní hodnocení Odměna Razítko Pochvala Motivační 1		OV: 3.5 U: 3.5, 3.6

10.1.2 ŘEČOVÁ VÝCHOVA

10.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Řečová výchova** vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a komunikace**. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je rozvíjet u žáků s mentálním postižením a kombinovanými vadami vhodnou formu komunikace s okolím. Verbální komunikace je často omezená či zcela nemožná, a proto volíme vhodné formy Augmentativní a alternativní komunikace.

Vytváří předpoklady k dalšímu vzdělávání na optimální možné úrovni.

Obsahové vymezení předmětu :

Vyučovací předmět **Řečová výchova** zahrnuje tématický okruh *Rozvíjení komunikačních dovedností*, který je prostředkem dorozumívání žáků.

Vede žáky k rozvoji slovní zásoby, řečových a komunikačních schopností a dovedností, vnímání a pochopení jazykového sdělení.

Rozvoj řečových dovedností významně ovlivňuje rozvoj poznávacích, citových a volních vlastností žáků.

Cílem a posláním **Řečové výchovy** je vhodné využití osvojených komunikačních dovedností, které jsou potřebné k zapojení do společnosti.

Časové vymezení předmětu :

Vyučovací předmět **Řečová výchova** se vyučuje ve všech 10. ročnících ZŠ Speciální s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídající minimální dotaci v Rámcovém učebním plánu.

Organizační vymezení předmětu :

Organizační forma **Řečové výchovy** úzce souvisí s aktuálním zdravotním stavem, dosaženou úrovní komunikačních schopností a s typem postižení.

Rozeznáváme:

- Individuální péči – oromotorika, cviky na posílení svalů jazyka a rtů, dechová a fonační cvičení, nácvik správného dýchání
- Skupinovou péči – v rámci Speciální třídy (4-6 žáků), např. naučit se reagovat na oslovení, pozdrav, rozvíjení slovní zásoby, vzájemná komunikace mezi spolužáky

10.1.2.2 Předmětové strategie

Učitel :

- volí vhodný způsob rozvoje řečových schopností, případně volí osvojení komunikačních dovedností za použití netradičních metod komunikace (např. sociální čtení, nonverbální komunikace,...)
- využívá předměty, se kterými žák přichází do styku v běžném životě a učí žáky tyto předměty pojmenovat
- snaží se o rozvoj řečových schopností na optimální možnou úroveň
- vede žáky k uvědomování si sama sebe, vyjádření svých přání a potřeb verbálním i nonverbálním způsobem
- rozhoduje o výběru a zařazení vhodného učiva

Učitel :

Kompetence komunikativní

- vede žáky k rozvoji vhodné formy komunikace, verbální či nonverbální formou
- podporuje žáky ve využívání zvolené komunikační metody

Kompetence sociální a personální

- podporuje žáky při uvědomování si vlastní osoby
- učí žáky pracovat ve skupině a vzájemně se respektovat
- podporuje rozvoj přátelských vztahů ve třídě

Kompetence k učení

- podněcuje žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností
- motivuje žáky ke zlepšování svých schopností

Kompetence k řešení problémů

- podporuje žáky při řešení problémů, dává jim návod, jak řešit běžné denní problémy
- napomáhá žákům překonat pocity strachu

Vzdělávací oblast : Člověk a komunikace

Vyučovací předmět: Řečová výchova

Ročník: 1.- 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - snažit se o správné dýchání - reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby - aktivně používat několik výrazů prostřednictvím alternativní komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> - zjištění úrovně řeči - zjištění aktivní a pasivní slovní zásoby - zjištění řečových vad - u nemluvicích žáků výběr a nácvik vhodné formy alternativní a augmentativní komunikace dle vyšetření a doporučení odborníka (SPC, klinický logoped) - nácvik správného dýchání (nádech nosem, výdech ústy) - cvičení mluvidel před logopedickým zrcadlem, cviky rtů a jazyka - masáž mluvidel (masážní míček, orofaciální masáž) - foukání, sfukování papírků, pířka, plamínku svíčky, foukání bublin, bublifuk - napodobování hlasu zvířat ve spojení s obrázkem - poslech reprodukováných zvuků - poslech četby, říkanek - rytmizace slov - sledování dětského výchovného pořadu (TV, DVD, PC, představení MaK) <p>Alternativní formy výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> - VOKS, piktogramy, znak do řeči, předmětová komunikace, komunikace pomocí fotografií, případně další 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		<p>OV: 1.2 U: 1.2, 1.3</p> <p>MPV: SV</p> <p>OV: 1.1</p> <p>MPV: HV</p> <p>U: 1.5</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a komunikace

Vyučovací předmět: Řečová výchova

Ročník: 4. – 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by se měl snažit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát své jméno a reagovat na oslovení jménem - znát jména nejbližších osob a spolužáků - umět pozdravit, poděkovat (verbálně, nebo gesty) <ul style="list-style-type: none"> - používat aktivně alespoň několik dalších nových výrazů prostřednictvím alternativní formy komunikace (dle schopností žáka) 	<ul style="list-style-type: none"> - gymnastika mluvidel - dechová a hlasová cvičení - kinetické hry zaměřené na jemnou motoriku - vzájemné oslovování vlastními jmény - nácvik pozdravu a poděkování (verbálně nebo gesty) - tvorba slovní zásoby pomocí obrázků, fotografií, reálných předmětů - rozvíjení sluchového vnímání (pomocí her, cvičení) - hudebně pohybové hry - napodobování zvuků (auto, traktor...) - nácvik hlásek dle potřeby (u verbálně komunikujících) - rytmizace jednoduchých říkanek <p>Alternativní formy výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupné rozšiřování slovní zásoby - porozumění jednoduchým pokynům 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		<p>U: 1.2</p> <p>U: 1.7</p> <p>OV: 1.4, 1.6, 1.5 U: 1.1, 1,3</p> <p>MPV: SV</p> <p>MPV: HV, PoV?</p> <p>U: 1.5</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a komunikace

Vyučovací předmět: Řečová výchova

Ročník: 7.-8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by se měl snažit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádřit souhlas či nesouhlas - sdělit svá přání a potřeby (verbálním, nonverbálním způsobem) - využívat komunikační PC hry - používat přiměřený počet alternativních výrazů pro komunikaci - zapojovat se do aktivit s ostatními žáky 	<ul style="list-style-type: none"> - gymnastika mluvidel - dechová a hlasová cvičení - tempo a melodie řeči (vnímání) - vyjadřování souhlasu a nesouhlasu (verbálně, gesty) - sdělování svých přání a potřeb (žákovi vlastním způsobem) - práce s obrázky (k obohacení pasivní slovní zásoby) - prohlížení dětských leporel a obrázkových knížek - práce s PC (počítačové programy zaměřené na rozvoj komunikace) - poslech reprodukováných zvuků - poslech četby, říkanek - rytmizace slov - sledování dětského výchovného pořadu (TV, DVD, PC, představení MaK) <p>Alternativní formy výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupné rozšiřování slovní zásoby - porozumění jednoduchým pokynům - z výše uvedeného učiva vybírat vhodné aktivity i pro tyto žáky (práce s knihou, soustředěný poslech apod.) 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		<p>U: 1.2</p> <p>OV: 1.3</p> <p>OV: 1.7 MPV: PVV</p> <p>U: 1.1</p> <p>OV: 1.8 U: 1.6 MPV: RV</p> <p>U: 1.5</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a komunikace

Vyučovací předmět: Řečová výchova

Ročník: 9.- 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by se měl snažit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umět dodržovat základní pravidla komunikace - využívat PC ke komunikaci - mít snahu se dorozumět se svým okolím, být v komunikaci aktivní 	<ul style="list-style-type: none"> - gymnastika mluvidel - dechová a hlasová cvičení - tempo a melodie řeči (vnímání) - dodržování základních pravidel komunikace a společenského chování - práce s obrázky (k obohacení pasivní slovní zásoby) - prohlížení dětských leporel a obrázkových knížek - práce s PC (počítačové programy zaměřené na rozvoj komunikace) - poslech reprodukováných zvuků - poslech četby, říkanek - rytmižace slov - sledování dětského výchovného pořadu (TV, DVD, PC, představení MaK) - hudebně pohybové hry <p>Alternativní formy výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupné rozšiřování slovní zásoby - porozumění jednoduchým pokynům - z výše uvedeného učiva vybírat vhodné aktivity i pro tyto žáky (práce s knihou, soustředěný poslech apod.) 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		<p>UV: 1.2</p> <p>OV: 1.6</p> <p>U: 1.1</p> <p>OV: 1.8 U: 1.6 MPV: RV</p> <p>U: 1.5 MPV: RV</p>

10.2 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

10.2.1 SMYSLOVÁ VÝCHOVA

10.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Smyslová výchova** vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je rozvíjet u žáků schopnost poznávat prostředí, ve kterém žijí a dále by měl umožnit podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách. **Smyslová výchova** by měla rozvíjet psychické funkce prostřednictvím smyslového vnímání.

Obsahové vymezení předmětu :

Vyučovací předmět **Smyslová výchova** je členěna do tématických okruhů: *Rozvíjení zrakového vnímání, Rozvíjení sluchového vnímání, Rozvíjení hmatového vnímání, Rozvíjení čichového a chuťového vnímání, Prostorová a směrová orientace.*

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých tématických okruhů vzájemně prolíná.

Rozvíjení zrakového vnímání vede žáky k rozvíjení schopnosti rozpoznávat osoby ve svém bezprostředním okolí, poznávat své spolužáky, dále se zaměřuje na vnímání prostoru, rozpoznání denní doby dle prováděných činností, nácvik soustředěného zrakového vnímání.

Rozvíjení sluchového vnímání se zaměřuje na určení původu a směru zvuku, rozpoznání a napodobování zvuků, učí žáky nebát se neznámých a nepříjemných zvuků.

Rozvíjení hmatového vnímání usnadňuje žákům zvládat sebeobslužné činnosti, rozvíjet hmatovou perцепci, umožňuje rozpoznávat tvary, povrchy a velikost různých předmětů.

Rozvíjení čichového a chuťového vnímání se zaměřuje na rozlišení jednotlivých vůní, pachů a chutí. Napomáhá při rozpoznání zkažených potravin či nebezpečných látek.

Prostorová a směrová orientace rozvíjí u žáků schopnost orientace ve třídě, škole a nejbližším okolí. Učí žáky vnímat prostor, ve kterém žijí. Rozvíjí u žáků představivost a rozvíjí dovednosti pro směrovou orientaci.

Cílem a posláním **Smyslové výchovy** je vhodné využití osvojených návyků a dovedností, které je možné uplatnit v běžné životě.

Časové vymezení předmětu :

Vyučovací předmět **Smyslová výchova** se vyučuje ve všech 10. ročnících ZŠ Speciální s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídající minimální dotaci v Rámcovém učebním plánu.

Organizační vymezení předmětu :

Organizační forma **Smyslové výchovy** úzce souvisí s aktuální úrovní smyslových funkcí, typem a stupněm postižení a potřebou rozvíjet konkrétní dovednosti.

Rozeznáváme:

- Individuální péči – např. sebeobslužné činnosti, úchopy, nácvik správného dýchání, rozvoj čichové percepce, rozlišování základních chutí
- 1. Skupinovou péči – v rámci Speciální třídy (4-6 žáků), např. rozpoznávání spolužáků a jejich jmen, sluchová cvičení, hmatová cvičení, prostorová a směrová orientace

10.2.1.2 Předmětové strategie

Učitel :

- využívá předměty, se kterými žák přichází do styku v běžném životě a učí žáky tyto předměty vhodným způsobem používat
- volí metody a formy práce, které jsou přiměřené možnostem a schopnostem žáků, které dělají žákům radost a jsou jim příjemné
- vytváří podmínky pro maximálně možný rozvoj samostatnosti a sebeobslužnosti
- rozhoduje o výběru a zařazení vhodného učiva

Učitel :

Kompetence komunikativní

- vede žáky ke vzájemné komunikaci, verbální či nonverbální formou
- učí žáky navazovat oční kontakt a přiměřeným způsobem reagovat na oslovení či pozdrav

Kompetence sociální a personální

- učí žáky rozpoznat členy své rodiny, spolužáky a pedagogy
- učí žáky rozeznávat osoby různého pohlaví (chlapec – dívka)
- vede žáky k respektování základních pravidel společenského chování

Kompetence pracovní

- vede žáky k samostatnosti v oblasti osobní hygieny
- učí žáky vhodně používat předměty denní potřeby, vede je k jednoduchým pracovním činnostem

Kompetence k učení

- učí žáky vhodně používat pomůcky

- vede žáky k opakování a zdokonalování běžných denních činností a postupně je zautomatizovat

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Smyslová výchova

Ročník: 1.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
Žák by měl:	<p>Rozvíjení zrakového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupné poznávání všech základních barev a jejich pojmenování - třídění předmětů dle předem stanovených kritérií <p>Rozvíjení sluchového vnímání s využitím zraku</p> <ul style="list-style-type: none"> - určování směru a původu zvuku <p>Rozvíjení hmatového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zrakem/bez zraku - rozlišení suchý/mokrý - hlazení různých druhů materiálu - cviky na uvolnění ruky <p>Prostorová a směrová orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace ve třídě, ve škole, v nejbližším okolí, v prostoru <p>Rozvíjení čichového a chut'ového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišování chutí sladké/slané/kyselé - rozlišování voní/páchne 	Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1		<p>U: 1.4 MPV: RV</p> <p>U: 2.1, 2.2 MPV: RV, Hv</p> <p>U: 3.2, 3.3</p> <p>U: 4.1 MPV: Pov, PVv</p> <p>U: 5.1, 5.3</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Smyslová výchova
 Ročník: 2.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo,MPV
Žák by měl:	<p>Rozvíjení zrakového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování základních barev a jejich pojmenování - postupné poznávání dalších barev a jejich pojmenování - třídění předmětů dle předem stanovených kritérií - pojmenování předmětů na obrázku <p>Rozvíjení sluchového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - s využitím zraku - zdokonalování se v určování směru a původu zvuku <p>Rozvíjení hmatového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebeobslužné dovednosti - rozlišení suchý/mokrý, studený/teplý - hlazení různých druhů materiálu - cviky na uvolnění ruky - nácvik správného úchopu tužky <p>Prostorová a směrová orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišování: nahoře/dole před/za/vedle vpravo/vlevo <p>Rozvíjení čichového a chuťového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišování chutí sladké/slané/kyselé - rozlišování potravin dle chuti - rozlišování voní/páchne 	Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítko Motivační 1		<p>U: 1.1, 1.4</p> <p>U: 2.1, 2.4 MPV: Hv</p> <p>U: 3.1, 3.2 MPV: PVv</p> <p>MPV: RV</p> <p>U: 4.2, 4.3</p> <p>U: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Smyslová výchova
 Ročník: 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uchopit předměty - manipulovat s předměty - rozlišovat tvary, barvy - reagovat na své jméno - poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí - zvládat základní sebeobslužné dovednosti - vnímat prostor, rozlišovat směrovou orientaci ve známém prostoru - orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí - rozlišovat některé chutě, vůně, pachy 	<p>Rozvíjení zrakového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování barev a jejich pojmenování - třídění předmětů dle předem stanovených kritérií, navyšování obtížnosti - pojmenování předmětů na obrázku - pojmenování předmětů zleva doprava <p>Rozvíjení sluchového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - s využitím/bez využití zraku - zdokonalování se v určování směru a původu zvuku - hlasy zvířat a jejich napodobování <p>Rozvíjení hmatového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebeobslužné dovednosti - rozlišení suchý/mokrý, teplý/studený, měkký/tvrký - hlazení různých druhů materiálu a snaha o jejich rozpoznání - fixace správného úchopu tužky <p>Prostorová a směrová orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišování a procvičování: <ul style="list-style-type: none"> o vpředu/vzadu o uvnitř/vně o první/poslední <p>Rozvíjení čichového a chuťového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišování chutí sladké/slané/kyselé - rozlišování potravin dle chuti 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		<p>OV: 1.1, 1.2 U: 1.3, 1.4, 1.5 MPV: RV</p> <p>OV: 2.1, 2.3 U: 2.1, 2.2, 2.4, 2.5</p> <p>OV: 3.1 U: 3.1, 3.2 MPV: RV, PVv</p> <p>OV: 4.1, 4.2 U: 4.3, 4.4 MPV: PoV</p> <p>OV: 5.1 (část) 5.3 (část) U: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Smyslová výchova
 Ročník: 4.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
Žák by měl:	<p>Rozvíjení zrakového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění předmětů na základě vnímání tvarů zrakem i hmatem, třídění obrázků - hledání shodných a odlišných objektů na obrázku - denní časové úseky podle činností, obrázků, piktogramů - procvičování barev, tvarů <p>Rozvíjení sluchového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - bez využití zraku - reakce na oslovení, zavolání, splnění jednoduchých pokynů - rozlišování zvuků hudebních nástrojů - rozlišování zvuků příroda/město - vytleskávání jednoduchých slov <p>Rozvíjení hmatového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - fixace správného úchopu tužky - držení lžice, příboru, hrnku - hlazení a držení různých předmětů a jejich následné rozpoznávání - procvičování jemné motoriky: <ul style="list-style-type: none"> o rozepínání/zapínání zipů, knoflíků o navlékání korálů <p>Prostorová a směrová orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace na vlastním těle - řazení předmětů podle směrové orientace - pozorování přírody – roční období 	Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1		<p>U: 1.2, 1.3, 1.6 MPV: RV</p> <p>U: 2.1, 2.2, 2.4, 2.5, 2.6 MPV: HV, ŘV</p> <p>U: 3.1, 3.2, MPV: RV, PVv</p> <p>U: 4.3, 4.4, 4.5 MPV: RV</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Smyslová výchova
 Ročník: 4.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
Žák by měl:	Rozvíjení čichového a chuťového vnímání - správné dýchání, vdechování vůně, rozlišování nelibých pachů - procvičování rozlišování chutí (ovoce, zelenina)	Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1		U: .1, 5.2, 5.3, 5.4 MPV: RV

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Smyslová výchova
 Ročník: 5.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo,MPV
Žák by měl:	<p>Rozvíjení zrakového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění předmětů na základě vnímání tvarů zrakem i hmatem poznávání změn a rozdílů na obrázcích (s pomocí) - hledání shodných a odlišných objektů na obrázku - poznávání osob ze svého okolí, spolužáků, učitelů - denní režim (obrázky, piktogramy ...) <p>Rozvíjení sluchového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení sluchové paměti (hry) - napodobování různých zvuků - vytleskávání složitějších slov a krátkých vět - intenzita zvuku – rozlišování nahlas/potichu <p>Rozvíjení hmatového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování rozpoznávání různých druhů materiálu, jejich tvaru, velikosti, povrchu - sebeobslužné dovednosti - procvičování jemné motoriky: <ul style="list-style-type: none"> o rozepínání/zapínání zipů, knoflíků o navlékání korálů o snaha o vázání tkaniček 	Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1		<p>U: 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 MPV: RV, ŘV</p> <p>U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6 MPV: ŘV, HV</p> <p>U: 3.1, 3.2, 3.3 MPV: PVv</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Smyslová výchova
 Ročník: 5.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
Žák by měl:	<p>Prostorová a směrová orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování směrové orientace (levá/pravá, chůze po chodníku, silnici apod.) - umístování předmětů podle pokynů - procvičování orientace na vlastním těle - příroda v ročních obdobích – pozorování <p>Rozvíjení čichového a chuťového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování rozlišování chutí (nápoje – čaj, voda, limonáda, minerálka, mléko, kakao apod.) - poznávání předmětů dle vůní (květiny – vycházky) 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		<p>U: 4.1, 4.2, 4.4, 4.5 MPV: RV, PoV</p> <p>U: 5.2, 5.4</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Smyslová výchova
 Ročník: 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznat, řadit, skládat a tříditi předměty podle velikostí, barevné a tvarové odlišnosti - poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky - rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků - poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů 	<p>Rozvíjení zrakového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování a upevňování učiva z nižších ročníků - cvičení soustředěného zrakového vnímání pomocí různých výrazných předmětů, sledování TV, DVD <p>Rozvíjení sluchového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování a upevňování učiva z nižších ročníků - zvuky spojené s denním životem, nebát se (zvonek, telefon, sanitka apod.) - rozpočítávání, nápodoba <p>Rozvíjení hmatového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování sebeobslužných dovedností, upevňování správných návyků, zvyšování samostatnosti - procvičování jemné motoriky: <ul style="list-style-type: none"> o rozepínání/zapínání zipů, knoflíků o navlékání korálů o provlékání tkaniček o nácvik vázání tkaniček - třídění předmětů – podle tvaru, povrchu 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		<p>OV: 1.3 U: 1.3, 1.4, 1.5 MPV: RV</p> <p>OV: 2.2, 2.5 U: 2.4, 2.5, 2.6 MPV: RV, HV, PoV</p> <p>OV: 3.2 U: 3.1, 3.2, 3.4 MPV: PVv</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Smyslová výchova
 Ročník: 7.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
Žák by měl:	<p>Rozvíjení zrakového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění předmětů dle předem stanovených kritérií - hledání shodných a odlišných objektů - denní doba, denní režim <p>Rozvíjení sluchového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmizace, vytleskávání - dělení jednoduchých slov na slabiky - sluchově motorická cvičení, cvičení sluchové paměti <p>Rozvíjení hmatového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování jemné motoriky: <ul style="list-style-type: none"> ○ rozepínání/zapínání zipů, knoflíků, pásků a přezek ○ nácvik oblékání panáka ○ navlékání korálů ○ provlékání tkaniček ○ vázání tkaniček <p>Prostorová a směrová orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování směrové orientace dle zadávaných úkolů na obrázku i vlastním těle - rozeznávání ročních období podle základních znaků - vycházky – chůze ve dvojici, zástup 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		<p>U: 1.2, 1.4, 1.5 MPV: RV</p> <p>U: 2.2, 2.3, 2.6</p> <p>U: 3.1, 3.2 MPV: PVV</p> <p>U: 4.3, 4.5</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Smyslová výchova
 Ročník: 7.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo
Žák by měl:	Rozvíjení čichového a chuťového vnímání - procvičování a upevňování učiva z nižších ročníků - návštěva cukrárny, mléčného baru, pizzerie (stolování ve společnosti) - hygiena – péče o čistotu těla, nepříjemné pachy (pot, boty apod.)	Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1		U: 5.2, 5.4

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Smyslová výchova
 Ročník: 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty - napodobit předvedené pohyby - poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky - poznat známé předměty podle hmatu - poznat předměty čichem podle vůně 	<p>Rozvíjení zrakového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění předmětů dle předem stanovených kritérií s postupným navyšováním obtížnosti - hledání shodných a odlišných objektů s postupným navyšováním obtížnosti - napodobování předvedených pohybů <p>Rozvíjení sluchového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - dělení jednoduchých vět na slova - cvičení sluchové paměti - napodobování zvuků <p>Rozvíjení hmatového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování sebeobslužných dovedností - nácvik vsouvání klíče do zámku - procvičování vázání tkaniček <p>Prostorová a směrová orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování směrové orientace dle zadávaných úkolů na obrázku i vlastním těle, a to s postupným navyšováním obtížnosti <p>Rozvíjení čichového a chuťového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování rozlišování chutí potravin a nápojů - poznávání předmětů dle vůní - osobní hygiena 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		<p>OV: 1.4, 1.7 U: 1.4, 1.5 MPV: RV</p> <p>OV: 2.4 U: 2.3, 2.4, 2.5 MPV: HV, ŘV</p> <p>OV: 3.4 U: 3.1, 3.2 MPV: PVV</p> <p>U: 4.3, 4.4 MPV: PoV</p> <p>OV: 5.2 U: 5.2, 5.4</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Smyslová výchova
 Ročník: 9.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
Žák by měl:	<p>Rozvíjení zrakového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování třídění předmětů dle různých kritérií - práce s objekty, jejich vyhledávání, řazení, uspořádání - práce s obrázky, barvami - rozpoznávání denní doby podle činností <p>Rozvíjení sluchového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování dělení vět a slov - spojování slabik ve slova - zvuky spojené s denním životem, nebát se (zvonek, telefon, sanitka apod.) <p>Rozvíjení hmatového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - odemykání/zamykání zámku - rozlišování tupý/ostrý, hladký/drsný - rozlišování teplý/studený, měkký/tvrký <p>Prostorová a směrová orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik popisu cesty z bodu A do bodu B na obrázku i ve skutečnosti - rozlišování vpravo/vlevo, nahoře/dole, před/za <p>Rozvíjení čichového a chuťového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování rozlišování chutí potravin a nápojů a následný popis - poznávání předmětů dle vůní 	Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítko Motivační 1		<p>U: 1.2, 1.4, 1.5 MPV: RV</p> <p>U: 2.3, 2.6 MPV: ŘV, HV</p> <p>U: 3.1, 3.2, 3.3</p> <p>U: 4.2, 4.3</p> <p>U: 5.2, 5.4 MPV: RV</p>

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
 Vyučovací předmět: Smyslová výchova
 Ročník: 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	Průřezová témata	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky - rozeznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu - třídit předměty na základě hmatu (podle velikosti a tvaru) - rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů - rozlišovat vpravo/vlevo, nahore/dole, před/za a vedle - rozeznat roční období podle základních znaků - poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky 	<p>Rozvíjení zrakového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování a upevňování osvojených znalostí a dovedností a jejich následné praktické využití - reakce na známé osoby - denní režim podle obrázku (piktogramu) <p>Rozvíjení sluchového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování a upevňování osvojených znalostí a dovedností <p>Rozvíjení hmatového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování a upevňování osvojených dovedností, se zaměřením na činnosti používané v praxi <p>Prostorová a směrová orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování popisu cesty z bodu A do bodu B na obrázku i ve skutečnosti - příroda v ročních obdobích <p>Rozvíjení čichového a chuťového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování rozlišování chutí oblíbených potravin a nápojů - procvičování správného dýchání - poznávání zdraví nebezpečných výrobků podle obalu - rozeznávání čerstvých a zkažených potravin 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítko Motivační 1</p>		<p>OV: 1.5, 1.6 U: 1.2, 1.5 MPV: RV</p> <p>U: 2.1, 2.2, 2.3, 2.6</p> <p>OV: 3.3, 3.5 U: 3.2, 3.3, 3.4</p> <p>OV: 4.3 (část) 4.4, 4.6 U: 4.2, 4.3, 4.5</p> <p>OV: 5.4 U: 5.2, 5.4 MPV: RV</p>

10.3 UMĚNÍ A KULTURA

10.3.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

10.3.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova vychází z oblasti **Umění a kultura** . Zprostředkovává přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Hudební výchova se má stát předmětem především citového prožitku. Má žákům poskytovat relaxaci, uvolnění, radost a také zábavu. Hudební výchova poskytuje estetické vnímání a prožívání okolního světa,

Obsahové vymezení předmětu :

Předmět Hudební výchova se člení na hudebně výchovné činnosti, které jsou v ŠVP děleny na :

- vokální
- instrumentální
- hudebně –pohybové
- poslechové

Obsahem vokálních činností je posilování pěveckých návyků, radosti z pěveckého projevu, dechová cvičení

Obsahem instrumentálních činností je využívání dětských hudebních nástrojů při hudebním doprovodu

Obsahem hudebně-pohybové činnosti je přirozené reagování na hudbu pomocí pohybu, jednoduchého tance a gest

Obsahem poslechové činnosti je vnímání znějící hudby.a vyjádření pocitů z hudby

Časové vymezení předmětu :

Hudební výchova jako vyučovací předmět má v 1. až 10. ročníku dvouhodinovou dotaci pro jednotlivé ročníky.

Organizační vymezení předmětu :

Zařazujeme individuální i skupinovou péči při rozvíjení hudebních a pohybových dovedností, artikulačních , dechových a rytmizačních dovednostech. Organizační formy souvisejí s potřebou rozvíjení konkrétních dovedností dle individuálních schopností žáků.

10.3.1.2 Předmětové strategie

Učitel :

- vede žáky k pozitivnímu vztahu a prožitku
- rozvíjí schopnost spolupracovat a zapojovat se do kolektivních činností
- vede žáky k aktivnímu přístupu
- rozvíjí emocionální cítění
- rozvíjí pohybové a prožitkové cítění dle individuálních schopností žáků

Učitel :

Kompetence sociální a personální

- vede žáky k pochopení emocionálního cítění hudby
- prohlubuje u žáků vztah k hudebním činnostem a k předmětu Hudební výchova

Kompetence komunikativní

- vede žáky k porozumění a naslouchání hudby
- rozvíjí vyjadřování emocionálního cítění při naslouchání hudby
- začlenění průřezových témat

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět : Hudební výchova
 Ročník : 1.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OVO učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání - provádět dechová cvičení s dopomocí učitele - používat jednoduchých rytmických nástrojů s dopomocí učitele - provádět spontánní hudebně pohybovou činnost - dokázat v klidu vyslechnout krátkou 	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - napodobování slyšených tónů - zpěv jednoduchých lidových písní (např. Jedna,dvě, Honza jde) - jednoduchá hlasová cvičení v rozsahu tří tónů <p>Instrumentální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na tělo- tleskání - používání dřívěk, zvonečku k hudebnímu vyjádření - používání jednoduchých dětských nástrojů k doprovodu slyšené hudby (např. doprovod učitele hrajícího na hudební nástroj) <p>Hudebně – pohybová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - spontánní pohybové vyjádření hudby - jednoduché tanečky - (např. Kolo, kolo mlýnské) - pohyb dle rytmických doprovodů <p>Poslechová činnost :</p>	<p>Pochvala, odměna, razítka, motivační odměny, slovní hodnocení</p>		<p>U: 1.3</p>

<p>skladbu</p> <p>- poznávat zvuky nejbližšího okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sluchová cvičení - rozlišování lidského hlasu a hudebních nástrojů - poznávání zvuků předmětů v domácnosti (např. telefon, domovní zvonek) - poslech říkadel a pohádek z CD - poznávání hlasů zvířat - návštěva představení a koncertů pro děti (MAK) <p style="text-align: center;"><u>Alternativní výuka</u></p> <p style="text-align: center;">pro žáky , kteří nekomunikují verbálně</p> <ul style="list-style-type: none"> - přizpůsobit učivo dle doporučení odborníka(SPC) - využívat hudbu jako pomocný nástroj ke komunikaci (zohlednění v IVP žáka) 			
--	--	--	--	--

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Hudební výchova
Ročník : 2.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OVO učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání a správné držení těla - provádět dechová cvičení s dopomocí učitele - používat jednoduché dětské rytmické nástroje - vytvářet rytmické doprovody - provádět hudebně – pohybovou činnost 	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpěv jednoduchých lidových písní (např. Halí, belí,) - nápodoba pěveckého projevu v rozsahu kvinty - spontánní pěvecký projev <p>Instrumentální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na tělo- tleskání, dupání - hra na dětské hudební nástroje a předměty denní potřeby (např. vařečky, lžičky, chrastítka) - doprovázet slyšenou hudbu na dětské hudební nástroje – hra na muzikanty <p>Hudebně – pohybová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby - pohybové hry s říkadly a dětskými 	<p>Pochvala, slovní hodnocení, odměna</p>		<p>OVO: U: 1.3</p>

<p>- v klidu vyslechnout krátkou skladbu</p> <p>rozlišovat zvuky okolí. poslech hudby a vyjádření vlastních pocitů z hudby</p>	<p>popěvky (např. Zajíček v své jamce, Šel zahradník do zahrady)</p> <ul style="list-style-type: none"> - spontánní pohyb dle melodických a rytmických doprovodů a slyšené hudby - taneční ztvárnění moderní hudby dle nápodoby učitele <p>Poslechová činnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidský hlas – poslech lidových písní v podání známých interpretů - rozlišování zvuků – zvonek, bubínek, hudební nástroj - poznávání zvuků dopravních prostředků - návštěva koncertu (MAK) - poslech pohádkových písní - audio, video ,PC - vyslechnout hudbu a vyjádřit pocity (např. pohybem, kresbou) <p style="text-align: center;"><u>Alternativní výuka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -přizpůsobit učivo žákům, kteří nekomunikují verbálně, dle doporučení odborníka SPC – zohlednění učiva v IVP žáka – využívat hudbu jako pomocný nástroj ke komunikaci – prolínat alternativní výuku všemi ročníky 			
--	---	--	--	--

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Hudební výchova
Ročník : 3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OVO učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání - provádět dechová cvičení dbát na správné držení těla (s dopomocí učitele) - nácvik a zpěv jednoduchých lidových písní - zřetelná výslovnost slov říkadel a písní - nácvik jednoduchých říkadel <p>-rytmická cvičení s jednoduchými hudebními nástroji a předměty denní potřeby</p> <p>-pohyb podle jednoduchých rytmických</p>	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena- dbát na zřetelnou výslovnost při zpěvu - rozezpívání a hlasová cvičení v rozsahu kvinty - zpěv jednoduchých lidových písní a písní zaměřených k ročním obdobím - (např. Travička zelená) <p>Instrumentální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na tělo – tleskání, dupání - hra na ozvěnu – napodobování hlasů zvířat - Orffův instrumentář- využívání jednoduchých dětských hudebních nástrojů při doprovodu slyšené hudby <p>Hudebně – pohybová činnost :</p>	<p>Motivační pochvala,slovní hodnocení, odměna</p>		<p>U: 1.3 1.4</p>

<p>doprovodů (s dopomocí učitele)</p> <p>- dokázat v klidu vyslechnout krátkou skladbu</p> <p>- využívat hudbu k relaxačním cvičením</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby - pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů - nácvik jednoduchého tanečku a hry (např. Zlatá brána) - nácvik pohybových her a tanečků (např. Zlatá brána) <p>Poslechová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišování lidského hlasu a hudebních nástrojů - poslech písní a říkadel v provedení dětských sborů - poslech jednoduché skladby - poslech říkadel, písní a pohádek v podání dětských sborů a známých interpretů - provádět relaxační cvičení při hudbě - návštěva koncertu a představení (MAK) <p style="text-align: center;"><u>Alternativní výuka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zohlednění učiva v IVP žáka - přizpůsobit učivo žákům, kteří nekomunikují verbálně - využívat hudbu jako pomocný nástroj ke komunikaci 			
--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - provádět hudebně – pohybovou činnost - spontánní pohyb dle slyšené hudby - dokázat v klidu vyslechnout krátkou skladbu - sluchová cvičení bez zapojení zraku 	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena, pravidelné dýchání - nácvik správné výslovnosti jednoduchých textů písní a říkadel (např. Běží liška k Táboru) - pěvecký a mluvní projev - melodizace říkadel <p>Instrumentální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na nástroje s Orffova instrumentáře a jednoduché hudební nástroje- bubínek , hůlky - rytmizace jednoduchých říkadel – tleskání, dupání - hra na tělo – tleskání, dupání - hra na ozvěnu – poznávaného 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, motivační ocenění</p>		<p>OVO :</p> <p>U: 1.3 3.2</p>
---	--	--	--	---

-	<p>Hudebně – pohybová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby - pohybové znázornění jednoduchých říkadel - -nácvik jednoduchého tanečku (Např. Červený šátečku..) <p>Poslechová činnost : lidský hlas a hudební nástroj – poslech písní v podání dětských souborů a známých interpretů</p>			

	<ul style="list-style-type: none">- poslech jednoduché relaxační hudby- poslech zvuků okolí – dopravní prostředky, zvuky ulice- návštěva koncertu (MAK) <p style="text-align: center;"><u>Alternativní výuka</u></p> <ul style="list-style-type: none">-přizpůsobit učivo žákům, kteří nekomunikují verbálně– zohlednit učivo v IVP žáka– využívat hudbu jako pomocný nástroj ke komunikaci			
--	--	--	--	--

Vzdělávací oblast :Umění a kultura
 Vyučovací předmět : Hudební výchova
 Ročník :5.

➤ Konkretizovaný výstup	➤ Konkretizované učivo	➤ Nástroje hodnocení	➤	➤ OVO učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání - provádět dechová cvičení (s dopomocí učitele) - rozlišit zvuk - hudební nástroj, lidský hlas <ul style="list-style-type: none"> - používat dětské hudební nástroje <ul style="list-style-type: none"> - pohybovat se dle jednoduchých tanečních her,pohybových her,písní a říkadel 	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena – správné držení těla při dýchání, hlasová cvičení v rozsahu čtyř tónů - pěvecký a mluvní projev – nácvik správné výslovnosti textů písní - nácvik písní s aktuální tematikou - (roční období, písně s tematikou maminka, Vánoce) - <p>Instrumentální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na nástroje z Orffova instrumentáře - hra na dostupné předměty – vařečky, pokličky, misky - hry v přírodě- využívání přírodních materiálů k instrumentální činnosti - hra na muzikanty- rytmický doprovod písní <p>Hudebně – pohybová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby- vyjádřit spontánním pohybem 	<p>Pochvala, slovní hodnocení, motivační odměna</p>		<p>OVO :</p> <p>1.1. 1.3.</p> <p>U:</p> <p>1.1. 1.3. 2.4. 3.2.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dokázat v klidu vyslechnout krátkou skladbu - rozlišit hudební nástroj, lidský hlas a zvuky okolí 	<p>pocity z hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry s říkadly- znázorňovat pomocí pohybu obsah říkadel - pohyb dle rytmických doprovodů - nácvik pohybových her a tanečků (např. Čížečku, čížečku) <p>Poslechová činnost :</p> <p>lidský hlas- poslech dětských písní v uměleckém provedení</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební nástroj – poslech relaxační hudby - pohybové vyjádření hudební skladby - návštěva koncertu (MAK) - poslech písní z dětských muzikálů audio, video <p><u>Alternativní výuka</u></p> <p>-přizpůsobit učivo dle doporučení odborníka SPC žákům, kteří nekomunikují verbálně a zohlednit to v IVP žáka</p>			
--	--	--	--	--

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět : Hudební výchova
 Ročník :6.

➤ Konkretizovaný výstup	➤ Konkretizované učivo	➤ Nástroje hodnocení	➤	➤ OVO učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání - provádět dechová cvičení - dbát na správné držení těla (s dopomocí učitele) - rozlišit zvuk – hudební nástroj, - lidský hlas - používat dětské rytmické a melodické nástroje - provádět hudebně – pohybovou činnost 	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena- postupné zesilování a zeslabování hlasu - rozezpívání v rozsahu kvinty - rytmus-vytleskávání říkadel - nácvik jednoduchých lidových písní (např. Prší,prší) - pěvecký a mluvní projev se snahou o zřetelnou výslovnost (lidové písně a říkadla- (např. Říkadla J. Lady) - Instrumentální činnosti : - hra na nástroje z Orffova instrumentáře a dostupné předměty- vařečky, chrastítka, misky - rytmizace říkadel pomocí dětských hudebních nástrojů - hra na tělo - tleskání, dupání - hra na ozvěnu – poznávání a opakování hlasů zvířat - Hudebně – pohybová činnost : - pohybové vyjádření slyšené hudby 	<p>Pochvala, slovní hodnocení, odměna</p>		<p>U: 2.4. 3.2</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dokázat v klidu vyslechnout krátkou skladbu - poznávání nejznámějších hudebních nástrojů 	<ul style="list-style-type: none"> - opakování hudebně pohybových - nácvik her a tanečků - pohyb dle rytmu hudby - nácvik jednoduchých tanečních kroků s dopomocí učitele <p>Poslechová činnost :</p> <p>lidský hlas- seznámení s písněmi současných skladatelů (např. Uhlíř, Svěrák) v interpretaci známých zpěváků</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební nástroj- rozlišování známých hudebních nástrojů - poslech krátkých skladeb různého charakteru - návštěva koncertu (MAK) <p style="text-align: center;">Alternativní výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> -přizpůsobit učivo dle doporučení odborníka (SPC) - využívat hudbu jako podpůrný nástroj komunikace 			
---	---	--	--	--

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět : Hudební výchova
 Ročník :7.

➤ Konkretizovaný výstup	➤ Konkretizované učivo	➤ Nástroje hodnocení	➤	➤ OVO učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání - provádět dechová cvičení (s dopomocí učitele) - rozlišit zvuk – lidský hlas, hudební nástroj - používat dětské hudební nástroje - sluchová cvičení – rozlišování zvuků okolí - pohybovat se dle jednoduchých tanečních her 	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena - rytmus - pěvecký a mluvní projev - -nácvik písní současných hudebních skladatelů pro děti a mládež <p>Instrumentální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na nástroje z Orffova instrumentáře - rytmizace jednoduchých popěveků a říkadel - hra na tělo -dupání, tleskání, luskání - hra na ozvěnu – poznávání hlasů zvířat, dopravních prostředků <p>Hudebně – pohybová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby - seznámení s jednoduchými tanečními kroky - pohybově rozlišovat tempo a rytmus slyšené hudby - spontánní vyjádření hudby 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, motivační odměna</p>		<p>U :</p> <p>1.2.</p> <p>1.4.</p> <p>3.2.</p>

<p>- dokázat v klidu vyslechnout krátkou skladbu</p>	<p>Poslechová činnost :</p> <p>lidský hlas-poslech písní v podání dětských souborů a známých zpěváků</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišení a poznávání hudebních nástrojů - poslech relaxační hudby - spojení relaxační hudby s tělesným pohybem - návštěva koncertu - návštěva divadelního představení (MAK) <p style="text-align: center;">Alternativní výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> - přizpůsobit učivo individuálním schopnostem žáků a zohlednit učivo v IVP žáka 			
--	---	--	--	--

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět : Hudební výchova
 Ročník :8.

➤ Konkretizovaný výstup	➤ Konkretizované učivo	➤ Nástroje hodnocení	➤	➤ OVO učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání - - provádět dechová cvičení - dbát na správné držení těla při zpěvu a dechových cvičeních - (s dopomocí učitele) <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit zvuk- lidský hlas hudební nástroj - používat dětské hudební nástroje <ul style="list-style-type: none"> - provádět hudebně – pohybovou činnost - pohybovat se dle jednoduchých tanečních her 	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena – síla hlasu - rytmus říkadel,písní - dechová cvičení(např. foukání do zavěšených míčků, motýlků) - rozlišovat pěvecký a mluvní projev pomocí písní a říkadel - nácvik jednoduchých lidových a umělých písní v rozsahu kvinty (např. Ovčáci, čtveráci) - nácvik písní současných autorů (např. Písně Uhlíře a Svěráka) <p>Instrumentální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na nástroje z Orffova instrumentáře - rytmizace pomocí dostupných předmětů běžné potřeby - hra na tělo – tleskání, dupání, luskání - hra na ozvěnu – poznávání zvuků ulice - -hra na muzikanty- vytváření vlastních rytmických doprovodů ke slyšené hudbě <p>Hudebně – pohybová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby - opakování a nácvik tanečků - propojení tělesných cvičení s 	<p>Pochvala, slovní hodnocení, motivační odměna</p>		<p>U : 1.4. 2.1. 3.2.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dokázat v klidu vyslechnout krátkou skladbu - dokázat využít hudbu k relaxačním cvičením 	<p>hudbou</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybově vyjádřit tempo a rytmus <p>Poslechová činnost :</p> <p>lidský hlas – poslech pohádkových písní v podání známých umělců</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech krátké ukázky vážné hudby a sdělování pocitů z hudby - návštěva koncertu (MAK) - relaxace a relaxační cvičení při poslechu hudby <p style="text-align: center;">Alternativní výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> – přizpůsobit učivo s ohledem k individuálním zvláštnostem žáků – využívat hudbu jako pomocný nástroj komunikace 			
---	--	--	--	--

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět : Hudební výchova
 Ročník :9

➤ Konkretizovaný výstup	➤ Konkretizované učivo	➤ Nástroje hodnocení	➤	➤ OVO učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání - provádět dechová cvičení s dopomocí učitele - dbát na správné držení těla při zpěvu a dechovém cvičení - rozlišit zvuk - rozlišit krátké a dlouhé tóny - používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením - provádět hudebně – pohybovou činnost 	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena- síla hlasu- zesilování, zeslabování - dechová cvičení - motivační hry na správné dýchání - (např. Fouká vítr, Motýlci) - rytmus - udržování rytmu při nácviku říkadel a písní (např. Tluče bubeníček) - nácvik lidových a umělých písní - dbát na pěvecký a mluvní projev a srozumitelnou výslovnost při nácviku písní a říkadel <p>Instrumentální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na nástroje z Orffova instrumentáře - rytmizace pomocí jednoduchých hudebních nástrojů denní potřeby - hra na tělo – tleskání, dupání, luskání - hra na ozvěnu – napodobování hlasů a zvuků okolí <p>Hudebně – pohybová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby,nácvik jednoduchých tanečních kroků - ukázky moderního tanečního 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, motivační odměna</p>		<p>OVO :</p> <p>1.6. 1.8.</p> <p>U :</p> <p>1.4. 3.2.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dokázat v klidu vyslechnout krátkou skladbu 	<p>projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> - napodobování tanečních kroků současné moderní hudby - opakování známých tanečků - spontánní projev ,vyjádřit pocity a radost z hudby a pohybu <p>Poslechová činnost :</p> <p>lidský hlas – poznávání současných hudebních žánrů (např. country , pop) v podání známých zpěváků</p> <p>-poslech klasické hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání hudebních nástrojů podle zvuku - vyslechnou skladbu a vyjádřit pocity - spojit relaxační hudbu s tělesným cvičením <p style="text-align: center;">Alternativní výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> -přizpůsobit učivo dle doporučení odborníka (SPC) - využívat hudbu jako pomocný nástroj ke komunikaci - zohlednění učiva v IVP žáka 			
---	---	--	--	--

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
 Vyučovací předmět : Hudební výchova
 Ročník :10.

➤ Konkretizovaný výstup	➤ Konkretizované učivo	➤ Nástroje hodnocení	➤	➤ OVO učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání - - provádět dechová cvičení - - provádět hlasová cvičení - osvojit si rytmus - rozlišit zvuk - rozlišit krátké a dlouhé tóny <ul style="list-style-type: none"> - používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením <ul style="list-style-type: none"> - provádět hudebně – pohybovou činnost - pohybovat se dle jednoduchých tanečních her 	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena, správné dýchání, rozezpívání v rozsahu pěti tónů (kvinta) - snaha o správný rytmus písní a říkadel - nácvik písní lidových a umělých (např. Okolo Frýdku) - dbát na zřetelnou výslovnost při pěveckém a mluvním projevu <p>Instrumentální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na nástroje z Orffova instrumentáře - rytmizace říkadel - hra na tělo – leskání, dupání, luskání, propojování činností - hra n a ozvěnu – napodobování hlasů, zvuků <p>Hudebně – pohybová činnost :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby reagovat pohybově na rytmus 	<p>Slovní hodnocení, pochvala, odměna</p>		<p>.</p> <p>OVO :</p> <p>1.6.</p> <p>1.8.</p> <p>1.11.</p> <p>U :</p> <p>1.1</p> <p>2.2.</p> <p>3.2</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dokázat v klidu vyslechnout krátkou skladbu - využívat hudbu k relaxaci 	<ul style="list-style-type: none"> - slyšené hudby - opakování tanečků a pohybových her - -vyjádření pocitů ze slyšené hudby - vyjádření radosti z pohybu - spontánní tanec - seznámení s jednoduchými tanečními kroky na nácvik tanečků (např. Měla babka) <p>Poslechová činnost :</p> <p>lidský hlas - poslech písní současných interpretů moderní hudby a písní pro děti a mládež</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání hudebních nástrojů - dokázat v klidu vyslechnout skladbu a vyjádřit pocity z hudby - relaxační hudbu propojit s tělesným cvičením - návštěva koncertu (MAK) - poslech písní – audio, video , PC - poslech vážné hudby - poslech a známých žánrů současné hudby 			
--	---	--	--	--

	<p style="text-align: center;">Alternativní výuka</p> <ul style="list-style-type: none">– přizpůsobit učivo dle doporučení odborníka (SPC)– využívat hudbu jako podpůrný nástroj ke komunikaci– přihlížet k individuálním schopnostem a dovednostem žáků a zohlednit je v IVP žáka– ve všech ročnících provádět činnosti s dopomocí učitele dle individuálních požadavků žáků			
--	---	--	--	--

10.4. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

10.4.1 POHYBOVÁ VÝCHOVA

10.4.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Pohybová výchova** vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je rozvíjet u žáků pozitivní vztah k pohybovým aktivitám a motorickému cvičení.

Učí žáky reagovat na pokyny a povely, jež se vztahují k dané pohybové aktivitě. Vytváří předpoklady pro zvládnutí základních pohybových činností a dovedností a prostorové orientace.

Obsahové vymezení předmětu :

Specifické úkoly **Pohybové výchovy** vycházejí ze specifík postižení žáků. Obsah předmětu je přizpůsoben aktuálnímu zdravotnímu stavu žáků s ohledem na typ a závažnost postižení.

Cílem a posláním **Pohybové výchovy** je zařazení pravidelného aktivního pohybu do běžného života. Pohyb je pro člověka přirozený, a proto je nezbytné jej rozvíjet, a to zejména u dětí s mentálním postižením a kombinovanými vadami. Typ pohybové aktivity je vždy volen individuálně a s ohledem na schopnosti žáků.

Časové vymezení předmětu :

Vyučovací předmět **Pohybová výchova** se vyučuje ve všech 10. ročnících ZŠ Speciální s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídající minimální dotaci v Rámcovém učebním plánu.

Organizační vymezení předmětu :

Organizační forma **Pohybové výchovy** úzce souvisí s aktuální úrovní pohybových schopností, mentálním postižením a potřebou rozvíjet konkrétní dovednosti.

Rozeznáváme:

- Individuální péči – individuální přístup ke každému žákovi, zaměření na konkrétní problematickou oblast, nácvik nových pohybových dovedností, průpravná cvičení, kontrola správného provedení pohybu
- Skupinovou péči – skupinové hry, hry orientující se na skupinovou spolupráci, pohyb v přírodě

Výuka **Pohybové výchovy** zpravidla probíhá v předem určených prostorách, s ohledem na klimatické podmínky i venku na hřišti či v přírodě.

10.4.1.2 Předmětové strategie

Učitel :

- umožňuje žákovi přiměřený pohyb a rozvíjí u něj vlastní individualitu
- využívá dostupného sportovního náčiní, ale také předměty denní potřeby
- při vycházkách do přírody využívá členitosti terénu
- vede žáky k uvědomování si vlastního těla, možnosti ovládat jej a zlepšovat pohybovou výkonnost a tělesnou zdatnost
- napomáhá vytvářet pozitivní vztah k pohybu a rozvíjet radost z tělesné aktivity

Učitel :

Kompetence komunikativní

- vede žáky ke vzájemné komunikaci, verbální či nonverbální formou
- učí žáky reagovat na jednoduché pokyny a povely
- učí žáky vyjádřit souhlas či nesouhlas, přání a potřeby

Kompetence sociální a personální

- učí žáky spolupracovat ve skupině, přičemž se učí vzájemnému respektu, toleranci a ohleduplnosti

Kompetence pracovní

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k pohybové aktivitě
- podporuje osvojování sebeobslužných činností a základů osobní hygieny

Kompetence k řešení problémů

- podporuje u žáků rozvoj prostorové i časové orientace
- napomáhá překonávat strach a obavy
- připravuje žáky na zvládání jednoduchých životních situací

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět: Pohybová výchova
 Ročník: 1.-3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám - reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti - snažit se o samostatný pohyb 	<p>Pohyb a pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - stoj/sed/dřep - leh na břicho/na zádech - motivační a napodobivé hry - rozvíjení hybnosti, polohování, změny polohy, uvolňovací cvičení - hudebně pohybové hry, tanečky <p>Chůze</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnovážná cvičení - nácvik chůze ve dvojicích - nácvik chůze po schodech - nácvik chůze s oporou, s dopomocí, samostatný pohyb - vycházky do přírody, pohyb v terénu - výlety <p>Lezení</p> <ul style="list-style-type: none"> - vpřed libovolným způsobem - prolézání obručí - podlézání překážek <p>Cviky s míčem</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní manipulace s míčem a drobným náčiním - snaha o házení - kutálení po zemi - házení o zeď <p>Mimořádné aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> - plavání, hry ve vodě - sáňkování, koulování, turistika 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		<p>OV: 1.1, 1.3, 2.5 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3 MPV: HV, RV, SV</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Pohybová výchova

Ročník: 4.-6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost - rozvíjet motoriku a koordinaci pohybu a poloh 	<p>Pohyb a pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - stoj/sed/dřep - leh na břicho/na zádech + následné přetočení - pohybová cvičení s využitím tradičního i netradičního náčiní - rytmická cvičení - relaxační cvičení - rozvíjení motoriky, koordinace pohybů, rovnovážná cvičení - rehabilitační cvičení dle možností školy a žáků <p>Chůze</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování chůze ve dvojicích - procvičování chůze po schodech - chůze po špičkách/po patách - střídání pomalé a rychlé chůze <p>Lezení</p> <ul style="list-style-type: none"> - po břicho/po kolenou - po lavičce <p>Cviky s míčem</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik shazování kuželek míčem - nácvik házení míče do koše - kopání do míče - cvičení s overballem - cvičení s rehabilitačním míčem <p>Mimořádné aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> - plavání, hry ve vodě, sáňkování, turistika 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		<p>OV: 1.2, 1.5, 2.2 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.2, 2.3, 2.5 MPV: HV, RV, SV</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět: Pohybová výchova
 Ročník: 7.- 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mít osvojeny základní pohybové činnosti - zvládnout uvolnění a zklidnění organismu 	<p>Pohyb a pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - předklon/záklon - úklon na obě strany - nápodoba - stoj na jedné noze - průpravné hry - prvky jógových cvičení – cvičení na zklidnění organismu - uvolňování spastických částí těla - stimulace pohybu v prostoru, rozvíjení aktivního pohybu - rehabilitační cvičení dle možností školy a žáků <p>Chůze</p> <ul style="list-style-type: none"> - po schodech s pravidelným střídáním nohou - nácvik chůze po šikmé ploše - nácvik chůze po nerovném povrchu - překračování překážek v terénu <p>Lezení</p> <ul style="list-style-type: none"> - po lavičce - prolézání tunelem - na klouzačku + následný skluz <p>Cviky s míčem</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování shazování kuželek míčem - procvičování házení míče do koše - míčové hry <p>Tanec</p> <ul style="list-style-type: none"> - na oblíbené dětské písni 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		<p>OV: 1.4 (část) 1.6 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6 MPV: HV, RV, SV</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět: Pohybová výchova
 Ročník: 7.- 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
Žák by měl:	Mimořádné aktivity - plavání, hry ve vodě - sáňkování, koulování - turistika - stolní tenis	Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět: Pohybová výchova
 Ročník: 9.- 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů - snažit se o samostatný pohyb 	<p>Pohyb a pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - střídání pohybů dle názorné ukázky - samostatné provádění cviků podle pokynu učitele - rytmická a pochodová cvičení (s hudbou, bez hudby, s vytleskáváním) - cvičení se švihadlem, se stuhou - cviky na žebřinách - válení sudů - pravidla jednoduchých her (Škatulata apod.) - relaxační a rehabilitační cvičení <p>Chůze</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování chůze po šikmé ploše - procvičování chůze po nerovném povrchu - nácvik vytrvalostní chůze - nácvik chůze po čáře <p>Skok</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik skoku snožmo - nácvik poskoku snožmo <p>Cviky s míčem</p> <ul style="list-style-type: none"> - hry s owerbalem - cvičení na rehabilitačním míči <p>Mimořádné aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> - plavání, hry ve vodě - sáňkování, koulování - turistika - stolní tenis 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		<p>OV: 1.4, 2.5 U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6 MPV: HV, RV, SV</p>

10.5. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

10.5.1 PRACOVNÍ A VÝTVARNÁ VÝCHOVA

10.5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Pracovní a výtvarná výchova** je složen z předmětů Pracovní výchova a Výtvarná výchova. Pracovní výchova vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**, Výtvarná výchova ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. Tyto dva předměty se vzájemně prolínají a její sloučení v jeden se osvědčilo v období, kdy se vyučovalo dle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy. Pracovní a výtvarná výchova patří mezi stěžejní vzdělávací oblasti. Zahrnuje činnosti, které napomáhají u žáků rozvíjet základní hygienické návyky, péči o vlastní osobu, ale také pracovní návyky a dovednosti. Zaměřuje se na rozvoj motorických schopností a dovedností.

Obsahové vymezení předmětu :

Vyučovací předmět **Pracovní a výtvarná výchova** zahrnuje tématický okruh *Sebeobsluha, Práce s drobným materiálem, Práce montážní a demontážní, Pěstitelské práce, Práce v domácnosti, Rozvoj estetického cítění a Rozvoj tvořivosti*.

Sebeobsluha rozvíjí u žáků samostatnost a jistotu ve vykonávaných sebeobslužných činnostech, mezi které patří i hygienické návyky.

Práce s drobným materiálem zahrnuje rozvoj základních manuálních dovedností. Vede žáky k rozvoji fantazie při práci s modelovací hmotou, přírodninami, papírem, kartonem a textilem.

Práce montážní a demontážní umožňují zvládnutí elementárních dovedností a činností při práci se stavebnicemi a konstruktivními hrami.

Pěstitelské práce vedou žáky k rozpoznání přírody a pravidelných změn v průběhu jednotlivých ročních období., dále je vede k péči o nenáročná pokojové rostliny.

Práce v domácnosti se zaměřují na vhodné chování během stolování, prostírání stolu, úklid po stolování.

Rozvoj estetického citění napomáhá k poznání prostředků výtvarného jazyka, k všestrannému prohlubování senzibility žáků.

Rozvoj tvořivosti podporuje přirozenou aktivitu a rozvoj fantazie, tím umožňuje žákům osobité vidění světa. Zprostředkovává zážitky prostřednictvím vlastní tvorby.

Cílem a posláním **Pracovní a výtvarné výchovy** je aktivní využití získaných dovedností v běžném životě, ale také obohacení života žáků tím, že jim je dán prostor pro uplatnění tvořivých schopností.

Časové vymezení předmětu :

Vyučovací předmět **Pracovní a výtvarná výchova** se vyučuje ve všech 10. ročnících ZŠ Speciální s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídající minimální dotaci v Rámcovém učebním plánu.

Organizační vymezení předmětu :

Organizační formy **Pracovní a výtvarné výchovy** úzce souvisejí s aktuálním zdravotním stavem, dosaženou mentální úrovní a schopnostmi žáků.

Rozeznáváme:

- Individuální péči – např. při zvládání hygienických návyků, při sebeobsluze.
- Skupinovou péči – v rámci Speciální třídy (4-6 žáků), např. při rozvoji jemné a hrubé motoriky, při pozorování přírody.

Výuka zpravidla probíhá v budově školy, ale také na školní zahradě a v přírodě.

10.5.1.2 Předmětové strategie

Učitel :

- napomáhá žákům k rozvoji estetického citění, fantazie a představivosti
- seznamuje žáky s různými druhy materiálů a různými výtvarnými technikami
- vede žáky k rozvoji a zdokonalování v sebeobslužných, ale i pracovních činnostech
- volí metody a formy práce podporující rozvoj seberealizace, samostatnosti a vnímání radostných prožitků z pracovních činností
- rozhoduje o výběru a zařazení vhodného učiva

Učitel :

Kompetence komunikativní

- vede žáky k rozvoji vhodné formy komunikace, verbální či nonverbální formou
- podporuje žáky ve využívání zvolené komunikační metody

Kompetence pracovní

- podporuje žáky při zvládnání sebeobslužných činností včetně hygienických návyků
- učí žáky pracovat s jednoduchými předměty, vhodně a bezpečně je používat
- podporuje je při jednoduchých praktických činnostech

Kompetence k učení

- motivuje žáky ke zdokonalování svých schopností a dovedností
- napomáhá rozvíjet fantazii, představivost a promítnout ji do konkrétní práce

Kompetence k řešení problémů

- podporuje žáky při řešení problémů, dává jim návod, jak řešit běžné denní problémy
- napomáhá žákům překonat pocity nejistoty a strachu

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce a Umění a kultura

Vyučovací předmět: Pracovní a výtvarná výchova

Ročník: 1.-3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti - umět používat lžíci - udržovat pracovní místo v čistotě 	<p>Sebeobsluha</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacvičování manipulace s oděvními svršky - svlékání a oblékání oděvu a jednotlivých částí oděvu, zouvání a obouvání bot - stolování – čistota při stolování, používání lžíce, příboru, pití z hrnečku - osobní hygiena, kapesník - nacvičování použití WC - nacvičování mytí rukou, použití mýdla a ručníku <p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - sběr přírodnin a manipulace s nimi - práce s modelovací hmotou - trhání a mačkání papíru - navlékání velkých korálů (bez předlohy a s předlohou) <p>Práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> - konstruktivní hry – skládačky, puzzle, kostky - manipulace s jednoduchými předměty (otevírání a zavírání krabic, šroubování víček na sklenicích) 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		<p>OV: 1.1, 1.3 (část) U: 1.1, 1.2, 1.3 MPV: RV, SV</p> <p>OV: 2.4 U: 2.1</p> <p>OV: 5.2 U: 5.2</p>

<ul style="list-style-type: none"> - prostříít stůl pro běžné stolování (s pomocí) - zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu 	<p>Práce v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - stolování, úklid stolu a chování při stolování <p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní dovednosti pro výtvarnou práci – držení pastelky, štětce, použití prstových barev, kříd 			<p>OV: 6.1 U: 6.1, 6.2, 6.3</p>
--	---	--	--	-------------------------------------

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce a Umění a kultura
Vyučovací předmět: Pracovní a výtvarná výchova
Ročník: 1.-3.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
	<ul style="list-style-type: none"> - malování křídami na chodník, na tabuli, na velký formát papíru - vyjádření vlastních vjemů, zkušeností, fantazijních představ, pocitů a emocí vybranými prostředky a postupy - barevné skvrny vodovými nebo temperovými barvami - omalovánky - výroba koláží z papíru (s pomocí) - tematické výtvarné práce (Vánoce, Velikonoce, roční období) 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce a Umění a kultura

Vyučovací předmět: Pracovní a výtvarná výchova

Ročník: 4. – 6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí - umět používat příbor (s pomocí) - zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích - provádět základní úklid (s pomocí) 	<p>Sebeobsluha</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování oblékání a svlékání - procvičování skládání a ukládání oděvů - spolupráce při hygieně, používání mýdla, ručníku, toaletního papíru, čištění zubů, česání - nácvik používání příboru <p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - sběr přírodnin a manipulace s nimi - práce s modelovací hmotou - trhání a mačkání papíru - navlékání korálů (bez předlohy a s předlohou) - použití nůžek a lepidla - práce s pískem - krájení modelovací hmoty rádlím - navíjení vlny do klubíčka <p>Práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukládání kostek do krabic - stavění domu z kostek, komín, most - hříbková stavebnice, mozaika - zatloukání tvarů do korkové podložky <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování přírody v ročních obdobích - poznávání náčiní pro práci na zahradě - zalévání pokojových květin <p>Práce v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - úklid pracovního místa - návštěva obchodu s potravinami 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>	<p>OV: 1.4, 1.3 (část) U: 1.1, 1.2, 1.3</p> <p>OV: 2.1 U: 2.1, 2.2</p> <p>OV: 4.1 U: 4.3</p> <p>OV: 5.1 (část) U: 5.1, 5.3</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce a Umění a kultura

Vyučovací předmět: Pracovní a výtvarná výchova

Ročník: 4.-6.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- používat na elementární úrovni prostředky a postupy	<p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none">- kresba tvarově nenáročných předmětů- rozlišování barev (s pomocí)- prohlížení obrázků- spontánní kresba a malba – vyjádření vlastních pocitů a emocí- prostorová tvorba – práce s keramickou hlinou- výroba koláží z papíru- tematické výtvarné práce (Vánoce, Velikonoce, roční období)	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		<p>OV: 6.2 U: 6.3, 6.4, 6.6</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce a Umění a kultura

Vyučovací předmět: Pracovní a výtvarná výchova

Ročník: 7.- 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umět používat příbor - vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami - pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročnou pokojovou rostlinu - připravit jednoduchý pokrm podle pokynů - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti 	<p>Sebeobsluha</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování a upevňování základních sebeobslužných dovedností - péče o tělo - čistota při stolování <p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů - použití špejlí - navlékání přírodnin (s pomocí) - lisování listů - nalepování semen <p>Práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukládání kostek do krabic - stavění domu z kostek, komín, most - hříbková stavebnice, mozaika - zatloukání tvarů do korkové podložky - skládání puzzlí <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o nenáročnou pokojovou rostlinu - zametání chodníků - dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě <p>Práce v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vaření čaje a mazání chleba (s pomocí) - dodržování hygieny při práci s potravinami a bezpečnosti při manipulaci s kuchyňskými spotřebiči 	<p>Slovní hodnocení</p> <p>Odměna</p> <p>Pochvala</p> <p>Razítka</p> <p>Motivační 1</p>		<p>OV: 1.3 (část)</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3</p> <p>OV: 2.2</p> <p>U: 2.1, 2.2, 2.3</p> <p>OV: 3.1</p> <p>U: 3.1, 3.2, 3.3</p> <p>OV: 4.2</p> <p>U: 4.2, 4.3</p> <p>OV: 5.4, 5.5</p> <p>U: 5.4, 5.5</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce a Umění a kultura

Vyučovací předmět: Pracovní a výtvarná výchova

Ročník: 7.- 8.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- vnímat základní vztahy mezi barvami a tvary- vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity	<p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none">- kresba tvarově nenáročných předmětů- rozlišování barev (s pomocí)- prohlížení obrázků- spontánní kresba a malba – vyjádření vlastních pocitů a emocí- prostorová tvorba – práce s keramickou hlinou- výroba koláží z papíru- tematické výtvarné práce (Vánoce, Velikonoce, roční období)	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		<p>OV: 6.3, 6.4 U: 6.3, 6.4, 6.5, 6.6</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce a Umění a kultura

Vyučovací předmět: Pracovní a výtvarná výchova

Ročník: 9.- 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení	OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat klid a čistotu při stravování - pracovat podle slovního návodu - používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě - mytí nádobí - zvládnout nákup a uložení základních potravin (s pomocí) 	<p>Sebeobsluha</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování a upevňování základních sebeobslužných dovedností - péče o tělo - čistota při stolování - věšení oděvů na ramínko - použití kapesníku - používání tácků a ubrousků <p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů - navlékání přírodnin (s pomocí) - lisování listů - třídění přírodnin, ukládání do krabic, sáčků <p>Práce montážní a demontážní</p> <ul style="list-style-type: none"> - hry s kostkami - hříbková stavebnice, mozaika - skládání puzzlí <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o nenáročnou pokojovou rostlinu - zametání chodníků, hrabání listů (s pomocí) - dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě <p>Práce v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - nákup základních potravin – chléb, rohlík, mléko – ukládání na vhodné místo - mytí talíře, hrnečku 	<p>Slovní hodnocení</p> <p>Odměna</p> <p>Pochvala</p> <p>Razítko</p> <p>Motivační 1</p>	<p>OV: 1.2</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3</p> <p>OV: 2.1</p> <p>U: 2.1, 2.2, 2.3</p> <p>U: 3.3</p> <p>OV: 4.3, 4.4</p> <p>U: 4.2, 4.3</p> <p>OV: 5.1 (část), 5.3</p> <p>U: 5.1, 5.3, 5.5</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce a Umění a kultura

Vyučovací předmět: Pracovní a výtvarná výchova

Ročník: 9.- 10.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo, MPV
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none">- uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	<p>Výtvarná výchova</p> <ul style="list-style-type: none">- kresba tvarově nenáročných předmětů- rozlišování barev (s pomocí)- návštěva výstavy- spontánní kresba a malba – vyjádření vlastních pocitů a emocí- prostorová tvorba – práce s keramickou hlinou, samotvrdnoucí hmotou- výroba koláží z papíru, přírodnin, látek- tematické výtvarné práce (Vánoce, Velikonoce, roční období)- dárky k Vánocům, ke Dni matek (s pomocí)	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítka Motivační 1</p>		<p>OV: 6.5 U: 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7</p>

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Motto naší školy : „*Naši žáci si zaslouží zvláštní pozornost*“

Úvod do problematiky hodnocení žáků :

Účelem vzdělávání žáků se středně těžkým, těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami je snaha o dosažení optimálního rozvoje osobnosti žáků a kvality jejich života s přihlédnutím k možnostem daným povahou a stupněm postižení.

Vzhledem ke specifickým potřebám žáků se středně těžkým mentálním postižením je kladen důraz především na klíčové kompetence komunikativní, sociální a personální, pracovní (platí pro díl I – STMP).

Základní otázkou pro hodnocení (úspěšnosti) žáka je otázka : „ **Do jaké míry je žák po ukončení základního vzdělávání těmito klíčovými kompetencemi vybaven?**“ Odpověď na tuto „klíčovou evaluační otázku“ je tím nejsložitějším v hodnocení žáka i školy. Výuku i hodnocení je nutno přizpůsobovat současným podmínkám a požadavkům žáků a respektovat tak jejich určitá omezení. Teprve další život žáka ukáže, do jaké míry se podařilo vytčených vzdělávacích cílů dosáhnout a jak je žáci uplatní **v praktickém životě.**

Předmětem hodnocení žáka jsou konkretizované výstupy v jednotlivých předmětech dle ŠUP (školní učební plán).

Hodnocení žáka je specifikováno v uceleném Klasifikačním řádu, který je přílohou ŠVP (příloha č.1). **Hodnocení se děje především formou slovního hodnocení** (pisemná forma), Stejně jako výběr vhodných forem a metod výuky je i výběr vhodných forem a metod hodnocení žáka plně v rukou učitele. Metody a formy evaluace, uvedené u jednotlivých vzdělávacích předmětů v části „Učební osnovy“, jsou pro vyučujícího pouze doporučením a návodem, které vhodné evaluační metody a formy může při ověřování dosažení dílčích kompetencí žákem zvolit. Při výběru vhodné formy hodnocení by měl vyučující vždy zvážit i její „motivační dopad“ na žáka s ohledem na jeho individuální vzdělávací potřeby a zvláštnosti a postižení.

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Základní ustanovení

- dle § 15 odst. 4, § 51 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon)
 - výsledky vzdělávání v základní škole speciální **se hodnotí slovně**
 - každé pololetí se vydá žákovi vysvědčení, za 1.pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení

- v posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44 zákona č. 561/2004 Sb. (školní zákon)

Podklady pro hodnocení

- Soustavné sledování výkonu žáka v průběhu vyučování
- Prověřování vědomostí, dovedností a návyků (praktické, pohybové, ústní, grafické, písemné)
- Analýza výsledků různých aktivit žáka se zaměřením na manuální zručnost, úroveň sebeobsluhy, samostatnost a sociální vyspělost
- Konzultace s ostatními učiteli, vychovateli, pracovníky SPC

Žáci vyučování dle ŠVP jsou hodnoceni dle míry plnění školních výstupů. Žáci jsou hodnoceni s ohledem na typ, kombinaci a stupeň postižení i vzhledem k individuální charakteristice a okolnosti výkonu.

6.1.1 Hodnocení žáka přípravného stupně ZŠ speciální

Hodnocené vyučovací předměty dle učebního plánu :

Rozumová výchova, Smyslová výchova, Tělesná výchova, Hudební výchova, Pracovní a výtvarná výchova

A. Hodnocení v průběhu vyučování

- Pochvala
- Odměna – sladkost
 - Hra, hračka
- Podání ruky, plácnutí dlaněmi, pohlazení (dle naturelu žáka)

B. Hodnocení žáka do žákovské knížky (informace pro rodiče)

- Pochvala
- Barevné razítko
- Popis činnosti s formulací – pracoval samostatně

pracoval s pomocí
nepracoval

C. Hodnocení žáka v pololetí a na konci školního roku

- Vydá se osvědčení na tiskopisu SEVT č. 49274 1 (Osvědčení pro přípravný stupeň základní školy speciální)
- Stručné slovní vyjádření k práci žáka s vyzdvižením kladných stránek, v čem se žákovi nejlépe dařilo

6.1.2 Hodnocení žáka se středně těžkým mentálním postižením

ŠVP dle RVP ZŠS díl I

Hodnocené vyučovací předměty dle učebního plánu 1.stupně ZŠS (1. – 6.ročník) :

Čtení, Psaní, Řečová výchova, Počty, Práce s počítačem, Prvouka, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Pracovní činnosti

Hodnocené vyučovací předměty dle učebního plánu 2.stupně ZŠS (7. – 10.ročník) :

Čtení, Psaní, Řečová výchova, Počty, Práce na počítači, Věcné učení, Člověk a příroda, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Pracovní činnosti

A. Hodnocení žáka v průběhu vyučování :

- Pochvala, slovní zhodnocení činnosti
- Odměna (sladkost, hra, hračka)
- Motivační známka (1) – u žáků, kteří rozumí významu známky

B. Hodnocení žáka do žákovské knížky (informace pro rodiče) :

- Pochvala, stručné zhodnocení, co se žákovi podařilo
- Ohodnocení činnosti známkou (1)
- Barevné razítko, obrázek

- Popis činnosti s formulací – pracoval samostatně
 - Pracoval s malou pomocí
 - Pracoval s velkou pomocí
 - Nepracoval
- Průběžné slovní hodnocení plnění IVP (co se žákovi daří, ce se nedaří)

C. Hodnocení žáka na vysvědčení :

- Dle doporučení základním školám speciálním k hodnocení výsledků vzdělávání žáků ve školním roce 2005/2006, č.j. 1387/2006-24
- S využitím Metodického pokynu k hodnocení žáků pomocné školy č.j. 10522/1998-24
- **Tiskopis vysvědčení SEVT – 49 845 0 Základní škola speciální**
- 1.strana vysvědčení : formalizované slovní hodnocení
- 2. a 3. strana vysvědčení : rozšířené slovní hodnocení, vyjadřující hlouběji a přesněji přístup žáka ke školní práci, popisující úspěchy či prozatímní nezdary. Rozšířené slovní hodnocení by mělo především vyzdvihovat silné stránky žákovi osobnosti.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení :

- a) Prospěl(a)
- b) Neprospěl(a)

Celkové hodnocení výsledků práce žáka v zájmových útvarech :

- a) Pracoval(a) úspěšně
- b) Pracoval(a)

Hodnocení chování žáka na vysvědčení :

- a) Stupeň 1 – velmi dobré

- Žák dodržuje ustanovení školního řádu, vnitřního řádu školy, zásady a pravidla soužití a morálky a má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy. Ojedinele se dopustil méně závažného přestupku.

b) Stupeň 2 – uspokojivé

- Chování žáka je v podstatě v souladu s ustanovením školního řádu, vnitřního řádu školy, se zásadami pravidly soužití a morálky. Žák se dopustil závažnějšího přestupku, nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovení vnitřního řádu školy, přestože mu před snížením stupně z chování byla udělena důtka třídního učitele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

c) Stupeň 3 – neuspokojivé

- Žák se dopustil závažnějšího přestupku proti vnitřnímu řádu školy nebo se přes udělení důtky ředitele školy dopouští závažnějších přestupků proti zásadám a pravidlům soužití, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravném chování. Chování žáka ve škole i mimo školu je v rozporu s právními a etickými normami. Dopustil se takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Záměrně narušuje činnost žákovského kolektivu

Tabulka č. 1

Formalizované slovní hodnocení žáků ZŠ speciální – SMP (1. stupeň ZŠS)

	1	2	3	4	5
Čtení	<i>Čte samostatně (text, písmena, slabiky, obrázky) s porozuměním</i>	<i>Čte s pomocí a částečným porozuměním (text, písmena, slabiky, obrázky)</i>	<i>Čte s pomocí (text, písmena, slabiky, obrázky)</i>	<i>Čte pouze s trvalou pomocí</i>	<i>Čtení zatím nezvládá</i>
Psaní	<i>Píše samostatně a úhledně</i>	<i>Píše čitelně</i>	<i>Píše s pomocí</i>	<i>Píše pouze s trvalou pomocí</i>	<i>Psaní zatím nezvládá</i>
Řečová výchova	<i>Má pěkné verbální</i>	<i>Komunikuje verbálně</i>	<i>Komunikuje obtížněji,</i>	<i>Komunikuje pouze</i>	<i>Zatím nekomunikuje</i>

	<i>(neverbální) vyjadřování</i>	<i>(neverbálně) s drobnými obtížemi</i>	<i>projevuje snahu</i>	<i>s velkou pomocí</i>	
Počty	<i>Počítá přesně a pohotově</i>	<i>Počítá s drobnými chybami</i>	<i>Počítá s pomocí</i>	<i>Počítá jen s trvalou pomocí</i>	<i>Počty zatím nezvládá</i>
Práce s počítačem	<i>Učivo dobře a se zájmem zvládá</i>	<i>Učivo zvládá</i>	<i>Učivo zvládá s pomocí</i>	<i>Učivo zvládá jen s trvalou pomocí</i>	<i>Učivo dosud nezvládá</i>
Prvouka	<i>Učivo bezpečně ovládá (s pomocí alternativní komunikace)</i>	<i>Učivo ovládá (s pomocí alternativní komunikace)</i>	<i>Učivo částečně ovládá</i>	<i>Učivo ovládá jen s trvalou pomocí</i>	<i>Učivo zatím nezvládá</i>
Hudební výchova	<i>Pěkně zpívá, má dobrý rytmus</i>	<i>Rád zpívá a poslouchá hudbu (i když nezpívá, projevuje velký zájem o hudbu)</i>	<i>Rád poslouchá hudbu a snaží se zpívat</i>	<i>Se zájmem poslouchá hudbu, ale nezpívá</i>	<i>Dosud nemá vztah k hudbě</i>
Výtvarná výchova	<i>Pěkně maluje, samostatně zvládá výtvarné činnosti</i>	<i>Výtvarné činnosti zvládá s malou pomocí</i>	<i>Při výtvarné práci vyžaduje vedení</i>	<i>Při výtvarných činnostech vyžaduje trvalou pomoc</i>	<i>Výtvarné činnosti se mu zatím nedaří</i>
Tělesná výchova	<i>Je obratný a snaživý</i>	<i>Je méně obratný, ale snaží se</i>	<i>Cvičí podle svých možností</i>	<i>Cvičí pouze s pomocí</i>	<i>Nemá zájem o cvičení</i>
Pracovní činnosti	<i>Je tvořivý a zručný</i>	<i>Je tvořivý, pracuje s malou pomocí</i>	<i>Při práci vyžaduje vedení</i>	<i>Pracuje pouze s trvalou pomocí</i>	<i>Práce se mu zatím nedaří</i>

Tabulka č. 2

Formalizované slovní hodnocení žáků ZŠ speciální – SMP (2. stupeň ZŠS)

	1	2	3	4	5
Čtení	Čte samostatně (text, písmena, slabiky, obrázky) s porozuměním	Čte s pomocí a částečným porozuměním (text, písmena, slabiky, obrázky)	Čte s pomocí (text, písmena, slabiky, obrázky)	Čte pouze s trvalou pomocí	Čtení zatím nezvládá
Psaní	Píše samostatně a úhledně	Píše čitelně	Píše s pomocí	Píše pouze s trvalou pomocí	Psaní zatím nezvládá
Řečová výchova	Má pěkné verbální (neverbální) vyjadřování	Komunikuje s drobnými obtížemi (verbálně, neverbálně)	Komunikuje obtížněji, projevuje snahu	Komunikuje pouze s velkou pomocí	Zatím nekomunikuje
Počty	Počítá přesně a pohotově	Počítá s drobnými chybami	Počítá s pomocí	Počítá jen s trvalou pomocí	Počty zatím nezvládá
Práce s počítačem	Učivo dobře a se zájmem zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Vlastivěda	Učivo bezpečně ovládá (s pomocí alternativní komunikace)	Učivo ovládá (s pomocí alternativní komunikace)	Učivo částečně ovládá	Učivo ovládá jen s trvalou pomocí	Učivo zatím nezvládá
Člověk a příroda	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo zatím nezvládá
Hudební výchova	Pěkně zpívá, má dobrý rytmus	Rád zpívá a poslouchá hudbu	Rád poslouchá hudbu a	Se zájmem poslouchá hudbu, ale	Dosud nemá vztah k hudbě

		(i když nezpívá, projevuje velký zájem o hudbu)	snaží se zpívat	nezpívá	
Výtvarná výchova	Pěkně maluje, samostatně zvládá výtvarné činnosti	Výtvarné činnosti zvládá s malou pomocí	Při výtvarné práci vyžaduje vedení	Při výtvarných činnostech vyžaduje trvalou pomoc	Výtvarné činnosti se mu zatím nedaří
Tělesná výchova	Je obratný a snaživý	Je méně obratný, ale snaží se	Cvičí podle svých možností	Cvičí pouze s pomocí	Nemá zájem o cvičení
Pracovní činnosti	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou pomocí	Při práci vyžaduje vedení	Pracuje pouze s trvalou pomocí	Práce se mu zatím nedaří

6.1.3 Hodnocení žáka s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

ŠVP podle RVP ZŠS díl II

Hodnocené vyučovací předměty :

Rozumová výchova, Řečová výchova, Smyslová výchova, Hudební výchova, Pohybová výchova, Pracovní a výtvarná výchova

A. Hodnocení žáka v průběhu vyučování :

- Slovní pochvala
- Odměna – sladkost, hra, hračka
- Gesto, pohlazení, zatleskání

B. Hodnocení žáka do žákovské knížky – informace pro rodiče :

- Slovní vyjádření, jak se žák zapojil do denní činnosti
- Obrázek, barevné razítko
- Motivační známka (1) je-li to vhodné

C. Hodnocení žáka na vysvědčení :

- Tiskopis SEVT – 49 845 0 Základní škola speciální
- Formalizované slovní hodnocení (1.strana tiskopisu)
- Rozšířené slovní hodnocení třídního učitele – strana 2 a 3 tiskopisu

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení :

a) Prospěl(a)

b) Neprospěl(a)

Celkové hodnocení výsledků práce žáka v zájmových útvarech :

a) Pracoval(a) úspěšně

b) Pracoval(a)

Hodnocení chování žáka na vysvědčení :

a) Stupeň 1 – velmi dobré

b) Stupeň 2 – uspokojivé

c) Stupeň 3 – neuspokojivé

Tabulka č. 3

Formalizované slovní hodnocení žáků ZŠ speciální – TMP (1. – 10. ročník)

předmět	1	2	3	4	5
Rozumová výchova	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá s malou pomocí	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo zatím nezvládá
Řečová výchova	Má pěkné verbální (neverbální) vyjadřování	Komunikuje verbálně (neverbálně) s drobnými obtížemi	Snaží se o komunikaci	Komunikuje pouze s velkou pomocí, snaží se	Zatím nekomunikuje
Smyslová výchova	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá s malou pomocí	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo zatím nezvládá
Hudební výchova	Snaží se zpívat, je aktivní, má dobrý rytmus	Snaží se zpívat a hrát na jednoduché nástroje	Nezpívá, ale snaží se hrát na jednoduché nástroje	Rád poslouchá hudbu	Nezpívá, v hodinách je pasivní
Pracovní a výtvarná výchova	Snaží se, pracuje s malou pomocí	Snaží se, při práci vyžaduje vedení	Potřebuje větší pomoc a vedení při práci	Pracuje pouze s trvalou pomocí	Práce se mu zatím nedaří
Pohybová výchova	Rád a dobře cvičí	Má rád pohybové aktivity (potřebuje menší pomoc při cvičení)	Cvičí a pohybuje se s pomocí (má kladný vztah k pohybovým aktivitám)	Při cvičení i pohybu potřebuje velkou pomoc	Nemá kladný vztah k pohybovým aktivitám

6.2. AUTOEVALUACE ŠKOLY

Autoevaluace školy a její autoevaluační činnost

Autoevaluací rozumíme vlastní hodnocení školy, nezbytnou podmínkou zlepšování činnosti školy, zefektivnění procesu vzdělávání. Vlastní hodnocení je základem výroční zprávy školy a ukládá ho § 10, § 11 a § 12 zákona č. 561/2004 Sb. (Školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

6.2.1. Oblasti autoevaluace

- materiální, hygienické a technické podmínky ke vzdělávání
- personální zajištění výuky, provozu školy
- zájmová činnost a nadstandardní péče
- soulad školního vzdělávacího programu s RVP ZŠS
- výsledky vzdělávání
- průběh a kvalita vzdělávání, zastoupení vyučovacích metod, nástrojů, učebních pomůcek
- motivace a stimulace žáků
- zajištění specifických potřeb žáků
- nabídka volnočasových aktivit – jakožto prevence sociálně patologických jevů
- systém a možnosti sebevzdělávání pedagogického sboru, podmínky pro sebevzdělávání, přenášení získaných poznatků do praxe
- kooperace jednotlivých vyučujících
- školní klima, vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli, mezi školou a rodiči, veřejnosti
- kvalita řízení školy, rozdělení kompetencí mezi pracovníky školy, systematická personální práce, motivace pracovníků
- systém hodnocení a odměňování pracovníků
- efektivita a účelnost hospodaření s finančními prostředky

6.2.2. Cíle a kritéria autoevaluace

- zjistit aktuální situaci na škole, provést její rozbor jakožto podmínku plánování dalšího rozvoje a zaměření školy
- průběžně hodnotit plnění koncepčních záměrů školy, specifikovat problémy, důvody neplnění
- průběžně hodnotit plnění „Programu školy“ (roční plán práce)
- zjištěné poznatky využít pro nápravu, pro tvorbu následných koncepcí školy, zlepšení činnosti školy
- zásadní kritériem úspěšné činnosti je spokojenost žáků a rodičů, ale i pracovníků školy

6.2.3. Nástroje autoevaluace a jejich časové rozvržení

Podrobný plán kontrolní a hospitační činnosti je součástí „Programu školy“

Nástroj	Časové rozvržení
SWOT analýza (v liché roky)	srpen
Vyhodnocování výsledků vzdělávání, plnění „Programu školy, sebevzdělávání učitelů (vedení školy)	srpen - září
Tvorba a rozbor vlastního hodnocení školy za uplynulý školní rok, vyvození závěrů (vedení školy, pedagogická rada)	září - říjen
Dotazník pro učitele – posouzení kvality školy a jejího řízení (vždy v sudý rok), forma a obsah odpovídá aktuálním potřebám	listopad
Dotazník – hodnocení členů vedení školy pracovníky školy (vždy lichý rok)	
Dotazník – sebehodnocení učitelů a vedení školy (vždy lichý rok), forma a obsah dotazníku odpovídá aktuálním potřebám	listopad
Dotazník pro rodiče žáků 6. ročníků (zaměřeno na zvládnutí přechodu z 1. stupně), forma a obsah dotazníku odpovídá aktuálním potřebám	leden
Dotazník pro žáky 9. ročníků a jejich zákonné zástupce (zhodnocení svého základního vzdělávání), forma a obsah dotazníku odpovídá aktuálním potřebám	březen - duben
Zhodnocení uplynulého školního roku, výsledků vzdělávání	červen

Hospitace (zást. ředitele u každého učitele zpravidla 2x za rok, ředitel dle potřeby). Tematicky zaměřené inspekce jsou součástí příslušného „Programu školy“	průběžně
Vyhodnocení úrovně, správnosti a uzavření školní dokumentace za uplynulý školní rok (zástupce ředitele)	červenec - září
Rozhovory s učiteli, žáky a zákonnými zástupci	průběžně
Vzájemné hospitace učitelů (nejméně 1x za rok)	průběžně
Srovnávací prověrky	průběžně
Prověrky – prostředek porovnávání jednotnosti přístupu ke klasifikaci	únor

6.2.4. Pravidla a termíny

- Vlastní hodnocení školy se zpracovává za období jednoho nebo dvou roků.
- Návrh struktury vlastního hodnocení školy projedná ředitel školy s pedagogickou radou nejpozději do konce září školního roku, v němž se má vlastní hodnocení školy uskutečnit.
- Vlastní hodnocení školy se projedná v pedagogické radě do 31. října následujícího školního roku.
- Přílohy ŠVP – Dotazník kvality řízení školy, Dotazník kvality školy a jejího řízení, Dotazník třídního učitele, Dotazník sebehodnocení učitelů a vedení školy, Dotazník pro rodiče 6. ročníků, Dotazník pro žáky 9. ročníků, Plán vzájemných hospitací, Návrh srovnávacích proverek, Podklady úrovně a správnosti školní dokumentace, Hospitační záznamy; přílohy budou aktuálně upravovány a doplňovány dle potřeby školy.

Základní škola speciální, Frýdlant, okres Liberec, příspěvková organizace

***ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PŘÍPRAVNÉHO STUPNĚ ZŠ SPECIÁLNÍ
„KROK ZA KROKEM“***

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – Přípravný stupeň Základní školy speciální „Krok za krokem“ byl projednán pedagogickou radou dne: 25.8. 2010, školskou radou dne: 26.8. 2010 a nabývá účinnosti dne : 1.9. 2010

**Mgr. Jaroslava Smolová
ředitelka školy**

Motto:

„Teprve láska ke všemu tvorstvu učinila z člověka lidskou bytost“
Albert Schweitzer

Obsah	strana
1. Identifikační údaje	311
2. Naše filosofie	313
3. Priority	314
4. Charakteristika přípravného stupně ZŠ speciální	319
5. Podmínky a organizace vzdělávání	315
6. Charakteristika ŠVP přípravného stupně ZŠ speciální	319
7. Speciálně pedagogická péče v přípravném stupni ZŠ speciální	322
8. Hodnocení žáků přípravného stupně a autoevaluace	324
9. Obsah výchovně vzdělávacích předmětů přípravného stupně ZŠ speciální	325
10. Smyslová výchova	325
11. Rozumová výchova	327
12. Pracovní a výtvarná výchova	329
13. Pohybová výchova	334
14. Hudební výchova	336

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – Přípravný stupeň ZŠ speciální

ŠVP je vypracován podle § 5 odst.2 zákona č. 561/2004 sb. a upraven jako školní vzdělávací program pro vzdělávání, pro něž není vydán rámcový vzdělávací program. Vychází z RVP pro předškolní vzdělávání.

Školské účelové zařízení přímo určené pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (s různým druhem zdravotního postižení) se specializuje především na děti s těžkým mentálním postižením, děti a žáky s poruchami autistického spektra a postižením více vadami.

<u>Motivační název:</u>	„Krok za krokem“
<u>Název:</u>	Základní škola speciální, Frýdlant, okres Liberec, příspěvková organizace
<u>Sídlo:</u>	Husova 784, 464 01 Frýdlant
<u>Ředitel školy:</u>	Mgr. Jaroslava Smolová Telefon : 482312110, fax : 482311074 e-mail : zvps@volny.cz web.stránky : www.zsps-frydlant.cz
<u>Zástupce ředitele:</u>	Mgr. Jarmila Kesnerová
<u>Koordinátor ŠVP:</u>	Mgr. Jarmila Kesnerová, Kesnerova3@seznam.cz
<u>IČO:</u>	46745751
<u>DIČ:</u>	CZ46745751
<u>IZO:</u>	102 241 325
<u>RED-IZO:</u>	600080358

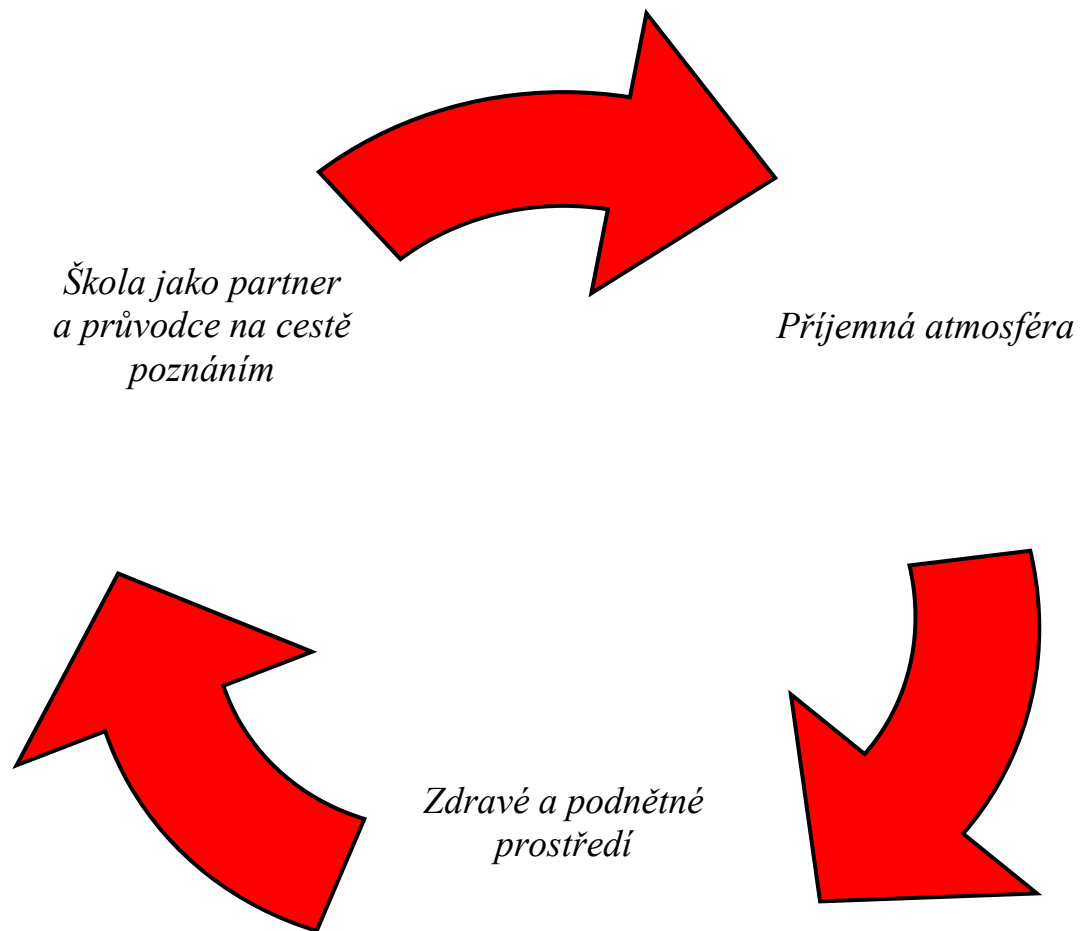
Právní forma:

příspěvková organizace

Zřizovatel školy:

Město Frýdlant, právní forma: obec, IČO : 00 262 781
Náměstí T.G. Masaryka 37, 464 01 Frýdlant
tel. : 482 464 060

2. Naše filosofie

3. Priority

Naše priority v přípravném stupni:

1. adaptace na školní práci a školu jako takovou

2. komplexnost

3. sebeobsluha

4. komunikace

5. kamarádství

4. Charakteristika přípravného stupně ZŠ speciální

Funkci přípravného stupně ZŠ speciální vymezuje § 48a školského zákona.

Pro děti s těžkým mentálním postižením, děti s autismem a děti se souběžným postižením (více vad) je určeno školské účelové zařízení pro jednoletou až tříletou přípravu na jejich vzdělávání před zařazením do ZŠ speciální, tj. přípravný stupeň ZŠ speciální. Tento uvedený přípravný stupeň je koncipován jako tříletý s tím, že žák má možnost po splnění stanovených kritérií v každém z ročníků (zpravidla po ukončení školního roku, výjimečně i v pololetí) přejít do 1. ročníku ZŠ speciální.

Přijímání dětí

- do přípravného stupně ZŠ speciální jsou zařazovány děti na základě žádosti rodičů a rozhodnutí ředitele školy a s doporučujícím posudkem Speciálně pedagogického centra (dále jen SPC) nebo dětského (odborného) lékaře (adaptační období závisí na kvalitní spolupráci s rodiči, mj. je umožněna návštěva ve třídě, seznámení s harmonogramem výuky a probíhajícími aktivitami, pobyt ve třídě je upravován v souladu s přivykáním dítěte na školní prostředí, spoluúčast rodičů je možná a žádoucí)
- do kolektivu dětí přípravného stupně jsou přijímány děti dle § 48 (do přípravného stupně mohou být přijímány děti od 5 let věku, dále především děti s odkladem povinné školní docházky)
- děti přicházejí do přípravného stupně buď z různých typů mateřských škol či přímo z rodiny

5. Podmínky a organizace vzdělávání

Třída, která je zřízena speciálně pro výuku žáků přípravného stupně, může mít 4-6 žáků (povolená kapacita přípravného stupně ZŠS Frýdlant je 6 žáků). Ve třídě přípravného stupně jsou žáci všech ročníků.

Personální zajištění

Ve třídách se žáky přípravného stupně zabezpečují výchovně vzdělávací činnost vždy současně 2 pedagogičtí pracovníci, z nichž jeden je učitel – speciální pedagog a asistent pedagoga.

Další péči zajišťují pedagogové se zaměřením na logopedii, vychovatelka školní družiny.

Výchovně vzdělávací činnost je členěna do několika základních tematických okruhů (výchovně vzdělávacích předmětů), které jsou v průběhu každého vyučovacího dne pravidelně střídány, resp. se tyto vzájemně prolínají a doplňují. Těžištěm práce v přípravném stupni je především rozvoj jednotlivých smyslů, komunikačních dovedností, samostatnosti v sebeobslužné sféře a sociální adaptace.

Prostorové možnosti

Výuka v přípravném stupni probíhá v učebnách s vhodným prostorovým uspořádáním a odpovídajícím vybavením (relaxační prostor, možnost individuální práce, dostupnost vhodných pomůcek, hraček, audiovizuální techniky apod.). Dále pak ve cvičebně, v pronajímaných tělocvičnách, cvičné kuchyňce, na zahradě, v okolí školy.

Prostory ve škole jsou téměř bezbariérové a vzdělávání žáků na vozíčku umožňují.

Výukové místnosti jsou dostatečně velké, prosvětlené. Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní i hygienické normy dle platných předpisů.

Věcné vybavení

Vybavení místností je účelné. Žáci s PAS (poruchy autistického spektra) mají dle možností oddělená pracovní místa, případně samostatnou lavici.

Kromě nábytku sloužícímu k výuce je ve třídách a relaxačních prostorách vybavení hračkami, odpočinkovým nábytkem, kobercem, terapeutickým bazénkem s míčky nebo terapeutickým polštářem. Ve třídách jsou dále počítače, audiovizuální technika, nástěnné obrazy, pískovničky.

Hračky a pomůcky k výuce jsou průběžně doplňovány a obměňovány. Jednak podle složení žáků, jednak podle moderních trendů výuky, dále pak s ohledem na bezpečnost žáků – poničené, neúplné vyřazujeme. Mnoho didaktického materiálu, zejména pak pro strukturované učení, vytváří pedagogové sami, případně za pomoci rodičů. Všechny hračky jsou pro žáky snadno dosažitelné a lehce skladovatelné tak, aby si je žáci mohli samostatně brát a ukládat.

Další možnosti školy

- škola spolupracuje s SPC Jablonec nad Nisou, SPC Liberec – tělesné postižení, sluchové a řečové postižení, zrakové postižení, odbornými lékaři (zejména pediatry), klinickými logopedy, dále spolupracuje s dalšími školami – ZŠ a MŠ pro tělesně postižené Liberec, ZŠ a ZŠS Orlicí Liberec, ZŠ, MŠ a ZUŠ Frýdlant.
- žáci školy navštěvují vhodná divadelní představení a koncerty, zejména v rámci programu „Mládež a kultura“
- škola pro žáky zajišťuje plavecký výcvik (převážně ve Frýdlantě v Antonii).
- spolupracujeme na různých projektech, např. zapojení canisterapie pro děti a žáky s autismem
- jezdíme na výukové programy do Ekocentra „Střevlák“
- účastníme se různých soutěží a sportovních aktivit organizovaných jinými školami nebo ČSMPS

Organizace a režim dne

- činnost přípravného stupně je v době od 8.00 do 11,40, tj. 4 hodiny denně, 20 hodin týdně
- časový plán je stanoven s ohledem na psychohygienické podmínky – možnost pružné reakce na individuální potřeby relaxace, resp. aktivity

- orientační časový harmonogram: 7,30 – 8,00	ranní družina – příchod dětí, zájmové činnosti a hry
8,00 – 8,45	1. vyučovací jednotka
8,55 - 9,40	2. vyučovací jednotka
9,40 - 10,00	svačina
10,00 – 10,45	3. vyučovací jednotka
10,55 – 11,40	4. vyučovací jednotka
11,45 – 12,30	oběd, relaxace po obědě, pobyt ve školní družině, příp. odchod domů

- vždy je sladován čas výukových aktivit a relaxačních činností v souladu s individuálními aspekty, prováděnými aktivitami, náročností činností a momentálním klimatem třídního kolektivu
- jsou **respektovány individuální potřeby dětí**, které nejsou nadměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem
- vyučovací jednotky jsou oddělovány prostorem pro hygienu a svačinu
- během všech aktivit je poskytován dostatek času především **pro hru dítěte** – hlavní sebezvíjející činnost
- aktivity jsou vhodně doplňovány pohybem, velký **důraz klademe na pohyb v terénu**, v přírodě, v případě pěkného počasí vycházky po okolí, hry v parku, výlety, návštěvy a výuka v ZOO, na zahradě apod.
- většina činností probíhá individuálně, případně ve skupinách, hudební a pohybové chvíle s celou třídou společně

Učební plán přípravného stupně

Předmět	Počet hodin týdně	Počet hodin ročně
Smyslová výchova	3	99
Rozumová výchova	5	165
Pracovní a výtvarná výchova	4	132
Pohybová výchova	5	165
Hudební výchova	3	99

Oblasti hodnocení

Vědomosti a řeč	Rozumová výchova Smyslová výchova ILP
Motorika	Tělesná výchova Pracovní a výtvarná výchova Pohybová výchova
Estetika	Hudební výchova Výtvarná výchova
Soběstačnost a sebeobsluha	Pracovní a výtvarná výchova Průběžně ve všech dalších činnostech

Psychohygiena a psychosociální podmínky

- zajištění pravidelného denního řádu, s možností flexibilní organizace
- dostatečný prostor k pohybu
- respektování individuálních potřeb žáků
- činnosti přiměřené věku a druhu zdravotního postižení
- respektování osobní svobody žáků (s podřízením se školnímu řádu – řádu chování a běžných norem)
- navozování vzájemného pocitu důvěry a spolupráce
- snaha o převažující pozitivní hodnocení a motivaci
- rozvíjení tolerance, ohleduplnosti a vzájemné pomoci ve vztahu k ostatním

Spolupráce s rodinnou

V případě zahájení docházky do přípravného stupně je pro vývoj dítěte žádoucí vytvoření optimální představy rodiny i školy o vzájemné kooperaci a nezbytné spolupráci, vedoucí k optimálním možným výsledkům. V této souvislosti zásadně navazujeme na výchovu v rodině, podporujeme veškeré žádoucí iniciativy ze strany rodičů. Usilujeme o maximální soulad a spolupráci ve vztahu rodina a škola. Možné vzniklé problémy řešíme s patřičnou mírou respektu a tolerance.

Při spolupráci s rodiči máme na zřeteli, že:

- a, rodiče znají své dítě lépe než ostatní a budou ho ovlivňovat i po ukončení školní docházky
- b, sdělujeme rodičům všechny pozitivní informace a eventuální úspěchy dítěte, ale nevyhýbáme se ani citlivým sdělením o negativních projevech jejich dítěte
- c, doporučujeme rodičům vhodné aktivity pro práci s dětmi doma
- d, poskytujeme rodičům veškerou možnou pomoc a podporu, doporučujeme v případě potřeby příslušné odborníky
- e, dle možností se setkáváme s rodiči co nejčastěji, jednání probíhají vždy taktně a diskrétně, zachováváme mlčenlivost

Formy spolupráce s rodiči

- osobní konzultace pedagoga s rodiči
- spoluúčast na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů dětí
- písemný styk s rodiči – žákovské knížky, notýsky
- možnost e-mailu, služební telefon
- třídní schůzky

6. Charakteristika ŠVP přípravného stupně ZŠ speciální

Přípravný stupeň ZŠ speciální je specifikován výchovou a vzděláváním dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Program je zpracován s ohledem na naplňování kompetencí daných Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a zároveň tak, aby odpovídal individuálním charakteristikám každého dítěte.

Přípravný stupeň je zaměřen na:

- poskytování komplexní speciálně pedagogické péče (psychopedická, logopedická, práce s dětmi s poruchami autistického spektra s důrazem na rozvíjení celé osobnosti dítěte, aplikace individuálního přístupu k dítěti, rozvíjení alternativních metod komunikace apod.)
- poskytování podpurné atmosféry založené na porozumění, bezpodmínečném přijetí dítěte, uznání a empatickém naslouchání
- preferování prožitkového a integrovaného učení hrou a činnostmi (včetně vhodné motivace dětí k poznávání a učení, poskytování dostatečného prostoru a času ke zkoumání vnějšího prostředí, možnost učit se několika způsoby včetně prožití úspěchu)
- rozvíjení sebeobslužných dovedností a soběstačnosti
- rozvoj porozumění a komunikačních schopností a dovedností
- pomoc dětem při vytváření prvních přátelských a kamarádských vztahů
- vedení dětí k poznávání a respektování pravidel chování ve škole i mimo ni
- vytváření podnětného a estetického prostředí pro školní práci
- co nejuzší propojení předškolního a školního vzdělávání – včetně podpory osvojování dovedností, schopností a znalostí nezbytných pro školní práci a rozvíjení samostatnosti dětí
- spolupráci s rodinou
- spolupráci s SPC

Cíle výchovy a vzdělávání v přípravném stupni:

Při své práci sledujeme:

a, rámcové cíle: - schopnost učit se a poznávat

- osvojení hodnotových základů naší společnosti
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se

b, obecné cíle: - podpora zdravého somatického vývoje

- umožnění co největší míry sociální integrace

Klíčové kompetence :

Předpokládáme, že pro dítě předškolního věku s těžkým mentálním postižením, více vadami a poruchami autistického spektra mohou být dosažitelné klíčové kompetence v následující úrovni :

1. Kompetence k učení

Dítě

- ✓ soustředěně pozoruje, užívá jednoduchých pojmů, znaků nebo symbolů
- ✓ získanou zkušenost uplatňuje v dalším učení
- ✓ se raduje z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- ✓ pokud je oceňováno, učí se s chutí

2. Kompetence k řešení problémů

Dítě

- ✓ si všímá dění ve svém okolí
- ✓ postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší a hledá jiná řešení
- ✓ se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- ✓ překonává pocity strachu

3. Kompetence komunikativní

Dítě

- ✓ ovládá řeč nebo jiný druh komunikace, rozumí slyšenému, reaguje na pokyny
- ✓ dokáže sdělovat různými prostředky své pocity a nálady (verbálně, neverbálně)
- ✓ si na základě praktických zkušeností rozšiřuje svoji slovní zásobu a snaží se ji aktivně používat
- ✓ dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem

4. Kompetence sociální a personální

Dítě

- ✓ dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, rozpozná nevhodné chování, vnímá ubližování, agresivitu
- ✓ dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- ✓ napodobuje modely mezilidských vztahů, které vidí ve svém okolí
- ✓ si uvědomuje svá práva i práva druhých

5. Kompetence pracovní

Dítě

- ✓ se učí plánovat a organizovat svoje činnosti a hry
- ✓ se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje a podílí se na jednoduchých praktických činnostech
- ✓ zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny
- ✓ poznává předměty denní potřeby

Zásady výchovně vzdělávací práce přípravného stupně:

- pracovat soustavně a cílevědomě
- prolínání skupinových činností s individuální péčí o dítě
- zajišťování a dodržování jednotnosti požadavků školy a rodiny
- zabezpečení přiměřenosti a proměnlivosti podnětů působících na dítě
- aplikace názornosti a multisenzorických pedagogických přístupů
- zabezpečení postupného přiměřeného navyšování nároků
- opakováním a obměňováním podnětů zajišťovat trvalost získaných poznatků, dovedností a návyků

Formy a metody práce v přípravném stupni:

V přípravném stupni je hlavním úkolem rozvíjení rozumových schopností dětí na úroveň, umožňující v průběhu dalšího vzdělávání nové poznatky získávat. Osvojování poznatků není cílem, ale prostředkem rozvíjení rozumových schopností dětí. Velmi důležitou součástí této sféry je prohlubování koncentrace pozornosti dětí k prováděným činnostem, rozvíjení pozitivního vztahu k ostatním lidem i k sobě samému. Základem této péče je dobrá individuální znalost každého dítěte. Mimořádnou důležitost přisuzujeme pozorování, osobním anamnézám, analýze výsledků činností a studiu osobní dokumentace jednotlivých dětí. Na základě takto získaných podkladů je pro každé dítě vypracován Individuální vzdělávací plán (dále IVP). Tento je zpracován v těsné spolupráci s rodiči, logopedem a především příslušným SPC.

Při práci se žáky přípravného stupně využíváme téměř všechny známé didaktické metody, vhodně upravené učitelem pro práci s konkrétními žáky. Tyto metody doplňujeme metodami speciálně pedagogickými, opět vhodně zvolenými podle konkrétního dítěte a jeho individuálních potřeb.

Mezi **obecné metody** využívané v přípravném stupni ZŠ speciální patří zejména:

Metody slovní – vyprávění, popis, vysvětlování, rozhovor

Metody prožitkového učení – metoda názoru, předvádění a pracovní metoda

Speciálně pedagogické metody:

Užití těchto metod závisí na výběru speciálního pedagoga. Důraz je kladen zejména na zásadu individuálního přístupu.

Metoda sociálního učení

Metody stimulační – bazální stimulace, orofaciální regulační terapie pod vedením klinického logopeda, masáže

Prvky *dramatické výchovy*

Otevřené vyučování (nákup v obchodech, návštěvy knihovny, galerie, ZOO apod.)

Metoda týmového vyučování

Metoda strukturovaného učení

Metody výuky alternativní a augmentativní komunikace – VOKS, piktogramy, Baby signs

Podpůrné metody:

Využívány příležitostně – *canisterapie* (pozitivní působení psa), *hippoterapie* (pozitivní působení koně), *arteterapie* (výtvarné činnosti), *muzikoterapie* (využití hudby)

7. Speciálně pedagogická péče v přípravném stupni ZŠ speciální

V přípravném stupni jsou vzdělávány děti s těžkým mentálním postižením, postižením více vadami, s poruchou autistického spektra. Prioritou přípravného stupně je zabezpečení komplexní péče o tyto děti. Dle individuálních potřeb dětí je na základě doporučení příslušného SPC vzdělávací nabídka obohacena o péči speciálně pedagogickou, zejména pak péči psychopedickou, logopedickou a péči o děti s poruchami autistického spektra (dále jen PAS).

Psychopedická péče

U dětí s mentálním postižením jsou brány na zřetel zvláštnosti projevující se mj. zvýšenou závislostí na rodičích, infantilností osobnosti, sugestibilitou a rigiditou chování, nerovnováhou ve výkonech, zvýšenou potřebou uspokojení a bezpečí, hyperaktivitou či hypoaktivitou, zpomalenou chápavostí, ulpíváním na detailech, citovou vzrušivostí apod. Mají zpomalený a snížený rozsah smyslového vnímání – tyto nedostatky překonáváme zejména prvky smyslové výchovy, které se prolínají celým procesem.

Zaměřujeme se zejména na rozvoj slovní zásoby, rozvoj komunikačních schopností, artikulaci – vše v krátkých časových intervalech během celého dne. Procvičované učivo, dovednosti, činnosti opakujeme v různých obměnách ve spojení s relaxací. Ke každé činnosti žáky vhodně a dostatečně motivujeme, střídáme metody výuky. Co nejvíce zařazujeme písničky, tělovýchovné chvíle, pohybové aktivity a relaxační techniky zaměřené na aktivizaci záměrné pozornosti žáků.

Logopedická péče

Logopedická péče je zajištěna jednak formou společné výuky v hodině v předmětu **Rozumová výchova**, jednak jako **individuální logopedická péče** (dále jen ILP).

Děti s narušenou komunikační schopností jsou v rámci komplexní péče zařazeny do individuální logopedické péče, realizované u každého dítěte dle specifikace v IVP.

Do individuální logopedické péče jsou děti zařazovány na základě potvrzené lékařské diagnózy a doporučení SPC.

ILP je zaměřena na:

- všestranný rozvoj osobnosti žáka
- zařazení alternativní a augmentativní komunikace
- rozvíjení aktivní a pasivní slovní zásoby

Cílem ILP je:

- eliminace řečových vad
- rozvoj verbálních i neverbálních forem komunikace

Péče o děti s poruchami autistického spektra (PAS)

S dětmi s PAS se pracuje v rámci zajištění komplexní péče dle metodiky pro děti s PAS.

Základní principy práce s dětmi s PAS:

- dobrá znalost problematiky PAS
- soustavná spolupráce všech pedagogů a zainteresovaných osob
- vycházení ze zkušeností z rodiny
- vytvoření struktury v rámci třídy (pracovní místo, denní režim)
- vytvoření struktury v rámci školy (chodby, WC, šatny, jídelna, tělocvična apod.)
- dodržování všech zásad strukturovaného učení i mimo třídu či školu (terapie, školní družina, kroužky, domácí prostředí)
- užívání „tranzitních“ karet (fotografie, piktogram, obrázek, VOKS apod.) pro změny aktivit
- zaměření na nácvik vhodné komunikace a socializace, reflexe – zjišťování porozumění mluvené řeči
- práce po malých krocích, k novému úkolu přistupovat teprve po naprostém zvládnutí předchozího
- vedení a vyhodnocování záznamů o projevech a výsledcích práce žáka (dítěte) – závěry využívat pro IVP
- **při práci s dítětem všichni zúčastnění používají jasné, stručné a jednoznačné pokyny!!!**

8. Hodnocení žáků přípravného stupně a autoevaluace

Pravidla pro hodnocení žáků a autoevaluaci jsou obsaženy v ŠVP pro ZŠ speciální „Škola pro život“.

9. Obsah výchovně vzdělávacích předmětů přípravného stupně ZŠ speciální

Školní vzdělávací program přípravného stupně vychází z RVP předškolního vzdělávání a je doplněn o činnosti, které vedou k počátečnímu utváření klíčových kompetencí uvedených v RVP ZŠS tak, aby ukončení docházky do přípravného stupně vedlo k plynulému přechodu ke vzdělávání v ZŠ speciální.

Vzdělávací oblasti Školního vzdělávacího programu „Krok za krokem“ jsou rozpracovány ve vyučovacích předmětech : Smyslová výchova, Rozumová výchova, Pracovní a výtvarná výchova, Pohybová výchova, Hudební výchova.

Vyučovací předmět: SMYSLOVÁ VÝCHOVA

Ročník: 1. – 3. přípravný stupeň ZŠ speciální

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ systematicky a opakovaně procvičovat zrakové, sluchové, čichové a chuťové vnímání ➤ systematicky a opakovaně procvičovat hmat, vizumotoriku a prostorovou orientaci 	<p><u>Diferenciační cvičení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění dvou zřetelně odlišných předmětů - třídění materiálů - třídění předmětů a jejich ukládání do misek, košíků či krabiček - třídění předmětů dle předem určených parametrů s postupným navyšováním obtížnosti - třídění dle velikosti - rozlišování dvou základních od sebe výrazně odlišných barev - postupné poznávání barev a jejich pojmenování <p><u>Sluchová cvičení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sluchová cvičení s využitím zraku/ bez zraku - určení zdroje zvuku a jeho lokalizace - poznávání hlasů zvířat a hudebních nástrojů - rozlišování zvuků dopravních prostředků - rozlišování hlasu učitele a spolužáků - rozlišování a napodobování výslovnosti <p><u>Hmatová cvičení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišení: <ul style="list-style-type: none"> ○ teplý/studený ○ měkký/tvrký ○ suchý/mokrý - hlazení různých druhů materiálů 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítko Motivační 1 (jednička)</p>		

	<p>(navození příjemných pocitů)</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s využitím zraku/ bez zraku <p><u>Prostorová a směrová orientace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace ve třídě, učebně a přilehlých prostorách - plnění jednoduchých příkazů - orientace ve škole a jejím bezprostředním okolí - směrová orientace (řazení předmětů zleva doprava) - rozlišování: <ul style="list-style-type: none"> ○ nahoře/dole ○ vpředu/vzadu ○ uvnitř/vně ○ nad/pod ○ na/ve/do ○ vpravo/vlevo (pravá, levá ruka) <p><u>Cvičení chuti a čichu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik sání - lízání medu, čokolády, lízátka - nádech nosem, výdech ústy - čichání ke květině - rozlišování chutí sladké/slané/ kyselé - rozlišování potravin dle chuti (jablko, pomeranč, banán, rohlík) - rozlišování voní/páchne 			
--	---	--	--	--

Vyučovací předmět: ROZUMOVÁ VÝCHOVA

Ročník:1.- 3. přípravný stupeň ZŠ speciální

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet poznávací schopnosti - napodobovat modely prosociálního chování a mezilidských vztahů - akceptovat dohodnutá pravidla a základní normy společenského chování - soustředit pozornost, zkoumat a objevovat, experimentovat a užívat při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů - rozvíjet grafické schopnosti - rozvíjet jemnou a hrubou motoriku - využívat komunikační dovednosti - ovládat řeč či zvolený typ 	<p>Rozvíjení poznávacích schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s prostředím třídy a školy - orientace ve škole - seznámení se školními pomůckami a předměty denní potřeby - poznávání: <ul style="list-style-type: none"> o symbolů o jména zaměstnanců školy o druhů ovoce a zeleniny o zvířat o členů rodiny o vlastního těla o dopravních symbolů o domácích zvířat a jejich mláďat o rozlišení – chlapec/děvče o zboží - „Hra na obchod“ <p>Grafické schopnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení jemné motoriky - volné čmáraní - uchopení předmětů - uchopení předmětů do špetky a dvou prstů - upevňování úchopového reflexu - nácvik oblouku, čáry, vlnovky <p>Rozvíjení komunikačních dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik: <ul style="list-style-type: none"> o pozdravu o pozdravu při příchodu/odchodu 	<p>Slovní hodnocení</p> <p>Odměna</p> <p>Pochvala</p> <p>Razítko</p> <p>Motivační 1 (jednička)</p>		

Vyučovací předmět: PRACOVNÍ A VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník: 1. – 3. ročník přípravný stupeň ZŠ speciální

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OV, učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ osvojit si základní dovednosti pro tvorbu ➤ zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti 	<p><u>Pracovní výchova:</u></p> <p><u>Základní vědomosti a dovednosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamování s pracovním místem, pomůckami, nástroji - poučení o správném zacházení s pomůckami (zásady bezpečnosti) <p><u>Hygiena</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nacvičování použití WC - nacvičování mytí rukou, použití mýdla a ručníku - čištění zubů - česání - používání kapesníku - sprchování - komunikace v souvislosti s hygienickými potřebami (říkání si o potřebu, u nemluvicích žáků vhodná alternativní komunikace) <p><u>Sebeobsluha</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nacvičování manipulace s oděvními svršky: svlékání/oblékání zouvání/obouvání zapínání zipu, knoflíků zavazování tkaniček 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítko Motivační 1 (jednička)</p>		

<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ osvojovat si společenská pravidla při stolování ➤ zvládat s pomocí i samostatně práci s různými druhy materiálů, držet a používat nůžky, lepidlo ➤ procvičovat hrubou i jemnou motoriku 	<ul style="list-style-type: none"> - úklid hraček, pracovního místa <p><u>Stolování</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - chování u stolu - pití z hrnku - používání lžice, příboru - používání ubrousku - krájení potravin - kousání, rozmělnění potravy - prostírání, úklid po jídle - nalévání nápojů - nabírání polévky <p><u>Práce s různými druhy materiálů</u></p> <p>Papír:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mačkání - trhání - překládání - skládání - lepení - stříhání <p>Látky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlazení - stříhání - lepení <p>Provázky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - svazování - motání - splétání <p>Vlna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motání do klubíčka - navíjení na cívku 			
---	--	--	--	--

<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat vymodelovat jednoduchý tvar, figurku ➤ rozeznat různé přírodniny ➤ navlékat korálky (větší tvary) ➤ spojovat kostky stavebnic, postavit věž, jednoduchou stavbu z kostek 	<p>Modelína: - mačkání - uždibování kousků - válení - vykrajování - tvarování figurek</p> <p>Písek: - hlazení - čmárání prstem - přesypání - bábovičky</p> <p>Přírodniny: - figurky z kaštanů, žaludů - navlékání jeřabin na nit - sušení a nalepování listů</p> <p>Korálky: - nabírání z krabice - navlékání na šňůrku</p> <p><u>Práce se stavebnicemi</u></p> <p>Velké kostky: manipulace řazení vedle sebe stavění věže most</p> <p>Lego, Žako: spojování kostek stavění podle předlohy</p> <p>Mozaikové stavebnice Houbičkové stavebnice</p>			
---	--	--	--	--

<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používat na elementární úrovni prostředky a výtvarné postupy ➤ nakreslit nebo namalovat jednoduchý obrázek 	<p><u>Výtvarná výchova :</u></p> <p><u>Nejzákladnější dovednosti pro výtvarnou tvorbu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - držení tužky, pastelky, fixu, štětce - správné sezení u kreslení a malování - použití vodových a prstových barev - udržování čistoty pracovního místa - použití nůžek, lepidla apod. <p>Uplatnění vlastního těla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obtiskování dlaní prstů, chodidel <p>Kresba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omalovánky - kroužení po papíře, čáry, vlnky, obtahování - vlastní kresba – s pomocí i samostatně podle pokynů <p>Malba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování barev, barevných kombinací - nabírání barvy na štětec, míchání - čištění štětce - natírání plochy barvou <p><u>Prostorová tvorba a netradiční výtvarné techniky:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - koláže - modurit, keramická hlína 			
---	---	--	--	--

<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zapojovat se do kolektivních činností 	<p><u>Rozvoj fantazie a představivosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - výzdoba třídy - výroba kostýmů na školní akce - výroba jednoduchých ozdob, dekorací a dárků 			
---	---	--	--	--

Vyučovací předmět : POHYBOVÁ VÝCHOVA
 Ročník : 1.-3.roč. přípravný stupeň ZŠ speciální

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		Očekávané výstupy
<p>Žák by měl: - reagovat na základní povely a pokyny učitele</p> <p>- mít osvojeny základní lokomoce a prostorovou orientaci dle svých předpokladů</p>	<p>1. <u>Napodobování pohybů</u> -vzpažit, předpažit, připažit, upažit -předklon, záklon, úklony na obě strany -dřep, sed, klek, leh na zádech, břicho - cviky vleže na zádech</p> <p>2. <u>Chůze</u> -rovné držení těla, koordinace pohybů -chůze po špičkách, patách -pomalá a rychlá chůze -chůze po schodech, šikmá plocha -chůze po laně, po čáře -turistika</p> <p>3. <u>Běh</u> -běh na krátké vzdálenosti -běh daným směrem -běh se změnou směru -střídání běhu a chůze</p> <p>4. <u>Lezení</u> -lezení, prolézání a přelézání -lezení po kolenou a břicho, po čtyřech - lezení po lavičce -prolézání tunelem</p> <p>5. <u>Skoky</u> -skok snožmo na místě, skok přes čáru</p>	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítko Motivační 1 (jednička)</p>		

<p>- mít kladný postoj k pohybovým hrám</p> <p>- dodržovat zásady bezpečnosti</p> <p>- mít osvojeny základní dovednosti dle individuálních předpokladů</p>	<p>6. Cvičení obratnosti -stoj na jedné noze s oporou, -kolébka na zádech -přetočení z lehu na zádech do lehu na břicho a zpět</p> <p>7. Cvičení na nářadí -lavička:výstupy, sestupy, chůze -bedna:přelézání 1-2 dílů švédské bedny -seskok snožmo s dopomocí -výstupy na žebřiny</p> <p>8. Cvičení s míčem -házení, chytání a koulení míče -koulení míče po zemi -shazování kuželek -házení míčem o zem, zeď -házení míče do koše</p> <p>9. Zdravotní cviky -dechová cvičení, uvolňovací cviky -relaxační cvičení, prvky jógy</p> <p>10. Sezónní sporty -klouzání, sáňkování, hry na sněhu -házení sněhových koulí do dálky a na cíl -jízda na tříkolce, koloběžce - hry pro seznámení s vodou -koupání v brouzdališti</p> <p>11. Hudebně pohybové hry -rytmizovaná chůze -pohybové vyjádření písničky -chůze podle hudby -nácvik tanečku</p>			
--	---	--	--	--

Vyučovací předmět : HUDEBNÍ VÝCHOVA
Ročník : 1.-3. přípravný stupeň ZŠ speciální

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Nástroje hodnocení		OVO učivo
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání - provádět dechová cvičení s dopomocí učitele - používat jednoduchých rytmických nástrojů s dopomocí učitele - provádět spontánní hudebně pohybovou činnost 	<p><u>Dechová cvičení a vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - správné dýchání (nádech, výdech) - nácvik výslovnosti a intonace - melodická cvičení - napodobování zvuků - napodobování slyšených tónů - zpěv jednoduchých lidových písní s hudebním doprovodem (např. Jedna,dvě, Honza jde a další dle výběru učitele) <p><u>Rytmická cvičení a instrumentální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání rytmu, rytmizace říkadel - hra na tělo (tleskání, dupání) - Orffův instrumentář (bubínek, tamburína, triangl, dřívka,...) - používání jednoduchých dětských nástrojů k doprovodu slyšené hudby (např. doprovod učitele hrajícího 	<p>Slovní hodnocení Odměna Pochvala Razítko Motivační 1 (jednička)</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - dokázat v klidu vyslechnout krátkou skladbu - poznávat zvuky nejbližšího okolí 	<p style="text-align: center;">na hudební nástroj)</p> <p><u>Hudebně – pohybová činnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - spontánní pohybové vyjádření hudby - jednoduché tanečky - pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami (např. Kolo, kolo mlýnské, Pásla ovečky, Zlatá brána, ...) - pohyb dle rytmických doprovodů <p><u>Sluchové vnímání a poslechová činnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sluchová cvičení - rozlišování lidského hlasu a hudebních nástrojů - poznávání hlasu zvířat - poznávání zvuků předmětů v domácnosti (např. telefon, domovní zvonek, tekoucí voda, kuchyňské spotřebiče, ...) - poslech říkadel a pohádek z CD <p><u>Další aktivity a relaxace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - návštěva představení a koncertů pro děti (MAK) - hudební soutěže - poslech relaxační hudby <p><u>Alternativní výuka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pro žáky, kteří nekomunikují verbálně, přizpůsobit učivo dle doporučení odborníka z SPC 			
---	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">– využívat hudbu jako pomocný nástroj ke komunikaci (zohlednění v IVP žáka			
--	--	--	--	--